

Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΗ ΘΑΣΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ

Κωνσταντίνος Χιόνης

Βασικά όργανα απονομής δικαίου στις υπόδουλες ελληνικές περιοχές κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας ήσαν οι κατά τόπους ιεροδίκες, οι μητροπολίτες και οι δημογεροντίες. Ο ιεροδίκης δίκαιε σύμφωνα με το ιερό οθωμανικό δίκαιο και βρισκόταν σε πλεονεκτικότερη θέση έναντι των δύο άλλων φορέων που απένειμαν δικαιοσύνη. Στους τόπους που υπηρετούσε πάντα είχε τον κύριο λόγο σαν φορέας της εξουσίας που ήταν. Δε δίσταζε να δικάζει πολλές φορές και υποθέσεις χριστιανών που κατέφευγαν σε τουρκικά δικαστήρια, ακόμα και σε γαμικά και κληρονομικά θέματα που ανήκαν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της εκκλησίας. Η παραβίαση αυτή υποχρέωνε την εκκλησία να υποχωρεί για ν' αποφεύγει τη σύγκρουσή της με το τουρκικό δίκαιο. Άλλωστε τα διαζύγια που χορηγούσε η τουρκική δικαιοσύνη διαμόρφωναν μια κατάσταση, γι' αυτό και η εκκλησία αναγκαζόταν να εκδίδει διαζευκτήρια γράμματα για να περιβάλλει με τον τύπο της νομιμότητας αυτού του είδους τις αποφάσεις των ιεροδικών. Οι επιθέσεις των οργάνων της τουρκικής δικαιοσύνης αποσκοπούσαν στην αφαίρεση του προνομίου της εκκλησίας να δικάζει υποθέσεις που ανήκαν στην αρμοδιότητά της. Οι προσπάθειες όμως αυτές απέτυχαν, γιατί η εκκλησία ακολούθησε σωστή πολιτική κι απέφυγε μ' επιμέλεια τη σύγκρουσή της με το τουρκικό δίκαιο. Αφού κατόρθωσε μ' ευέλικτο τρόπο να ξεπεράσει τις δύσκολες στιγμές, συνέχιζε η εκκλησία να δικάζει και ν' απονέμει το δίκαιο σύμφωνα με την «Εξάβιβλο» του Κ. Αρμενοπούλου. Το νομικό αυτό εγχειρίδιο τόση μεγάλη επίδραση είχε από τους τελευταίους βυζαντινούς χρόνους, ώστε, παρά την κοινωνική αναστάτωση και τη ριζική αλλαγή που επέφερε η θύελλα των τουρκικών κατακτήσεων, παρέμεινε το βασικό εγκόλπιο των νομομαθών και δικαιοκριτών της τουρκοκρατίας. Για μια μεγάλη εποχή ήταν το ευαγγέλιο αυτών που απένειμαν δικαιοσύνη από μέρους της εκκλησίας.

Παράλληλα με τους δύο παραπάνω φορείς εμφανίζεται και η προσοδοδημογεροντία που εκπροσωπεί το λαϊκό ή δημόδες δίκαιο και φιλοδοξεί να

καταστεί φορέας της απονομής του δικαίου στα πράγματα της κοινότητας. Οι δικαστικές αρμοδιότητες που αναλαμβάνουν οι εκπρόσωποι της κοινότητας εξαρτώνται από τις συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στις διάφορες υπόδουλες ελληνικές περιοχές. Στη Θάσο κατά την περίοδο της αιγυπτιοκρατίας οι διάφορες υποθέσεις των κατοίκων δικάζονται σε πρώτο βαθμό από τις προεστοδημογεροντίες, κατά παραχώρηση βέβαια της τουρκικής διοίκησης. Το δικαίωμα όμως αυτό ανακλήθηκε αργότερα, όταν συστήθηκε το πρωτοδικείο Θάσου. Οι προεστοδημογεροντίες περιορίστηκαν τότε στο δικαίωμα να συμβιβάζουν μικροϋποθέσεις, εφόσον το επιθυμούσαν οι διάδικοι, και να επιβάλλουν μικρά πρόστιμα. Γενικά οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των προεστοδημογεροντιών της Θάσου καθορίζονται από την τουρκοαιγυπτιακή διοίκηση. Η παραχώρηση πάντως του προνομίου να δικάζουν και οι προεστοδημογέροντες έφερε σε σύγκρουση την κοινότητα, που εκπροσωπούσε το λαϊκό ή δημώδες δίκαιο, με τους δύο προηγούμενους φορείς, ήτοι το ιεροδικείο και την εκκλησία, που εκπροσωπούσαν αντίστοιχα το τουρκικό δίκαιο και το βυζαντινό δίκαιο. Έτσι προέκυψε η τριπλή διαμάχη των δικαίων στις τουρκοκρατούμενες περιοχές, που διαμόρφωσε τη δικαιοσύνη με τις τρεις όψεις της, όπως τη συναντούμε μέσα από τα έγγραφα που μας διασώθηκαν από την περίοδο της τουρκοκρατίας¹.

Για τα φραγκοκρατούμενα ελληνικά νησιά η απονομή του δικαίου ακολούθησε διαφορετικότερο σύστημα. Ενώ στις τουρκοκρατούμενες ελληνικές περιοχές τον κύριο ρόλο τον παίζει το ιεροδικείο και η εκκλησία, στις φραγκοκρατούμενες γενικά τον παίζουν οι προεστώτες. Αρκετά νησιά, που γνώρισαν για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα τη φράγκικη κατοχή, επηρεάστηκαν και διαμόρφωσαν ίδιον δίκαιον, όπως είναι οι Κυκλάδες, όπου συναντά κανένας θεσμούς φράγκικης και τούρκικης προέλευσης, ανάμεικτους με τοπικούς, ενώ στα Ιόνια νησιά, όπου δεν έχουμε διακοπή της φράγκικης κατοχής, αναπτύχθηκε ο διπλός θεσμός δικαίου. Ο βενετικός ήταν ο ισχυρότερος και τον τελικό λόγο πάντα τον είχαν οι Βενετοί αξιωματούχοι. Άλλο ένα σύστημα απονομής δικαιοσύνης στις φραγκοκρατούμενες ελληνικές περιοχές ήταν και ο θεσμός της αιρετοκρισίας, που συναντάται και στη Θάσο σε δύο μόνο υποθέσεις. Γενικά το δίκαιο λαμβάνει ποικίλες προεκτάσεις κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας και διαφοροποιείται ανάλογα με τις επιδράσεις που δέχονται, από Τούρκους και Φράγκους, οι κατά τόπους ελληνικές περιοχές. Γεγονός

1. Βλ. *Νικολάου Ι. Πανταζοπούλου*, Τριπλή διαμάχη δικαίων κατά την επίλυση κληρονομικής διαφοράς επί τουρκοκρατίας, Θεσσαλονίκη 1969. Βλ. και *Κωνσταντίνου Χιόνη*, Η δικαιοσύνη στη Θάσο κατά την τουρκοκρατία, εφημ. «Ταχυδρόμος» Καβάλας, αριθ. φ. 11550/14-7-1973.

είναι ότι οι τουρκικές κατακτήσεις είχαν δημιουργήσει ένα νέο κόσμο συνεχώς διαμορφούμενο και εναλασσόμενο, ένα κόσμο ρευστό που προσπαθούσε να προσαρμοσθεί κάτω από τις δυνατές πιέσεις κι επιδράσεις που ασκούσαν τα αλληλοσυγκρουόμενα ρεύματα των εκάστοτε διαφόρων πολιτικών καταστάσεων. Πολλές μάλιστα περιοχές του ελλαδικού χώρου, ιδίως νησιά του Αρχιπελάγους, συχνά γίνονταν πεδία σκληρής πάλης ανάμεσα σε Τούρκους και Βενετούς. Επόμενο ήταν το ελληνικό δίκαιο κάτω από τέτοιες συνθήκες να διαμορφωθεί πολύμορφα και να εκδηλωθεί ποικιλότροπα.

Το σύστημα της απονομής του δικαίου στη Θάσο μέχρι το πρώτο μισό του 19ου αιώνα δε διέφερε από τις υπόλοιπες τουρκοκρατούμενες ελληνικές περιοχές. Ο ιεροδίκης ήταν εκείνος που δίκαιζε κάθε είδους υπόθεση χριστιανών που κατέφευγαν σ' αυτόν, ενώ ο μητροπολίτης περιόδευε κατά χρονικά διαστήματα τα χωριά της Θάσου κι έλυνε διαφορές κατοίκων πάνω σε θέματα γάμου ή κληρονομιάς, ή συνέτασσε διαθήκες, ομολογίες και άλλου είδους δικαιопρακτικά έγγραφα, ή αναγνώριζε αποφάσεις ιεροδικών που είχαν επιληφθεί υποθέσεων της αρμοδιότητάς του. Από τα μέσα όμως του 19ου αιώνα άρχισε να γίνεται ουσιαστική αλλαγή στον τρόπο απονομής της δικαιοσύνης στη Θάσο. Το παλιό ιεροδικείο έπαψε να λειτουργεί και στη θέση του βρισκόμαστε το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΘΑΣΟΥ, που απένειμε δικαιοσύνη για μια εικοσαετία. Την ίδια χρονική περίοδο δικαστικές αρμοδιότητες ασκούσε και η Γενική Συνέλευση πάνω σε διενέξεις κοινοτήτων, ενώ οι προεστοδημογεροντίες δικάζαν σε πρώτο βαθμό μικρότερες υποθέσεις, που εφεσιβάλλονταν ενώπιον του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΘΑΣΟΥ. Το 1886 καταργήθηκε το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΘΑΣΟΥ και ιδρύθηκε το πρωτοδικείο Θάσου, που έγινε το νέο βασικό όργανο της απονομής του δικαίου για τους Θασίους. Οι μουχταροδημογεροντίες έπαψαν να δικάζουν και περιορίζονται σε πράξεις συμβιβασμού μικροϋποθέσεων, ενώ η εκκλησία αναδιοργανώνεται και τη θέση των εκκλησιαστικών συμβουλίων την παίρνουν κατά την περίοδο αυτή τα μικτά εκκλησιαστικά δικαστήρια, που εντυπωσιάζουν με τις τεκμηριωμένες αποφάσεις των.

Επειδή η ίδρυση του πρωτοδικείου Θάσου, η οργάνωση και η λειτουργία του, καθώς και η επάνδρωσή του από ντόπιους που εκλέγονταν ως πάρεδροι του πρωτοδικείου Θάσου για ορισμένο χρονικό διάστημα ήταν εκείνο που μας παρακίνησε ν' ασχοληθούμε με το θέμα. Επειδή μια ειδική παρουσίαση θα στερούσε την όλη εικόνα της ιστορικής εξέλιξης της απονομής του δικαίου στη Θάσο. Επειδή οι δικαστικές αποφάσεις και τ' άλλα έγγραφα που συγκέντρωσα από το 1973 προέρχονται από διάφορους φορείς που απένειμαν δικαιοσύνη κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας. Γι' αυτό δε θα περιοριστώ στο πρωτοδικείο της Θάσου, όπως ήταν η αρχική πρόθεσή μου, αλλά με τη δημοσίευση όλου του υλικού που έχω στη διάθεσή μου θα προσπαθήσω να παρου-

σιάσω γενικά το θέμα που αφορά τον τρόπο της απονομής της δικαιοσύνης. Τα έγγραφα που δημοσιεύουμε είναι συνολικά 33. Πρόκειται για μια σειρά δικαστικών αποφάσεων που ενδιαφέρουν τη νομική επιστήμη. Εκτός από το διαζευκτήριο γράμμα που εξέδωσε ο μητροπολίτης Μαρωνείας Κύριλλος το 1861, οι άλλες δικαστικές αποφάσεις προέρχονται από τον κώδικα της προεστοδημογεροντίας Παπάζ Μαχαλάς του Καζαβιτίου (αριθ. 3, 4, 6), από την προεστοδημογεροντία Μαριών (αριθ. 24), από το Συμβούλιον Θάσου (αριθ. 5, 7, 8, 14), από τη Γενική Συνέλευση (αριθ. 9), από το πρωτοδικείον Θάσου (αριθ. 16, 17, 18), από το Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον (αριθ. 22) και από το Μικτό Εκκλησιαστικό Δικαστήριο (αριθ. 26, 30). Δημοσιεύουμε ακόμα έγγραφα που γνωστοποιούν ή μνημονεύουν δικαστικές αποφάσεις (αριθ. 10, 11), αγωγές ή αιτήσεις που απευθύνονται στο πρωτοδικείο Θάσου (αριθ. 13, 23, 29), συμβιβασμοί, εξοφλήσεις, επιδόσεις αποφάσεων ή παραιτήσεις από ένδικα μέσα (αριθ. 19, 27, 31, 32). Από τα υπόλοιπα έγγραφα ενδιαφέρον παρουσιάζουν ένα συνυποσχετικό για λύση διένεξης μ' αιρετοκρισία (αριθ. 28) και μια συμφωνία για δικηγορική αμοιβή ανάμεσα στην κοινότητα Σωτήρος και στο δικηγόρο Κ. Μ. Θωμαΐδη (αριθ. 20). Επισημαίνουμε ακόμα και ένα άλλο έγγραφο του 1884 απ' το οποίο μαθαίνουμε τον τρόπο άσκησης εφέσεως κατά αποφάσεων των προεστοδημογεροντιών (αριθ. 12). Η δημοσίευση της διαθήκης (αριθ. 25) δεν ήταν απαραίτητη αλλά τη συμπεριλάβαμε στον πίνακα των εγγράφων, γιατί προσβλήθηκε ως πλαστή και εκδόθηκε περί αυτού η σχετική απόφαση του Μικτού Εκκλησιαστικού Δικαστηρίου (αριθ. 26). Στα δημοσιεύμενα έγγραφα προσθέσαμε και μια μεταγενέστερη αγωγή που ασκήθηκε το 1915 από το δικηγόρο Μιχάλη Τσουτσάνη ενώπιον του πρωτοδικείου Καβάλας αριθ. (33), γιατί πιστεύουμε ότι θα χρησιμεύσει για τους μελλοντικούς ερευνητές που θ' ασχοληθούν με το θέμα της δικαιοσύνης μετά την απελευθέρωση της Θάσου.

Την όλη εργασία μας τη χωρίσαμε σε κεφάλαια που αναφέρονται συνοπτικά στο ιστορικό του κάθε φορέα που απένειμε δικαιοσύνη στη Θάσο κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας. Το υλικό που παραθέτουμε για τη σύνθεση των κεφαλαίων αυτών στηρίζεται στο περιεχόμενο των εγγράφων που δημοσιεύουμε, καθώς και στις πληροφορίες των εγγράφων που είχε δημοσιεύσει ο καθηγητής μου κ. Απόστολος Βακαλόπουλος. Επειδή η εργασία μας πήρε μεγάλη έκταση, γι' αυτό αφήνουμε τα δύο τελευταία κεφάλαια που αναφέρονται στις δικαστικές αρμοδιότητες των προεστοδημογεροντιών και των μητροπολιτών να δημοσιευτούν στον επόμενο τόμο.

1. ΙΕΡΟΔΙΚΕΙΟΝ ΘΑΣΟΥ

Το ιεροδικείο Θάσου λειτουργούσε το 17ο αιώνα, αφού σχετικά χιτζί-

τια, που προέρχονταν από τ' αρχείο της οικογένειας Θεοδωρούδη Καραπαναγιώτη, από το Ραχώνι, διασώθηκαν και βρέθηκαν στην κατοχή του μακαρίτη πια Μήτσου Χατζούδη, από το Θεολόγο. Τα έγγραφα αυτά δε μεταφράστηκαν βέβαια μέχρι σήμερα, όπως δε μεταφράστηκαν και τα νεότερα του 18ου αιώνα, που βρίσκονται στο Λαογραφικό Μουσείο Καβάλας και προέρχονται από τ' αρχεία των οικογενειών Τζιάτα και Φυλαχτάκη. Μεταφράστηκαν όμως με τη φροντίδα του καθηγητή κ. Απόστολου Βακαλόπουλου και δημοσιεύθηκαν στη γαλλική έκδοση της ιστορίας της Θάσου, που συνέγραψε ο ίδιος, μια σειρά τουρκικών εγγράφων, που διαφωτίζουν το ρόλο που έπαιζε το ιεροδικείο Θάσου στο δεύτερο μισό του 18ου και στις αρχές του 19ου αιώνα. Από την ανάγνωση των εγγράφων αυτών προκύπτει ότι οι περισσότερες περιπτώσεις εκδίκασης υποθέσεων ενώπιον του ιεροδικείου Θάσου οφείλονταν στις αναφορές παραπόνων κατοίκων που υπέβαλαν προς την Υψηλή Πύλη. Οι σουλτάνοι με φερμάνια τους διέταζαν τους ιεροδίκες της Θάσου να επιλαμβάνονται των υποθέσεων και να τις εκδικάζουν. Σ' αναφορά των κατοίκων του Θεολόγου ότι ο πρόεδρος των (κοτζάμπασης) Σωτήριος κατακράτησε τους φόρους της δεκάτης και του κεφαλικού και ότι αναγκάστηκαν οι ραγιάδες να ξαναπληρώσουν τους ίδιους φόρους, ο σουλτάνος Μουσταφάς Γ' με φερμάνι του στις 22-12-1762 διατάζει τον ιεροδίκη και το διοικητή (βοεβόδα) της Θάσου να καλέσουν διά του τιμαριούχου τον κοτζάμπαση ενώπιον του ιεροδικείου «και να δικασθεί κατ' αντιμωλίαν των ραγιάδων της φορολογικής τούτης περιοχής, να εξετασθούν δεόντως οι λογαριασμοί των και, αφού επιδικασθεί υπό του ιεροδικείου το υπόλοιπον, όπερ ήθελε προκύψει ως δικαίωμα των ραγιάδων, να εισπραχθεί τούτο υπό του τιμαριούχου και αποδοθεί εις τους δικαιούχους»². Σ' άλλη αναφορά των κατοίκων της Ποταμιάς, που ήταν τότε συνοικισμός του Θεολόγου, ο σουλτάνος Αβδούλ Χαμίτ Α' διατάζει τον ιεροδίκη το Φεβρουάριο του 1789 να επιληφθεί του ζητήματος, αφού ιδεί και την απόφαση του ιεροδικείου που είχε εκδοθεί, και εάν τα αναφερόμενα ήσαν αληθινά, ν' απαγορεύσει στους πλουσίους να καταλογίζουν και να εισπράττουν ως φόρους από τους φτωχούς μερίδια ανώτερα από την αντοχή των³. Οι κάτοικοι της Ποταμιάς, επειδή ήθελαν να κατοχυρώσουν την απόφαση του ιεροδικείου, προκάλεσαν και την έκδοση του σουλτανικού φερμανίου, για να εξαναγκάσουν τους πλουσίους, οι οποίοι τους καταπίεζαν, να μην καταστρατηγούν τα διατάγματα που υπήρχαν και που όριζαν ότι έπρεπε να κατανέμονται σε κατηγορίες, ανώτερη, μέση και κατώτερη, οι

2. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, Thasos, son histoire, son administration de 1453 à 1912, Paris 1953, αριθ. εγ. 1, σ. 85-86, όπου δημοσιεύεται το φερμάνι.

3. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. 2, σ. 86-87, όπου δημοσιεύεται το φερμάνι.

φόροι των εξόδων εκστρατείας και των άλλων αβαρίζ, ανάλογα με τη δύναμη του καθένα. Οι πλούσιοι όμως προκειμένου να ελαφρύνουν τους δικούς των φόρους, δε δίσταζαν να επιβαρύνουν τους φτωχούς με φόρους πέρα από τη δύναμή τους.

Στις αναφορές των κατοίκων της Θάσου διαβλέπουμε μια προσπάθεια επηρεασμού της κρίσης των ιεροδικών με τα σουλτανικά φερμάνια που εκδίδονταν και ευνοούσαν συνήθως την πλευρά που υπέβαλε την αναφορά, αφού δίδονταν στον ιεροδίκη πολλές φορές έμμεσα κατευθυντήριες γραμμές. Το Δεκέμβριο του 1791 σε φερμάνι του Σελίμ Γ' αναφέρεται ότι κάτοικοι του Θεολόγου επενέβαιναν παράνομα κι αυθαίρετα σε γαίες που τις είχαν εγκαταλείψει προ πολλών ετών και που τις καλλιεργούσαν επί τριάντα χρόνια κάτοικοι του Κάστρου. Επειδή αγωγή περί γαιών δε γινόταν δεκτή μετά παρέλευση δεκαετίας, παρακάλεσαν οι Καστρινοί να εκδοθεί υψηλό διάταγμα για ν' απαγορευθεί κι αποκρουσθεί η παράνομη αυτή επέμβαση των Θεολογιτών. Με την παραγγελία της εκδίκασης της υπόθεσης που γίνεται από το σουλτάνο προς τον ιεροδίκη Θάσου υπενθυμίζεται σ' αυτόν ότι «απαγορεύεται η εκδικασίς υποθέσεων τοιούτων επί γαιών, εφ' ων παρήλθε δεκαετία. Προ παντός δε ούτοι τας εγκατέλειψαν ακαλλιεργήτους και παρήλθον τριάκοντα έτη. Εις το εξής μη επιτρέψεις εις ουδένα να δημιουργεί ζητήματα κατά παράβασιν του νόμου και της αυτοκρατορικής διαταγής μου και μη καταστήσεις αναγκάιν την έκδοσιν πάλιν διαταγής μου διά την υπόθεσιν ταύτην»⁴.

Οι κάτοικοι του Νέου Κάστρου (Γενί Χισάρ) με τις αναφορές τους προς την Υψηλή Πύλη προσπαθούσαν ν' αποσπάσουν διατάγματα ή φερμάνια ευνοϊκά για τις δικαστικές υποθέσεις που είχαν με κατοίκους γειτονικών χωριών πάνω σε θέματα νομής και κατοχής γαιών ή βοσκοτόπων. Το Μάιο του 1792 πάλι ο Σελίμ Γ' διατάζει τον ιεροδίκη Θάσου να εκδικάσει διαφορά που υπήρχε ανάμεσα σε κατοίκους του Νέου Κάστρου και του Θεολόγου για ένα βοσκοτόπο. Στο φερμάνι, αφού δίνονται οδηγίες, αναφέρεται ότι σε περίπτωση που διαπράττουν αδικία και παραβίαση οι Θεολογίτες να εμποδίζονται και να εκδιώκονται⁵. Επειδή όμως στο φερμάνι δεν αναγράφονταν τα όρια του βοσκοτόπου οι Θεολογίτες, όταν διαβάσθηκε το φερμάνι, ισχυρίσθηκαν ότι δεν ήταν δυνατή η εφαρμογή και η εκτέλεση του διατάγματος. Τούτο το αντιλήφθηκε και ο ιεροδίκης της Θάσου Φειζουλλάχ, ο οποίος ενημέρωσε μ' αναφορά του την Υψηλή Πύλη, που ξανάστειλε νέο φερμάνι για την υπόθεση⁶. Το ίδιο συνέβη και μ' άλλη υπόθεση, που αφορούσε πάλι τους Καστρινούς,

4. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 4, σ. 89-90.

5. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 5, σ. 90-91.

6. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 6, σ. 91-92.

αλλά με τους κατοίκους των Μαριών. Η λανθασμένη αναγραφή των ορίων ενός βοσκότοπου προκάλεσε κατά την εκτέλεση την αντίδραση των Μαριωτών, πράγμα που υποχρέωσε τον ιεροδίκη μ' αναφορά του να ενημερώσει την Υψηλή Πύλη, που έστειλε τον Ιούλιο του 1792 νέο φερμάνι⁷.

Ενδιαφέρουσα είναι ακόμα η απόφαση που εξέδωσε στις 20-7-1792 ο ιεροδίκης Θάσου σ' αίτημα των κατοίκων του Νέου Κάστρου για ένα βοσκότοπο που τον διεκδικούσαν και οι Θεολογίτες. Στη σχετική απόφαση αναφέρεται ότι εμφανίστηκαν οι κάτοικοι του Νέου Κάστρου—Θάσου ενώπιον του ιεροδικείου και edήλωσαν ότι κατέχουν ένα βοσκότοπο, που ορίζεται ανάμεσα στις θέσεις Σταυρός, Κιουτσούκ Νταγ, Καζάν Τασί (Πέτρα Λέβητος) και Πεντικαριό, στον οποίο βόσκουν τα ζώα τους και μέσα στα όριά του κατέχουν και άλλες γαίες και δέντρα. Κάτοικοι του Θεολόγου όμως μεταφέρουν τα ζώα τους και προξενούν ζημιές στα προϊόντα τους, ενώ παράλληλα στερούν από τα δικά τους ζώα το χορτάρι και το νερό που υπάρχει στο βοσκότοπο. Ζητούσαν οι Καστρινοί να διαβασθεί ενώπιον των ραγιάδων του Θεολόγου το σουλτανικό φερμάνι που είχαν στα χέρια τους και να διαταχθεί η απαγόρευση της εισόδου των Θεολογιτών στο βοσκότοπο. Στη συνέχεια αναγράφονται στο χοτζέτι τα εξής: «εκλήθησαν τότε διά του τιμαριούχου (ζαμπίτ) της νήσου τούτης ενώπιον του ιεροδικείου οι ραγιάδες του χωρίου Θεολόγος και ανεγνώσθη κατ' αντιμωλίαν αυτών το υψηλόν διάταγμα, άπαντες δε μετά σεβασμού ήκουσαν αυτό. Αλλά οι κάτοικοι του χωρίου Θεολόγος αντέτειναν λέγοντες ότι εις το υψηλόν διάταγμα δεν αναγράφονται τα σύνορα του βοσκοτόπου. Όταν δε ηρωτήθηκαν «έχετε έγγραφα πιστοποιούντα τα δικαιώματά σας επί του βοσκοτόπου τούτου;», εκτός του ότι δεν προσήγαγον ουδέν έγγραφον, edήλωσαν επιπροσθέτως ότι ανήκει εις αυτούς και είναι συνεταιρικός. Επειδή δε κληθέντες εξεδήλωσαν αδυναμίαν να προσκομίσουν αποδείξεις, εκλήθησαν κατά τα ειωθότα οι κάτοικοι του Νέου Κάστρου να προσκομίσουν αποδείξεις, οι οποίοι προσεκόμισαν τεσσαράκοντα και πλέον κατοίκους και ραγιάδες των πλησίον χωρίων, παρισταμένους κατά την συνεδρίασιν του ιεροδικείου. Εις τα πρακτικά αναγράφονται τα ονόματα των κατοίκων εκείνων, οι οποίοι ανακριθέντες edήλωσαν κατ' αντιμωλίαν των δύο μερών ως μάρτυρες ότι ο βοσκότοπος ούτος από των αρχαιοτάτων χρόνων είναι των ραγιάδων του χωρίου Νέον Κάστρον, οι οποίοι βόσκουσιν εν αυτώ τα ζώα των επικαρπούμενοι του τε χόρτου και του ύδατος και απολαμβάνουσιν ούτοι των λοιπών προϊόντων αυτού. Ορίζεται δε ο βοσκότοπος ούτος από τας θέσεις Σταυρός, Κιουτσούκ Νταγ, Καζάν Τασί και Πεντικαριό, είναι δε αρχαίος και ανεξαρτήτως κατεχόμενος βοσκότοπος των Καστρινών. Κατόπιν τούτου διετάχθησαν

7. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 7, σ. 93-94.

οι ραγιάδες του χωρίου Θεολόγος να μη εισάγωσι τα ζώα των εις τον βοσκότοπον τούτον και να μη προξενώσι βλάβας και ζημίας εις τας λοιπάς προσόδους αυτών και απηγορεύθη εις αυτούς να προβάλλωσι πλέον δικαιώματα. Ο διά των ως άνω ορίων περιγραφόμενος βοσκότοπος ούτος είναι αποδεδειγμένη και καταφανής απ' αρχαιοτάτων χρόνων και ανεξάρτητος ιδιοκτησία των κατοίκων και ραγιάδων του χωρίου Νέον Κάστρον. Εφ' ω εδόθη κατόπιν αιτήσεως το παρόν. Μάρτυρες...»⁸. Την ημέρα της εκδίκασης της υπόθεσης αυτής υποβάλλεται και αναφορά από τον ιεροδίκη προς το Σουλτάνο, κατά παράκληση των Καστρινών, που διατυπώνουν και το ιστορικό της υπόθεσης, και ζητείται να καταχωρηθεί το χοτζέτι ολογράφως στο αυτοκρατορικό κτηματολόγιο, να δοθεί ένα αντίγραφο στα χέρια των ραγιάδων του Νέου Κάστρου και να εκδοθεί υψηλόν διάταγμα περί αυτού. Η αναφορά τελειώνει με την παράκληση του ιεροδίκη να εισακουσθεί η αίτηση των κατοίκων του Νέου Κάστρου, γιατί τα γεγονότα έχουν, όπως ακριβώς τα εκθέτουν οι Καστρινοί⁹. Ο βοσκότοπος που αναφέρεται στην απόφαση του ιεροδίκη και που υπήρξε αντικείμενο αντιδικίας ανάμεσα σε Θεολογίτες και Καστρινούς θα πρέπει να είναι ο ίδιος βοσκότοπος που αναφέρεται και στα δύο φερμάνια του 1792¹⁰.

Η διαδικασία που ακολουθείται ενώπιον του ιεροδικείου για την απονομή του δικαίου διαγράφεται στην απόφαση του ιεροδίκη. Τις αποφάσεις των ιεροδικών όμως φαίνεται ότι δεν τις εκτελούσαν οι ισχυροί. Γι' αυτό βλέπουμε πολλοί, ενώ δικαιώνονται στα ιεροδικεία, υποβάλλουν αναφορές και στην Υψηλή Πύλη για ν' αποκτήσουν επιπρόσθετα ισχυρό σουλτανικό φερμάνι. Χαρακτηριστική αποτελεί η περίπτωση των κατοίκων του Λιμένα Ανανία και Μήτσου, που κατέφυγαν στην Υψηλή Πύλη κι εκδόθηκε φερμάνι του Σελίμ Γ' που αναφέρει: «...καίτοι ούτοι δεν είχαν ουδέν χρέος και εγγύησιν προς ουδένα και ενώ δεν έπρεπε να ενοχλώνται παρ' ουδενός, ο φόρω υποτελής Ιωάννης υιός Αποστόλου, κάτοικος επίσης του αυτού χωρίου, ισχυριζόμενος ότι είναι κατ'άμπασης αυτού, ήγειρεν αγωγήν απαιτήσεως δικαιωμάτων, κατόπιν δε διαδικασίας, επειδή δεν ηδυνήθη ν' αποδείξει την αξίωσίν του και επειδή κατά το ιερόν δίκαιον απεδείχθη ότι αύτη είναι καθαρόν ψεύδος, το δικαστήριον απέρριψε την αγωγήν του και δι' εκδοθείσης αποφάσεώς του το ιεροδικείον διέταξε αυτόν να μην τους οχλεί. Ούτος όμως μη ησυχάζων και μη αρκούμενος εις την απόρριψιν της αγωγής του δεν παύει από του να τους πιέζει και να τους ενοχλεί παρά τας διατάξεις του ιερού δικαίου και παρά παν δίκαιον. Εζήτησαν όθεν την έκδοσιν υψηλού φερμανίου μου, όπως ούτος αποτραπή διά του ιεροδικείου να τους ενοχλεί και τους πιέζει. Ήδη διέταξα,

8. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. εγ. 8, σ. 94-95.

9. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. εγ. 9, σ. 95-96.

10. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. εγ. 5 και 6, σ. 90-92.

όπως το ζήτημα εξετασθεί επιτοπίως υπό του ιεροδικείου. Μόλις όθεν φθάσει το υψηλόν φερμάνιόν μου, να ενεργήσεις συμφώνως προς το περιεχόμενον αυτού. Άπαξ το ζήτημα ελύθη διά του ιεροδικείου...»¹¹. Οι αποφάσεις των ιεροδικών γίνονταν απρόσβλητες και εκτελούνταν συνήθως μετά την έκδοση των σουλτανικών φερμανίων, που διέταζαν τους ιεροδίκους να ενεργήσουν σύμφωνα με το περιεχόμενο αυτών. Βέβαια γίνονταν υποδείξεις στον ιεροδίκη για την έκδοση των αποφάσεων αλλά στην περίπτωση που είχαν εκδοθεί ήδη αποφάσεις ιεροδικών λαμβάνονταν υπόψη για τη λύση των διαφορών.

Το 1801 ιεροδίκης στη Θάσο ήταν ο Αλής, ο οποίος επικύρωσε τη διαθήκη του Μεταξά Δημητρίου, από το Θεολόγο¹². Το 1806 αναφέρεται ως ιεροδίκης του καζά Θάσου ο Μεχμέτ Σαϊτ, ενώπιον του οποίου εμφανίστηκαν οι κάτοικοι του Σωτήρος και παρακάλεσαν να τους χορηγηθεί η άδεια της επισκευής των πραγμάτων και των επίπλων της εκκλησίας των. Ο ιεροδίκης έκανε αποδεκτό το αίτημα και τους χορήγησε το σχετικό χοτζέτι¹³. Το 1813 μ' άδεια του ιεροδίκη επιτρέπεται η ανέγερση του μοναστηρίου της Παναγίας των Μαριών¹⁴. Φαίνεται ότι οι άδειες της επισκευής παλαιών εκκλησιών ή της ίδρυσης νέων ήσαν στις αρμοδιότητες των ιεροδικείων.

Από φερμάνι του Μαχμούτ Β', που εκδόθηκε το 1818, μαθαίνουμε για άλλη μια υπόθεση που αφορούσε τα δύο υιοθετημένα παιδιά του Χατζηγιώργη Μεταξά. Το 1815 οι θετοί γονείς είχαν δωρήσει σ' αυτά όλη την ακίνητη περιουσία τους, αλλά είχαν μετανιώσει το 1818 και ήθελαν να την πάρουν πίσω. Τα παιδιά όμως ενεργούν και εκδίδεται το παραπάνω σουλτανικό φερμάνι που διατάσσει τον ιεροδίκη να εκδικάσει την υπόθεση κατά τις διατάξεις του ιερού δικαίου. Εφόσον τα υιοθετημένα παιδιά μπορούσαν ν' αποδείξουν με δικαιοκρίτους μάρτυρες το περιεχόμενο του χοτζετίου, τότε ο ιεροδίκης θα έπρεπε ν' αποτρέψει την άτοπη επέμβαση των θετών γονιών¹⁵. Πρόκειται βέβαια περί εικονικής διένεξης και όχι αληθινής, που σκοπό είχε να καταστήσει ανέκκλητη τη δωρεά και να προστατεύσει τα θετά παιδιά από πλεονέκτες

11. Βλ. Α. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., αριθ. εγ. 13, σ. 100.

12. Βλ. Αποστόλου Ε. Βακαλοπούλου, Ανέκδοτα δικαιοπρακτικά έγγραφα των χρόνων της τουρκοκρατίας, Αρχείο Ιδιωτ. Δικαίου, τόμ. ΙΓ' (1946), σ. 199. Η ίδια εργασία έχει δημοσιευθεί και στο περ. «Θασιακά», τόμ. 4 (1987), σ. 166.

13. Βλ. Α. Ε. Βακαλοπούλου, Thasos, αριθ. εγ. 14, σ. 101.

14. Βλ. Κωνσταντίνου Χιόνη, Το μοναστήρι της Παναγίας των Μαριών Θάσου, περ. «ΦΩΣ», τεύχ. Δεκεμβρίου 1973, σ. 187. Πρβλ. στου 'Ιδιου, Παναγιές της Θάσου, περ. «Μακεδονική Ζωή», τεύχ. 111, Αύγουστος 1975, σ. 40-43.

15. Βλ. Αποστόλου Ε. Βακαλοπούλου, Ανέκδοτα δικαιοπρακτικά έγγραφα των χρόνων της τουρκοκρατίας, ΑΙΔ, τόμ. ΙΓ' (1946), σ. 194-195, και «Θασιακά», τόμ. 4 (1987), σ. 160-161.

συγγενείς των δωρητών ή από την αρπακτική διάθεση της τουρκικής κυβέρνησης.

Το ιεροδικείο Θάσου λειτούργησε και μετά την επανάσταση του 1821, αφού χοτζέτι του 1838, που εξέδωσε το ιεροδικείο Θάσου, καθορίζει τα σύνορα ανάμεσα στις συνοικίες Παπάζ και Τσόγρα του Καζαβιτίου¹⁶. Η λειτουργία του όμως δε φαίνεται να κράτησε πολύ, αφού στις 7-4-1848, όταν ήταν τοπάρχης ο Χαβίζ εφένδης, οι διοικητές Τσοούν αγάς και Ζαΐπ εφένδης παραπονούνται στον προεστό Αυγουστή για το ότι πήγαν δύο Θάσιοι να δικασθούν στην Καβάλα. Το γεγονός αυτό τους πείραξε, όταν το έμαθαν στην Καβάλα που βρέθηκαν, και αναφέρουν στο γράμμα τους τα εξής: «...φαίνεται ότι εδώ ζαπετάρηδες δεν έχει και πηγαίνουν εδώ και εκεί και μάλιστα δύο είμασταν αυτού. Πώς δεν ήλθαν αυτοί να θεωρήσουν την διαφοράν τους και παρακαλώ αυτό να με το ιδιάσεις, πόθεν προήλθεν...». Δε γνωρίζουμε για ποιο λόγο καταργήθηκε το ιεροδικείο της Θάσου ούτε πότε καταργήθηκε. Γεγονός είναι ότι το 1848 οι δικαστικές αρμοδιότητες είχαν περάσει ήδη στους ζαπετάρηδες. Αυτό φαίνεται ότι ανάγκασε μερικούς Θασίους να πηγαίνουν στην Καβάλα για να δικάζονται οι υποθέσεις τους. Το δικαίωμα της εκδίκασης υποθέσεων της Θάσου στην Καβάλα προκύπτει και από νεότερη αγωγή που κατέθεσε στις 11-8-1884 ο Σωτήριος Λαμπίρης ενώπιον του Συμβουλίου Θάσου. Στην αγωγή αυτή αναφέρεται πως ο Δ. Θωμαΐδης είχε απειλήσει το Σωτήριο Λαμπίρη ότι σε περίπτωση που θα υπέβαλε αγωγή εναντίον του θα τον αποζημίωνε για χασομέρια με 1.000 γρόσια την ημέρα, αν τον πήγαινε στο Λιμένα, με 2.000 γρόσια, αν τον πήγαινε στην Καβάλα¹⁷. Η ρευστή αυτή κατάσταση διατηρήθηκε ως το 1867 που συστήθηκε το Συμβούλιο Θάσου.

2. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΘΑΣΟΥ

Από την υπ' αριθ. 68/29-4-1867 διαταγή του πασά της Αιγύπτου Ισμαήλ προς το διοικητή του νησιού Μεχμέτ Λιβά πασά μαθαίνουμε για τη σύσταση του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΘΑΣΟΥ. Στη διαταγή αυτή αναφέρονται τα εξής: «Και εις την νήσον διά τας διαφόρους προκειμένας υποθέσεις των κατοίκων

16. Βλ. αρχείο Αναγνώστη Λογοθέτη, που βρίσκεται στα χέρια του Γεωργίου Μαυρομάτη, από τον Πρίνο. Η πρωτόδικη απόφαση του ιεροδικείου Θάσου μεταφράστηκε το 1920 από το γραμματέα του πρωτοδικείου Καβάλας. Περίληψη της μετάφρασης αυτής αναγράφεται στις 9-1-1920 πάνω στο ίδιο το χοτζέτι. Στον οδηγό διοίκησης των κοινοτήτων της Θάσου του 1886 το Τσόγρα αναφέρεται ως Τσιγκούρα, βλ. *Περικλή Βακουφάρη*, περ. *Θασιακά*, τόμ. 2 (1985), σ. 53.

17. Περίληψη της αγωγής αυτής δημοσιεύω στο Παράρτημα των εγγράφων, αριθ. 13. Το πρωτότυπο βρίσκεται στο αρχείο της Σουσάνας Τζίτα.

και του ιμερίου¹⁸ διά να θεωρώνται και εκτελώνται εκείσε, να κανονισθεί και ανοιχθεί ένα συμβούλιον (μετζίλι), ως και προφορικώς σας διατάξαμεν και σας επαγγείλαμεν. Οι αζάδες να είναι από τους προεστώτας τους έχοντας πείραν εμπιστοσύνης και τους πρόποντας. Ο πρόεδρος επροσδιωρίσθη βεκίλης και εκ των πλησίον σας δύο μουαβίνηδες· ο εις να προσδιορισθεί μετζήλ ρεϊζή εις το ρηθέν συμβούλιον διευθύνων αυτό και ο έτερος εκ των πλησίον σας μουαβίνης να διορισθεί εις την νήσον ζαπτιέ μεμουρού διά την μετά προσοχής ευταξίαν και προφύλαξιν της νήσου»¹⁹. Αρχικός στόχος του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ήταν η εκδίκαση διαφορών που προέκυπταν ανάμεσα στους κατοίκους και στο Δημόσιο. Έστερα όμως ο ρόλος του διευρύνθηκε και εδίκαζε τις πιο σοβαρές από τις υποθέσεις των κατοίκων του νησιού. Από σημειώσεις γραμμένες το 1901 από το δικηγόρο Αν. Λαμπίρη πληροφορούμαστε ότι «προ της συστάσεως του πρωτοδικείου υπήρχε διαρκές συμβούλιον κινητόν, όπερ περιερχόμενον τα χωρία εδίκαζε τελεσιδικίως πάσας τας αναφυόμενας σπουδαίας διαφοράς, διότι τας λοιπάς εδίκαζον οι κατά τόπους προεστώτες μετά των δημογερόντων και του σούμπαση...»²⁰. Το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ δίκαζε και σε δεύτερο βαθμό υποθέσεις που είχαν κριθεί από τις προεστοδημογεροντίες των χωριών. Για να εφεσιβληθούν όμως οι πρωτόδικες αποφάσεις ενώπιον του Γενικού Συμβουλίου θα έπρεπε οι εφεσιβάλλοντες να υποβάλλουν αναφορά και να υποδείξουν αξιόχρεο εγγυητή ότι σε περίπτωση που έχαναν τη δίκη θα πλήρωναν όλα τα δικαστικά έξοδα στον αντίδικό τους²¹.

Πρόεδρος του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ήταν ο αντιπρόσωπος του διοικητή, που έφερε τον τίτλο του επιτίμου προέδρου του Συμβουλίου και είχε δύο μουσουλμάνους βοηθούς, το μετζήλ ρεϊζή, τον πραγματικό πρόεδρο του Συμβουλίου, και τον ζαπτιέ μεμουρού, τον αρχηγό της εκτελεστικής δύναμης του νησιού, ενώ μέλη του Συμβουλίου ορίζονταν Έλληνες²². Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ θα πρέπει να έγινε μετά την κατάργηση του αξιώματος του προέδρου της Θάσου (1874), γιατί ο πρόεδρος της Θάσου ήταν και επίτιμος πρόεδρος του Συμβουλίου σαν βεκίλης (αντιπρόσωπος) του διοικητή. Με την κατάργηση της θέσης του προέδρου της Θάσου, πρόεδρος του Συμβουλίου ανέλαβε ο ένας από τους δύο μουσουλμάνους βοηθούς του. Μετά το 1874 το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ δικάζει τις διαφορές των Κοινοτήτων για τα όρια

18. τουρκική λέξη που σημαίνει το δημόσιο.

19. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, Thasos, αριθ. εγ. 32, σ. 119.

20. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., σ. 158.

21. Βλ. το από 11-6-1884 έγγραφο του Χασάν βέη, προέδρου του Γενικού Συμβουλίου Θάσου, που δημοσιεύουμε στο Παράρτημα (αριθ. 12).

22. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, Ιστορία της Θάσου (1453-1912), έκδ. ΕΜΣ, Θεσ/νίκη 1984, σ. 104-105.

τους, καθώς και όλες τις μεγάλες υποθέσεις των Θασίων. Μεταβάλλεται λοιπόν σ' ένα ανώτατο δικαστικό σώμα και οι αποφάσεις του είναι ανέκκλητες. Αρχικά οι έδρες του Συμβουλίου ήταν στο Θεολόγο, στο Καζαβίτι και στο Λιμένα αλλά από το 1875, που κτίστηκε το χεδιβικό διοικητήριο, τα μέλη έπαψαν βαθμιαία να περιοδεύουν στις έδρες τους και από το 1880 έμειναν οριστικά στο Λιμένα²³. Όλες οι αποφάσεις του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ενώ φέρουν τη σφραγίδα που αναγράφει: ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΘΑΣΟΥ, από τότε που λειτούργησε μέχρι που καταργήθηκε, οι αποφάσεις που εκδόθηκαν μετά το 1876 δε συμφωνούν με τη σφραγίδα, γιατί τα μέλη του υπογράφουν ως Γενικόν Συμβούλιον Θάσου. Και στην από 12-7-1881 απόφαση δικαιολογείται να υπογράφουν τα μέλη του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ως μέλη του Γενικού Συμβουλίου λόγω της διευρυμένης σύνθεσης του Συμβουλίου με τη συμμετοχή των προσώτων και αντιπροσώπων των χωρίων της Θάσου²⁴, αλλά στην από 28-8-1885 δε δικαιολογείται τέτοιος χαρακτηρισμός, αφού στην έκδοση της ποινικής αυτής απόφασης συμμετέχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου Θάσου²⁵. Λογική, λοιπόν, είναι η εξήγηση που μας δίνει ο καθηγητής μου κ. Απ. Βακαλόπουλος, ο οποίος αναφέρει ότι το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ μετονομάστηκε από το 1874 σε Γενικό Συμβούλιο²⁶. Βέβαια σ' αποφάσεις του 1874 και 1876 αναφέρεται πράγματι ως ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ²⁷ και ύστερα ως Γενικό Συμβούλιο, γεγονός που σημαίνει ότι μετονομάστηκε σε Γενικό Συμβούλιο, αλλά φαίνεται ότι δεν άλλαξε σφραγίδα και τη διατήρησε μέχρι το τέλος.

Το 1873 αναφέρονται ως μέλη του Συμβουλίου ο Δημήτριος Χ' Γιαξής ή Δημητρουδής, ο Δ. Χατζή Κωνσταντής, ο Δημήτριος Θωμάς και ο Αναστάσιος Λογοθέτης²⁸. Τα πρόσωπα αυτά είχαν ορισθεί από το νέο διοικητή της Θάσου. Το 1874 εκδόθηκε απόφαση από το Συμβούλιο στο Θεολόγο, αλλά κανένας από τους αντιδίκους, όπως αναφέρεται, δε συμφώνησε με την απόφαση αυτή²⁹. Τον ίδιο χρόνο η κοινότητα Μαριών μ' αναφορά της απευθύνθηκε στο Γενικό Διοικητή Θάσου για διαφορά που είχε με γειτονική της κοινότητα. Στις 25-6-1874 ο Γενικός Διοικητής απάντησε από την Καβάλα στην αναφορά των Μαριωτών και τους πληροφόρησε ότι σε 3-4 μέρες θα περνούσε στο Λιμένα και θα συγκαλούσε Γενική Συνέλευση για την υπόθεσή τους και

23. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., σ. 144-145.

24. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 9.

25. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 14.

26. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., σ. 144-145.

27. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 5, 7 και 8.

28. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., σ. 105.

29. Βλ. στο Παράρτημα αριθ. εγ. 5, όπου δημοσιεύεται η από 18-2-1874 απόφαση του Συμβουλίου.

ότι θα προσκαλούσε από κάθε χωριό τον προεστώτα και δύο προκρίτους. Τους παρήγγειλε μάλιστα να πάρουν μαζί τους όσα έγγραφα και φερμάνια είχαν, γιατί «δυνάμει των εγγράφων και φερμανίων το Γενικόν Συμβούλιον ομού με τους προεστώτας και αντιπροσώπους των χωρίων αποφασίσουν σύμφωνα με το δίκαιον και διατάξουν τους ενδιαφερομένους, ίνα διάγωσιν, ως πρότερον, χωρίς βαδίζοντες να προξενώσι φιλονικίας και έριδας»³⁰. Σ' άλλη διένεξη μεταξύ των κοινοτήτων Καζαβιτίου και Σωτήρος εκδόθηκε η υπ' αριθ. 288/1-9-1876 απόφαση του Συμβουλίου, που κοινοποιήθηκε από το Γεν. Διοικητή Θάσου Ιβραχήμ Ασασφή βέη προς την κοινότητα του Σωτήρος. Από την απόφαση αυτή μαθαίνουμε ότι το 1876 ήσαν μέλη του Συμβουλίου ο Δ. Θωμαΐδης, ο Σωτήριος Ιωάννου και ο Αντώνιος Α. Κρητικού, οι οποίοι παρέστησαν μάλιστα και σ' αυτοψία που διενήργησαν στο επίδικο με τον πρόεδρο Ιβραήμ εφένδη και με τους εκπροσώπους των αντιδίκων κοινοτήτων και των γειτονικών χωριών. Την ίδια ημέρα (1-9-1876) ο Ιβραήμ εφένδης ενημέρωσε το σούμπαση και τους δημογέροντες του Κάστρου για άλλη μια απόφαση του Συμβουλίου, που αφορούσε την υπόθεση Αυγουστή Σωτηρίου και Σωτηρίου Μάρκου³¹. Το 1881 μέλη του Γεν. Συμβουλίου, όπως μαθαίνουμε από απόφαση που εξέδωσε η Γενική Συνέλευση της Θάσου, ήταν ο Ν. Χ' Κωνσταντίνου, ο Σταμάτιος Αναγνώστου και ο Αναγνώστου Λεμονή³². Στην αγωγή που κατέθεσε ο Σωτήριος Λαμπίρης το 1884 αναφέρει ότι συνάντησε από τα μέλη του Γεν. Συμβουλίου το Θεόδωρο Παπαοικονόμου και τον Αναστάσιο Αναγνώστου³³. Τελευταίοι που υπηρέτησαν ως μέλη του Γεν. Συμβουλίου το 1885 ήταν ο Ν. Χ' Κωνσταντίνου, ο Σ. Γ. Αλετράς και ο Ι. Αναστασίου με πρόεδρο το Χασάν βέη και γραμματέα τον Κ. Μ. Θωμαΐδη³⁴.

Τα πρακτικά και τα αντίγραφα των αποφάσεων του Γεν. Συμβουλίου συντάσσονταν στα ελληνικά από έμμισθο Έλληνα γραμματέα. Η εκλογή των μελών του Γεν. Συμβουλίου κατά την περίοδο αυτή γινόταν από τη Γενική Συνέλευση. Η θέση τους βέβαια ήταν τιμητική και δεν αμειβόταν. Στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης ή του Γενικού Συμβουλίου μπορούσε να συμπαρακαθήσει και ο αρχιερέας ή ο αρχιερατικός επίτροπός του με βαρύνουσα γνώμη στις τελικές αποφάσεις³⁵, αφού είχε και δικαίωμα ψήφου.

30. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, Thasos, αριθ. εγ. 36, σ. 122-123.

31. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 8.

32. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 9.

33. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 13.

34. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 14.

35. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 10, όπου παρακάθεται ο Αρχιερέας στις εργασίες της Γεν. Συνέλευσης, και αριθ. εγ. 14, όπου υπογράφει την από 28-8-1885 απόφαση του Γεν. Συμβουλίου ο ιερομόναχος Διομήδης ως αντιπρόσωπος του Αγίου Μαρωνείας. Πρβλ.

Το Συμβούλιο Θάσου δεν ανταποκρίθηκε στην αποστολή του, γιατί δεν είχε αποκτήσει γραπτές πηγές δικαίου, μ' αποτέλεσμα οι αποφάσεις του να είναι ανομοιόμορφες και ελαστικές. Αναφέρονται μάλιστα περιπτώσεις και μη συμμόρφωσης διαδίκων προς τις αποφάσεις του. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Κυπριανού, οικονόμου σε μετόχι που είχε η μονή Εικοσιφοίνισσας στο Σωτήρος, ο οποίος ούτε συμμορφώθηκε στην απόφαση του Γεν. Συμβουλίου Θάσου ούτε υπάκουσε στις διαταγές της διοίκησης για παύση των εργασιών του σε μέρη του Δημοσίου. Εξοργισμένος ο Γεν. Διοικητής Θάσου Τοσούν βέης απευθύνεται με το από 14-2-1882 έγγραφό του προς τον προεστώτα, σούμπαση και δημογέροντες του Σωτήρος και αυστηρά τους διατάσσει να τον σταματήσουν, γιατί ο εν λόγω Κυπριανού αρνήθηκε την απόφαση του Συμβουλίου «προσποιούμενος και αδιαφορών εις τα διατασσόμενα αυτής και διότι εφάνη απειθείς εις τας σεβαστάς διαταγάς»³⁶. Ο ίδιος όμως διοικητής, ενώ έδειξε ευαισθησία για την περίπτωση της αυθαιρεσίας του Κυπριανού, δεν έδειξε την ίδια ευαισθησία σε μια άλλη υπόθεση που αφορούσε τον κοτσάμπαση των Μαριών Δ. Θωμαΐδη. Ενώ εκκρεμούσε αγωγή του Δ. Θωμαΐδη ενώπιον του Συμβουλίου, παρήγγειλε στις τοπικές αρχές των Μαριών να καλέσουν την αντίδικο του Δ. Θωμαΐδη, Μαργιά Νικολάου, και να την υποχρεώσουν να παραδώσει τα χόρτα που έκοψε από το επίδικο χωράφι, και στην περίπτωση που αρνηθεί, να τη φυλακίσουν μέχρι να τα παραδώσει. Η ενέργεια αυτή του διοικητή προδίκιζε βέβαια την απόφαση του Συμβουλίου³⁷. Οι παρεμβάσεις όμως αυτές των Τούρκων αξιωματούχων, η έλλειψη μιας κωδικοποιημένης νομοθεσίας που θα χρησίμευε σα βάση για την απονομή της δικαιοσύνης, η απειρία και οι μεροληψίες των μελών του Συμβουλίου, που παρασύρονταν από συγγενικούς ή άλλους δεσμούς με τα δικαζόμενα πρόσωπα, προκάλεσαν την αντίδραση του λαού. Τα ίδια τα μέλη του Συμβουλίου φαίνεται πως αντιλήφθηκαν ότι είχαν χάσει την εμπιστοσύνη του λαού και με πρακτικό τους κήρυξαν την αυτοδιάλυση του σώματος, ενώ παράλληλα πρότειναν στο χεδίβη της Αιγύπτου Τεουφίκ να προχωρήσει στην ίδρυση πρωτοδικείου και στην εφαρμογή των τουρκικών νόμων³⁸. Πολύ αργότερα, το 1901, ένα από τα αιτήματα των Θασίων ήταν και η ανασύσταση της προεδρείας που είχε καταργηθεί το 1874, ή αντ' αυτής η σύσταση Διοικητικού Συμβουλίου³⁹. Το αίτημα αυτό φαίνεται ότι έγινε αποδεκτό από τη νέα τουρ-

και Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, Ιστορία της Θάσου (1453-1912), σ. 145.

36. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 11.

37. Βλ. Α. Ε. Βακαλοπούλου, Thasos, αριθ. εγ. 40, σ. 127-128.

38. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, Ιστορία της Θάσου (1453-1912), σ. 145-146.

39. Βλ. Α. Ε. Βακαλοπούλου, Thasos, αριθ. εγ. 57, σ. 155.

κική διοίκηση, γιατί το 1902 συναντούμε να λειτουργεί το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελούσε συμβουλευτικό όργανο του μουτσαρίφη Θάσου και αποφάσιζε πάνω σε διοικητικά θέματα του νησιού. Ήταν υπεύθυνο σε θέματα διοίκησης και τα μέλη του περιόδευαν τα χωριά για να εποπτεύουν στη σωστή λειτουργία της διοίκησης. Η εκλογή των παρέδρων του Διοικητικού Συμβουλίου γινόταν, όπως και των παρέδρων του πρωτοδικείου Θάσου, από το μουχτάρη, τους προκρίτους και τους ιερείς κάθε χωριού, αφού η καταλληλότητα των υποψηφίων κρίνονταν πρώτα από το αρμόδιο συμβούλιο⁴⁰. Δεν είχαν καμιά δικαστική αρμοδιότητα και όσοι κατέφευγαν σ' αυτούς για διαφορές που είχαν, τους παρέπεμπαν στο αρμόδιο δικαστήριο. Ο μουτσαρίφης Θάσου Κιαζήμ απαντώντας στις 23-12-1902 σ' επιστολή του μουχτάρη Θεολόγου αναφέρει: «η διάρισις της υποθέσεως ταύτης ανήκει εις το Δικαστήριον· να εμποδίσητε αμφοτέρα τα διαμφισβητούντα μέρη από του να επεμβαίνουνσι και να κοινοποιήσητε αυτούς να αποτανωθώσι εις το Δικαστήριον. Η απόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου τοιαύτη είναι. Ούτως να διατάξητε τους ενδιαφερομένους»⁴¹. Η κατάργηση του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως και του πρωτοδικείου, έγινε με την απελευθέρωση της Θάσου.

3. ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΘΑΣΟΥ

Μ' ενέργειες του χεδίβη Τσουφίκ εκδόθηκε σουλτανικός ιραδές (διαταγή) για την ίδρυση του πρωτοδικείου Θάσου στο Λιμένα, που ήταν η νέα πρωτεύουσα του νησιού. Το πρωτοδικείο θα πρέπει να λειτούργησε κατά τους πρώτους μήνες του 1886, αφού η κλήση του Δημητρίου Οικονομίδη προς το Σωτήριο Λαμπίρη, που γίνεται με τον προσωρινό κλητήρα Κωνσταντίνο Καζάρο, φέρει αύξ. αριθ. 7. Είναι από τις πρώτες κλήσεις που κοινοποιούνται για συζήτηση υπόθεσης ενώπιον του πρωτοδικείου Θάσου. Η κλήση είναι γραμμένη στις 1-4-1886 και η συζήτηση θα γινόταν στις 28-4-1886. Δεν υπήρχε ακόμα η σφραγίδα του πρωτοδικείου, γι' αυτό και η κλήση σφραγίζεται με την παλιά σφραγίδα του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΘΑΣΟΥ⁴². Το πρωτοδικείο Θάσου αναγνωρίσθηκε ως πρωτοδικείο πρώτης τάξης της Τουρκίας, αφού εξαρτήθηκε από το Εφετείο Θεσσαλονίκης, ύστερα από συμφωνία που

40. Βλ. Κωνσταντίνου Χιόνη, Ένα πρωτόκολλο εισαγομένων εγγράφων των ετών 1902-1904, περ. «Θασιακά», τόμ. 2 (1985), σ. 100 και 105, καθώς και 106, όπου παρατίθενται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

41. Βλ. Πρωτόκολλο εισαγομένων εγγράφων (1902-1904), σ. 43. Το πρωτόκολλο βρίσκεται στην κοινότητα Θεολόγου.

42. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 15.

Η σφραγίδα του Συμβουλίου Θάσου.
Από ποινική απόφαση του 1885.

Η σφραγίδα του Πρωτοδικείου Θάσου.

έγινε ανάμεσα στο χεδίβη και στην τουρκική κυβέρνηση⁴³. Το πρωτοδικείο το συνιστούσαν: 1) ο πρόεδρος, που έπρεπε να είχε την οθωμανική υπηκοότητα και να ξέρει την ελληνική γλώσσα. Μπορούσε να είναι Τούρκος, Αιγύπτιος ή και Έλληνας, και διοριζόταν από το τουρκικό υπουργείο δικαιοσύνης ή από το χεδίβη της Αιγύπτου, 2) ο εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας, που ήταν συνήθως οθωμανός, όπως και ο πρόεδρος, 3) οι πάρεδροι, που ήταν Θάσιοι κι εκλέγονταν μέχρι το 1898 από τη Γενική Συνέλευση κι από το 1902 από τις μυχταροδημογεροντίες, τους προκρίτους και τους ιερείς κάθε χωριού, 4) οι γραμματείς, που εξυπηρετούσαν τις ανάγκες του πρωτοδικείου και ήταν ο Τούρκος αρχιγραμματέας, που κρατούσε το πρωτόκολλο στην τουρκική, ο γραφέας που συνέτασσε τα πρακτικά στην ελληνική, ο βοηθός του και ο γραμματέας του Έλληνα ανακριτή⁴⁴. Αναφέρεται ακόμα και ο βοηθός της αντεισαγγελίας⁴⁵, που αναπληρούσε τον προϊστάμενό του, όταν απουσίαζε. Τον πρόεδρο του δικαστηρίου αναπλήρωνε κατά το χρόνο της απουσίας του ο αντιπρόεδρος, που ήταν ένας από τους Έλληνες παρέδρους⁴⁶. Οι πάρεδροι μισθοδοτούνταν από τα έσοδα του δημοτικού φόρου. Η θητεία των παρέδρων, ενώ αναφέρεται ότι ήταν συνήθως διετής⁴⁷, από τα ίδια τα έγγραφα προκύπτει ότι εκλέγονταν για ένα έτος. Από την υπ' αριθ. 76/18-8-1886 απόφαση του πρωτοδικείου Θάσου βλέπουμε ποια ήταν η πρώτη σύνθεση του δικαστηρίου. Πρόεδρος ήταν ο Μουσταφά Σαδίκ και τακτικοί δικαστές ο Στυλιανός Γεωργίου Αλετράς και Ιωάννης Αναστασίου. Στο τέλος της απόφασης αναγράφονταν και τα δικαστικά έξοδα και τέλη που έπρεπε να πληρωθούν. Για γραμ-

43. Α. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., αριθ. εγ. 58, σ. 158 και αριθ. εγ. 62, σ. 180.

44. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, Ιστορία της Θάσου (1453-1912), σ. 146. Βλ. στου 'Ιδιου, Thasos, σ. 158, όπου αναφέρεται ότι ο πρόεδρος εκλεγόταν από τον πρίγκηπα.

45. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 17.

46. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 18.

47. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., σ. 146.

μάτιο 1160 γροσίων, που όφειλε να εξοφλήσει ο Ιωάννης Σωτηρίου Βαμπούρης στον παντοπώλη Θεόδωρο Αναστασίου, έπρεπε να πληρώσει για δικαστικά έξοδα και τέλη 184 γρόσια, ήτοι 10 για πρωτοκόλληση, 40 για κλήση, 20 για την απόφαση, 30 για αντίγραφο, 10 για επίδοση, 16 για χαρτόσημα, 10 για αντίγραφο και 48 για δικαίωμα κλητήρα⁴⁸. Σε περίπτωση που ο εναγόμενος δεν παρουσιαζόταν ή δεν έστελνε αντίκλητο αντιπρόσωπό του η συζήτηση προχωρούσε ερήμην του⁴⁹. Στο πρωτοδικείο Θάσου δε δικάζονταν μόνο αστικές διαφορές αλλά και ποινικές. Στις 17-9-1887 το πρωτοδικείον Θάσου συνεδρίασε ως πλημμελειοδικείον για να δικάσει ποινικές διαφορές. Από την υπ' αριθ. 150/17-9-1887 απόφαση που εκδόθηκε πληροφορούμαστε ότι συμμετείχαν στη σύνθεση ο πρόεδρος Μουσταφά Σαδίκ και οι τακτικοί δικαστές Νικόλαος Χ' Κωνσταντίνου και Ιωάννης Οικονόμου. Ως δημόσιος κατηγορος αναφέρεται ο βοηθός της αντεισαγγελίας Χασάν βέης⁵⁰. Επομένως, αφού οι τακτικοί δικαστές του 1886 άλλαξαν για το 1887, η θητεία των Ελλήνων παρέδρων ήταν ενιαύσια. Εκτός από τους τακτικούς δικαστές εκλέγονταν και αναπληρωτές δικαστές για ν' αντικαθιστούν τους τακτικούς σε περίπτωση απουσίας των. Από την υπ' αριθ. 24/20-2-1888 απόφαση βλέπουμε ότι τον πρόεδρο Μουσταφά Σαδίκ τον αντικατέστησε ο αντιπρόεδρος Ν. Χ' Κωνσταντίνου και τη θέση αυτού για συμπλήρωση της σύνθεσης του δικαστηρίου ο αναπληρωτής δικαστής Ι. Αναγνωστούδης⁵¹. Οι αποφάσεις εκδίδονταν την ίδια ημέρα που συζητιόνταν οι υποθέσεις⁵². Οι διάδικοι που είχαν είχαν δικαίωμα ν' ασκήσουν έφεση για ποινική υπόθεση⁵³ και αναίρεση για πολιτική υπόθεση⁵⁴. Σε περίπτωση που δεν ασκούσαν το ένδικο αυτό μέσο η απόφαση εκτελούνταν. Ο Ιωάννης Βαμβούρης, επειδή δεν είχε να πληρώσει το ποσό των 10½ οθωμανικών λιρών, που επεδίκασε το πρωτοδικείον Θάσου, αναγκάστηκε για εξόφληση του χρέους του να παραδώσει τον ημίονό του στον πληρεξούσιο του αντιδίκου του. Και επειδή ο ημίονος υπολογίστηκε σε 15 λίρες, ο πληρεξούσιος επέστρεψε το υπόλοιπο ποσό στον Ιωάννη Βαμβούρη⁵⁵. Για εξασφάλιση χρεών ή ληξιπροθέσμων γραμματίων μπορούσαν να γίνουν συντηρητικές κατασχέσεις. Ο πληρεξούσιος Δ. Οικονομίδης για λογαριασμό του πελάτη του υποβάλλει ενώπιον του εμποροδικείου Θάσου αίτηση για συντη-

48. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 16.

49. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 15.

50. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 17.

51. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 18.

52. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 16, 17 και 18.

53. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 17.

54. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 16 και 18.

55. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 19.

ρητική κατάσταση και μη απαλλοτρίωση ενός χωραφίου και 20 ελαιόδένδρων του Ι. Σ. Βαμπούρη μέχρι να διεκπεραιωθεί η δίκη που είχε μαζί του⁵⁶. Γραμματέας του πρωτοδικείου αναφέρεται κατά τα έτη 1888-1890 ο Γρηγόριος Δ. Προέδρου ή Χ'' Κωνσταντινίδης⁵⁷.

Τα δικαστικά έξοδα που βάρυναν τους Θασίους μέχρι το 1886 ήταν 5%⁵⁸. Με την ίδρυση όμως του πρωτοδικείου και την εισαγωγή της τουρκικής δικονομίας εφαρμόστηκε και ο τουρκικός νόμος «περί δικαστικών τελών», που ανέβαζαν κατά πολύ τα δικαστικά έξοδα και τέλη μιας απόφασης. Γι' αυτό οι αντιπρόσωποι της Θάσου στην από 10-11-1887 αναφορά τους προς τον Γιαγχιά Καδρή μπέη, επιθεωρητή που έστειλε ο χεδίβης στη Θάσο για εξέταση των παραπόνων των κατοίκων, το πρώτο που ζητούν είναι η κατάργηση των δικαστικών εξόδων και τελών. Ζητούν το πρωτοδικείο που συστήθηκε να υπάγεται «εφεσίμως και αναιρεσίμως εις τα δικαστήρια της Α.Υ. του χεδίβου» και αν ήταν δυνατόν να λειτουργεί «διά της παντελούς καταργήσεως των δικαστικών εξόδων και τελών ως μη δυναμένων των πτωχών κατοίκων της νήσου να υποστώσι τα βάρη των δικαστικών εξόδων και τελών». Με την ίδια αναφορά τους ζητούν οι μικροδιαφορές μέχρι του ποσού των χιλίων γροσίων να δικάζονται ανέκκλητα από τα εγχώρια δικαστήρια, δηλαδή από τις προεσδογημογεροντίες των κοινοτήτων, για να μην παραμελούν οι κάτοικοι τις δουλειές τους πηγαίνοντας στο Λιμένα, όπου βρισκόταν το τακτικό δικαστήριο. Υποβάλλουν ακόμα και την παράκληση να μην ξοδεύεται ο μισός δημοτικός φόρος για την πληρωμή των δικαστών αλλά να διατεθεί ολόκληρος για το σκοπό που είχε ορισθεί από την τοπική συνέλευση, δηλαδή για τη συντήρηση των σχολείων και για τον καλλωπισμό της κάθε κοινότητας⁵⁹. Το αίτημα των Θασίων για κατάργηση των δικαστικών τελών έγινε τελικά αποδεκτό από τον Αιγύπτιο πρίγκιπα Χαλίμ πασά, που όρισε «μόνον 5% δικαίωμα εισπράξεως, ως ανέκαθεν»⁶⁰. Τούτο θα πρέπει να έγινε μετά την υπ' αριθ. 24/20-2-1888 απόφαση του πρωτοδικείου Θάσου, αφού στην παραπάνω απόφαση αναγράφονται δικαστικά έξοδα και τέλη⁶¹. Το άλλο αίτημα της υπαγω-

56. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 23.

57. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 18 και 23.

58. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., σ. 146.

59. Βλ. Α. Ε. Βακαλοπούλου, Thasos, αριθ. εγ. 43, σ. 133-134.

60. Βλ. Α. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., αριθ. εγ. 58, σ. 159.

61. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 18. Το αίτημα της μη πληρωμής των δικαστικών εξόδων θα πρέπει να είχε γίνει αποδεκτό πρό της 5ης Μαρτίου 1891, αφού ο Διοικητής της Θάσου Φεχίμ βέης με την τότε επιστολή του ανήγγειλε στους Θασίους ότι ο πρίγκιπας Χαλίμ πασάς διέταξε τον πρόεδρο του πρωτοδικείου να τηρήσει τ' ακόλουθα δικαιώματά τους: 1) να χρησιμοποιείται η ελληνική γλώσσα της Θάσου στη διαδικασία και σ' όλα τα

γής του πρωτοδικείου στα αιγυπτιακά δικαστήρια «εφεσίμως και αναιρεσίμως» δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό, γιατί ο χεδίβης σαν υποτελής του σουλτάνου δεν είχε δικαίωμα μεταβολής του δικαστικού καθεστώτος του νησιού. Το αίτημα πάντως τούτο αποδεικνύει τη δυσαρέσκεια των κατοίκων της Θάσου, γιατί οι αυστηροί τουρκικοί νόμοι που εφαρμόστηκαν με την ίδρυση του πρωτοδικείου έκανε τους Θασίους να νοσταλγούν την ηπιότητα των παλιών τοπικών δικαστηρίων⁶². Την απογοήτευσή τους άλλωστε αυτή την εκφράζουν και στο από 3-8-1894 υπόμνημά τους προς τον Αμπάς Χιλμή Β', όπου αναφέρουν: «...δυστυχώς διά τον τόπον μας, από της εποχής καθ' ην εφηρμόσθη το σύστημα του πρωτοδικείου, επειδή η εφαρμοζομένη αστική νομοθεσία είναι ξένη προς τα ήθη και τα έθιμα του τόπου αφ' ενός, αφ' ετέρου δε και προς το τέως επικρατήσαν από αιώνα ρωμαϊκόν και εκκλησιαστικόν δίκαιον, διά ταύτα καθικετεύομεν επίσης, ίνα ληφθή πρόνοια και περί του συστήματος της απονομής δικαιοσύνης και, ει δυνατόν, ο τόπος να περιέλθει εις το ανέκαθεν αυτού σύστημα, καταρτιζομένου δικαστηρίου, ως ανέκαθεν»⁶³. Το τρίτο αίτημα της διάθεσης του δημοτικού φόρου (βελετιέ ή μπελεντιέ) για τη συντήρηση των σχολείων και τον εξωραϊσμό των κοινοτήτων πρέπει να έγινε αποδεκτό από το χεδίβη⁶⁴.

Η εκλογή των παρέδρων του πρωτοδικείου γινόταν από τη Γενική Συνέλευση, αλλ' η έγκριση και η κοινοποίηση του διορισμού τους γινόταν από το Γενικό Διοικητή Θάσου. Μια τέτοια κοινοποίηση γίνεται στις 10/22-6-1893 από το Γενικό Διοικητή Φεχρήμ μπέη στο Δημήτριο Θωμαΐδη, για να του γνωστοποιήσει ότι η εκλογή του, που έγινε από τη Γενική Συνέλευση Θάσου στις 27-5-1893, αναγνωρίζεται και από τη διοίκηση, η οποία ελπίζει ότι θα συνεργασθεί με τους λοιπούς συναδέλφους του για το καλό της πατρίδας⁶⁵. Από αναφορά των αντιπροσώπων της Θάσου προς το διοικητή Χαμδή βέη γνωρίζουμε ότι η Γενική Συνέλευση, που συνήλθε στις 12-5-1895 για

πρακτικά του πρωτοδικείου, 2) στις δικαστικές αυτοψίες, κατασχέσεις και εκτελέσεις θα πληρώνονται μόνο τα οδοιπορικά, ήτοι αγωγή, 3) το ρέσμι να πληρώνεται κατά την εκτέλεση της απόφασης και 4) εγκρίνει τη σύσταση εξελεγκτικής επιτροπής. Όλα αυτά και η μη πληρωμή των δικαστικών εξόδων λανθασμένα αναφέρεται από τον ιατρό Γ. Μ. Χρηστίδη ότι διετηρήθησαν μέχρι το 1890 αντί του σωστού μέχρι το 1898, βλ. *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. εγ. 57, σ. 156.

62. Βλ. *Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου*, *Ιστορία της Θάσου (1453-1912)*, σ. 147.

63. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, *Thasos*, αριθ. εγ. 48, σ. 140.

64. Βλ. *Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου*, *Ιστορία της Θάσου (1453-1912)*, σ. 148. Βλ. και *Κωνσταντίνου Χιόνη*, Ένα πρωτόκολλο εισαγομένων εγγράφων, περ. «Θασιακά», τόμ. 2 (1985), σ. 93.

65. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, *Thasos*, αριθ. εγ. 46, σ. 137, όπου δημοσιεύεται το έγγραφο.

την εκλογή τακτικών παρέδρων του πρωτοδικείου και επιτίμων μελών του εμποροδικείου, εξέλεξε παμψηφεί ως τακτικούς παρέδρους τους Χριστόδουλο Δημητριάδη, Γιαξή Χ΄ Σταματίου και Γεώργιο Σ. Αλετρά, ενώ ως επίτιμα μέλη του εμποροδικείου τους Ιωάννη Ν. Μεθόδιο, Κωνσταντίνο Ιωάννου και Κ. Καραμάνη. Τους παραπάνω παρέδρους του πρωτοδικείου και εμποροδικείου αναγνώριζε η Γενική Συνέλευση για ένα έτος και παρακαλούσε το Γενικό Διοικητή «ν' αναγνωρίσει αυτούς ως τοιούτους, βεβαία ούσα ότι θέλουν εργασθεί ευσυνειδήτως, αμερολήπτως και νομίμως»⁶⁶. Οι πάρεδροι του πρωτοδικείου συμμετείχαν μερικές φορές και στη σύνθεση του Μ. Ε. Δικαστηρίου, που είχε έδρα το Λιμένα. Σε μια τέτοια απόφαση, που εκδόθηκε στις 22-10-1895, αναφέρονται και οι πάρεδροι Γιαξής Χ΄ Σταματίου και Χριστόδουλος Δημητριάδης⁶⁷. Τα ονόματα των παρέδρων του 1896 δε μας είναι γνωστά· θα τα ξέραμε βέβαια αν οι υπ' αριθ. 97/6-9-1896 και 140/20-10-1896 δύο αποφάσεις του πρωτοδικείου Θάσου, που υπήρχαν στο αρχείο του δικηγόρου Αν. Λαμπίρη και μνημονεύονται από τον καθηγητή κ. Απόστολο Βακαλόπουλο, είχαν δημοσιευθεί⁶⁸. Οι πάρεδροι, επειδή εκλέγονταν για ένα χρόνο, έπρεπε ν' αντικατασταθούν με τη λήξη της θητείας τους. Μερικές φορές όμως η εκλογή τους δε γινόταν μέσα στις νόμιμες προθεσμίες, γιατί καθυστέρουσε η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης. Από αχρονολόγητο έγγραφο, όπου σημειώνονται τα θέματα που έμελλε να συζητηθούν στη Γενική Συνέλευση, πληροφορούμαστε για το θέμα των παρέδρων του δικαστηρίου το εξής: «επειδή η νόμιμος προθεσμία των εν ενεργεία παρέδρων παρήλθε, να συσχεφθεί επί τη βάσει των διατάξεων του νόμου και εκλεγώσι δύο νέοι πάρεδροι»⁶⁹. Ο αριθμός των παρέδρων που εκλεγόταν άλλοτε ήταν 2, άλλοτε 3 και άλλοτε 4. Οι τακτικοί δικαστές βέβαια ήταν δύο, αλλά εκλέγονταν και ένας ή δύο αναπληρωματικοί για ν' αντικαθιστούν τους τακτικούς, όταν απουσίαζαν.

Το 1898 πρόεδρος του πρωτοδικείου Θάσου διορίστηκε ο Ναζίφ Τζεμαλεδίν εφέντης, που, επειδή δεν ήξερε την ελληνική γλώσσα, επέβαλε την τουρκική ως γλώσσα του δικαστηρίου, γεγονός που παρεβίαζε ένα από τα βασικά προνόμια της Θάσου. Παράλληλα εισήγαγε και τον «περί δικαστικών τελών» νόμο, που είχε καταργήσει ο Χαλίμ πασάς⁷⁰. Επειδή φοβόταν τον έλεγχο των αντιπροσώπων της Γενικής Συνέλευσης ο Ναζίφ εφένδης, από τότε που ήρθε στη Θάσο παρημπόδισε τη σύγκλησή της, γεγονός που είχε αρνητικές συνέπειες στον πολιτειακό οργανισμό του νησιού. Κατά το δικηγόρο Αν.

66. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. εγ. 51, σ. 144-145.

67. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. εγ. 53, σ. 146-147.

68. Βλ. *Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου*, *Ιστορία της Θάσου (1453-1912)*, σ. 177.

69. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, *Thasos*, αριθ. εγ. 54, σ. 150.

70. Βλ. σημειώσεις Αν. Λαμπίρη που δημοσιεύονται στου *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. εγ. 58, σ. 158-159 και 169.

Λαμπίρη, εκείνα που εξηρέθισαν το λαό της Θάσου και κορύφωσαν την κρίση ήταν: η αυθαίρετη εισαγωγή της τουρκικής γλώσσας αντί της ελληνικής, η παράνομη παραμέληση της σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης, η εισαγωγή του «περί τελών» νόμου, που ήταν ακατάλληλος και άδικος για τις μικρές υποθέσεις της Θάσου, η κατάργηση της προεστείας και η αντικατάστασή της με τη μουχταροδημογεροντία, η παράνομη ιδιοποίηση φόρων, καθώς και η επιβολή δυσβάσταχτων φόρων, που έθιγαν το προνομιακό καθεστώς του νησιού⁷¹. Όλες αυτές οι ενέργειες δε θα πρέπει να έγιναν χωρίς την έγκριση της Αιγύπτου. Υπερβάλλοντα ζήλο στην εκτέλεση των εντολών της αιγυπτιακής κυβέρνησης επέδειξε ο διοικητής της χωροφυλακής (κομανδάρης) Χουρσίτ εφένδης, ο οποίος μ' εντολή του χεδίβη κατήργησε στις 7/19 Απριλίου 1899 το θεσμό των προεστών και τον αντικατέστησε με των μουχτάρηδων σύμφωνα με τον τουρκικό νόμο. Αφήρεσε ακόμα από τους προεστούς τις σφραγίδες των εκκλησιών, ενώ στις 11/23 Ιανουαρίου 1900 διέταξε όλες οι ποινικές και πολιτικές υποθέσεις να δικάζονται μόνο στο πρωτοδικείο του Λιμένα. Αποτέλεσμα της τελευταίας αυτής διαταγής ήταν να συσσωρευθούν στο πρωτοδικείο και οι μικροϋποθέσεις των κατοίκων, που άλλοτε δικάζονταν από τα εγχώρια δικαστήρια, δηλαδή τις προεστοδημογεροντίες και το σούμπαση⁷². Σχολιάζοντας την ενέργεια αυτή του Χουρσίτ ο ιατρός Γ. Μ. Χρηστίδης σημειώνει: «έκτοτε αι ζημίαι των προσοδοφόρων κτημάτων, αι ζωοκλοπαί και άλλαι μικρότεραι κλοπαί, τα πταίσματα και τα παρόμοια επολλαπλασιάσθησαν, διότι όσοι μετέβησαν εις το πρωτοδικείον εξόδευσαν περισσότερα από όσας αποζημιώσεις απήτουν πληρώνοντες εις αναφορογράφους, εις χαρτόσημα, εις πρωτόκολλα, εις δικηγόρους και επί ημέρας μένοντες μακράν των εργασιών των. Και ταύτα αν είχαν μάρτυρας, διότι το πρωτοδικείον δεν παρεδέχετο την κατάθεσιν του αγροφύλακος. Προς τούτοις η πίστις εξέλιπε, διότι οι εις μικρά ποσά διατηρούντες τους κατοίκους παντοπώλαι δεν έδιδον πλέον αυτοίς επί πιστώσει, διά του λόγου ότι διά τους δυστροπούντας θα ήσαν ηναγκασμένοι διά μικρά ποσά να μεταβαίνουν ώρας πολλάς μακράν εις το Λιμένα, ένθα το πρωτοδικείον, οι δε άποροι κατά συνέπειαν αναγκάζονται να πωλώσι τα κτήματά των εις αξίαν εξευτελιστικήν προς πορισμόν άρτου διά τα τέκνα των· και η ασφάλεια τιμής έπαθε διά τους αυτούς λόγους»⁷³.

Η σταδιακή κατάργηση των προνομίων του νησιού εξήγειρε το λαό της Θάσου. Αλλεπάλληλες διαμαρτυρίες και αναφορές υποβλήθηκαν προς το χεδίβη της Αιγύπτου από τους κατοίκους της. Ανάμεσα στα αιτήματά τους είναι

71. Βλ. *A. E. Bakalopoulos*, ό.π., αριθ. εγ. 58, σ. 159 κε.

72. Βλ. *Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου*, *Ιστορία της Θάσου (1453-1912)*, σ. 162-163.

73. Βλ. έκθεση ιατρού Γ. Μ. Χρηστίδη στου *A. E. Bakalopoulos*, *Thasos*, ό.π., αριθ. εγ. 56, σ. 152.

και η ανασύσταση των εγχωρίων δικαστηρίων, που είχαν καταργηθεί στις 11/23 Ιανουαρίου 1900, η σύσταση δικαστηρίων με πρόσωπα που διακρίνονταν για τον ακέραιο χαρακτήρα τους και η παρακολούθηση της διαγωγής και της πληρωμής των δικηγόρων, καθώς και η επιβολή διατίμησης στις δικηγορικές αμοιβές τους. Ζητούν ακόμα την εκ νέου εκλογήν των παρέδρων δικαστών κατά το σύστημα της Θάσου⁷⁴. Φαίνεται ότι η εκλογή των παρέδρων κατά την ταραχώδη αυτή περίοδο γινόταν κατ' αυθαίρετο τρόπο. Από τις οδηγίες που είχαν γραφεί για τους αντιπροσώπους της Θάσου που θα επισκέπτονταν στις αρχές Απριλίου του 1902 το βαλκή της Θεσ/νίκης μαθαίνουμε ότι ο διοικητής συγκάλεσε Γενική Συνέλευση αλλ' άσκησε μεγάλη πίεση και δέχτηκε πρόσωπα που δεν τα εξέλεξε ο λαός για να επιτύχει τους δόλιους σκοπούς του. Δεν επέτρεψε να συζητηθούν τα ζητήματα της Θάσου και φυλάκισε νόμιμους αντιπροσώπους του λαού. Από τα έξι πρόσωπα που εξέλεξε η Γενική Συνέλευση για να πληρωθούν οι θέσεις των παρέδρων ισχυρίστηκε ο διοικητής ότι έχει το δικαίωμα να εκλέξει «τους μάλλον διακρινομένους επί ραδιουργία, κλοπή και ει τι άλλο κακόν δύναται τις να φαντασθείν», γι' αυτό η εκλογή αυτή ήταν άκυρη, «διότι εγένετο υπό πίεσιν και υπό συνελεύσεως μη συγκεκριμένης κατά τ' ανέκαθεν και διότι ο υπό του διοικητού διορισμός των συμπίπτει κατά τον μετά τους φόνους χρόνον, αφ' ότου πλέον ως εγκληματίας δεν έχει το δικαίωμα να ενεργεί ως διοικητής»⁷⁵. Στις ίδιες οδηγίες αναφέρεται ακόμα ότι ο εισαγγελέας πρέπει να γνωρίζει την ελληνική και να εκλέγεται από το υπουργείο δικαιοσύνης και να μην έρχονται στη Θάσο «νομικώς αστοιχείωτοι και εξ άλλων μερών φυγόδικοι, λόγω μεν ίνα απονεύμωσιν ενταύθα την δικαιοσύνην, έργω δε ίνα εξυτηρετώσι το έργον της διοικήσεως συμπράττοντες εις τας παρανομίας αυτής και έτοιμοι να προβώσιν εις παν κακόν μη διστάσαντες κατά τα εσχάτως διαδραματισθέντα να γίνωσι και αυτοурγοί φόνων»⁷⁶. Η ταραχώδης αυτή περίοδος έληξε τον Απρίλιο του 1902 με την κατάργηση της τουρκοαιγυπτιακής συγκυβέρνησης και την επαναφορά του νησιού στην Ύψηλή Πύλη.

Η περίοδος αυτή διαφωτίζεται σήμερα από το βιβλίο αποφάσεων του 1899, που βρίσκεται στο Ιμαρέτ Καβάλας. Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται οι αγωγές του 1899 και αναφέρονται τα ονόματα των δικαστών που συμμετείχαν στη σύνθεση και στην έκδοση των αποφάσεων. Η μελέτη του κώδικα, που τυχαία μας τον έδειξε πρόσφατα ο φύλακας του Ιμαρέτ, θα διαφωτίσει

74. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 57, σ. 155-157.

75. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 62, σ. 179.

76. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 62, σ. 180.

πολλές άγνωστες πτυχές της λειτουργίας του πρωτοδικείου Θάσου και θα βοηθήσει το μελλοντικό έργο των μελετητών της ιστορίας του δικαίου.

Μετά την κατάργηση της αιγυπτιακής διοίκησης διορίσθηκε ο Κιαζήμ μουτεσαρίφης Θάσου, που ήταν άνθρωπος τίμιος, ευσυνείδητος και πολύ φιλοπρόοδος. Αντικατέστησε την παλιά Γενική Συνέλευση μ' ένα νέο Διοικητικό Συμβούλιο, που τα μέλη του εκλέγονταν από τους δημογέροντες, ιερείς και προκρίτους κάθε χωριού. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούσε το ανώτατο όργανο διοίκησης του νησιού. Το ίδιο και οι πάρεδροι του πρωτοδικείου εκλέγονταν από τους ίδιους προύχοντες. Για την πλήρωση μιας θέσης παρέδρου του πρωτοδικείου Θάσου, που η αλλαγή έπρεπε να γίνει για το έτος 1903, εγκρίθηκαν από το αρμόδιο συμβούλιο για εκλογή οι εξής: 1) ο πρόεδρος της Δημαρχίας Θεόδωρος Αντωνιάδης, 2) ο παντοπώλης Δ. Σταυρόπουλος και 3) ο Κων/νος Ι. Αντωνιάδης. Οι δημογέροντες, οι ιερείς και οι πρόκριτοι του Άνω και Κάτω Θεολόγου, που συνήλθαν στις 7-3-1903, εξέλεξαν ομόφωνα το Θεόδωρο Αντωνιάδη ως πάρεδρο του πρωτοδικείου Θάσου⁷⁷. Για αντικατάσταση του παρέδρου του δικαστηρίου Δ. Σταυροπούλου, που πέθανε, κρίθηκαν για εκλογή από το αρμόδιο συμβούλιο ο Γρηγόριος Χ' Κωνσταντίνου, από το Λιμένα, ο Ιωάννης Μεθόδιος, από την Παναγία, και ο Θωμάς Θωμαΐδης, από τις Μαριές. Επειδή οι μουχτάρηδες των δύο συνοικιών του Άνω και Κάτω Θεολόγου δεν απέστειλαν το εκλογητήριο έγγραφο, ο μουτεσαρίφης Θάσου επανέρχεται και τους διατάσσει να εκτελέσουν τα δέοντα και να παραδώσουν το εκλογητήριο έγγραφο στον απεσταλμένο του⁷⁸. Βλέπουμε ότι ο τρόπος της εκλογής των παρέδρων της Θάσου άλλαξε από το 1902. Στην εκλογή συμμετέχουν τώρα όλοι οι προεστοδημογέροντες, ενώ στην παλιά Γενική Συνέλευση συμμετείχαν μόνο οι αντιπρόσωποί τους. Οι υποψήφιοι, σύμφωνα με το νόμο, έπρεπε να είναι τριπλάσιοι απ' αυτούς που θα εκλέγονταν. Έτσι από τους τρεις εκλέγονταν ο ένας και από τους έξι οι δύο. Άλλωστε δύο ήσαν οι θέσεις των παρέδρων στο πρωτοδικείο και άλλες δύο στο Διοικητικό Συμβούλιο. Μετά το 1902 διορίζονταν όσοι εκλέγονταν, ενώ κατά την περίοδο 1898-1901 από τους έξι που εξέλεγε η Γενική Συνέλευση διόριζε ο διοικητής τους δύο που ήθελε.

Ο μουτεσαρίφης Θάσου Μ. Κιαζήμ φαίνεται μορφωμένος και δίκαιος. Λαμβάνει μια σειρά προστατευτικών μέτρων που αποβλέπουν στην ευημερία και στην πρόοδο των κατοίκων του νησιού. Με δικαιοσύνη επέλυσε πολλά θέ-

77. Βλ. Κωνσταντίνου Χιόνη, Ένα πρωτόκολλο εισαγομένων εγγράφων των ετών 1902-1904, περ. «Θασιακά», τόμ. 2 (1985), σ. 100.

78. Βλ. Κωνσταντίνου Χιόνη, ό.π., σ. 104. Βλ. και Πρωτόκολλο, σ. 119-120, που βρίσκεται στο γραφείο της κοινότητας Θεολόγου.

ματα που είχαν προκύψει μετά την κατάλυση της αιγυπτιακής διοίκησης. Η αναγνώριση της ευσυνειδησίας του είχε ως αποτέλεσμα να βομβαρδίζεται με συνεχείς αναφορές κατοίκων για επίλυση των διαφορών τους. Δεν παρεμβαίνει όμως στο έργο της δικαιοσύνης και υποδεικνύει στους παραπονούμενους ν' απευθύνονται στο δικαστήριο⁷⁹. Για να μην τον ενοχλούν γράφει προς τους μουχτάρηδες του Θεολόγου τα εξής: «...αι τοιαύτης φύσεως υποθέσεις ανήκουσιν εις το δικαστήριον· από τούδε να εμποδίζονται παρ' υμών οι μη έχοντες δίκαιον και να αποτείνονται απ' ευθείας εις το δικαστήριον. Οριστικώς δε εντέλλεσθε όπως μη απασχολείτε ματαίως το μουτεσαριφλίκιον με τοιούτου είδους επιστολάς και ερωτήσεις»⁸⁰. Για την υπόθεση του Γεωργίου Σταυροπούλου, που πέθανε, αποφαινεται ότι ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του μητροπολίτη, αλλά μέχρι ν' αφιχθεί στη Θάσο οι δύο μουχταροδημογεροντίες έπρεπε να εισπράξουν τα χρήματα του πεθαμένου και να τ' ασφαλίσουν στο ταμείο της εκκλησίας⁸¹. Επειδή μερικοί που πήγαιναν στο δικαστήριο είτε ως μάρτυρες είτε ως ενάγοντες ή εναγόμενοι ανέφεραν ότι απευθύνθησαν στο δικαστήριο του χωριού τους, αντί να πουν ότι απευθύνθηκαν στη μουχταροδημογεροντία, και έδιναν την εντύπωση ότι υπήρχαν δικαστήρια στα χωριά τους, γι' αυτό γνωστοποιεί στο μουχτάρη Άνω Θεολόγου ότι κυπό την προστασίαν της Α. Α. Μεγαλειότητος του Άνακτος ημών επί της νήσου μόνον εν τη έδρα του μουτεσαριφικείου υπάρχει δικαστήριον. Όθεν εις ουδέν άλλο σημείον της νήσου υπάρχει τμήμα τι υπό την επωνυμίαν δικαστήριον, και επειδή η χρήσις της λέξεως είναι απηγορευμένη, ένεκα τούτων συνιστάσθε όπως δι' ευλόγου τρόπου κοινοποιήσητε ταύτα προς τους κατοίκους»⁸².

Σε βιβλίο των καταδικασθέντων σε φυλάκιση καταγράφονται οδηγίες για το πώς θα γίνεται η μετάβαση στον τόπο του εγκλήματος, τι πρέπει να προσέχουν οι υπάλληλοι κατά τη διενέργεια της αυτοψίας και πραγματογνωμοσύνης, πώς θα αξιοποιούνται τα στοιχεία, πώς θα συντάσσεται η έκθεση κλπ. Δίνεται ακόμα από τον προσωρινό νόμο περί του οργανισμού των δικαστηρίων ο πρόλογος και το Α' κεφάλαιο, που αναφέρεται στα Ειρηνοδικεία,

79. Βλ. Πρωτόκολλο εισαγομένων εγγράφων 1902-1904, σ. 43. Σ' άλλη υπόθεση που αφορούσε κυριότητα και δικαιώματα σε φούρνο υποδεικνύεται στον ενάγοντα να προσφύγει στο δικαστήριο ή να συμβιβασθεί βλ. Πρωτόκολλο, σ. 69-70. Στην υπόθεση των αδελφών Λαμπίρη και Λορέντζου Πάγκαλου εντέλλεται ο μουχτάρης Κάτω Θεολόγου να εμποδίζει τον Πάγκαλο, γιατί οι Λαμπίρηδες είχαν πωλητήρια έγγραφα. Σε περίπτωση όμως που ο Πάγκαλος επέμενε ότι είχε δίκαιο, να προσφύγει στο Πρωτοδικείο βλ. Πρωτόκολλο, σ. 71. Βλ. και άλλες παρόμοιες υποθέσεις στου *Κωνσταντίνου Χιόνη*, ό.π., σ. 101, υποσ. 45.

80. Βλ. Πρωτόκολλο, ό.π., σ. 96.

81. Βλ. Πρωτόκολλο, ό.π., σ. 96-97.

82. Βλ. Πρωτόκολλο, ό.π., σ. 95-96.

το ΙΒ' κεφάλαιο από τον αυτοκρατορικό ποινικό νόμο, το Α' κεφ. για τη δικαστική αστυνομία, το Γ' κεφ. για το πώς λαμβάνονται τα κλητηρικά δικαιώματα, πώς κοινοποιούνται οι κλήσεις στους κλητευόμενους κλπ.⁸³

Κατά την περίοδο της λειτουργίας του πρωτοδικείου Θάσου αναλάμβαναν υποθέσεις οι δικηγόροι Δ. Οικονομίδης, ο Κ. Μ. Θωμαΐδης, ο Κλωνάρης και ο Αν. Λαμπέρης. Οι τρεις πρώτοι δεν πρέπει να ήταν πτυχιούχοι νομικής σχολής αλλά δικολάβοι. Ο Δ. Οικονομίδης ήταν αναφορογράφος, ο Κ. Μ. Θωμαΐδης γραμματέας του Γενικού Συμβουλίου το 1885, ο Κλωνάρης γνωστός δικολάβος. Ο Αν. Λαμπέρης ήταν ο μόνος πτυχιούχος της νομικής σχολής Αθηνών και δικηγόρησε στη Θάσο από το 1897-98. Ζούσε όταν συνέγραφε την ιστορία της Θάσου ο καθηγητής κ. Απ. Βακαλόπουλος. Στους δικηγόρους οι Θάσιοι δεν είχαν εμπιστοσύνη. Γι' αυτό και συμφωνούσαν γραπτά μαζί τους για το ποσό της αμοιβής των. Σε περίπτωση αμέλειας ή υποχώρησης ο πελάτης είχε το δικαίωμα να τον παύει χωρίς να τον πληρώνει⁸⁴.

4. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Από τον ιατρό Γ. Μ. Χρηστίδη αναφέρεται ότι γινόταν η Γενική Συνέλευση «κατά παναρχαίαν συνήθειαν». Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης μέχρι το 1874 ήταν ο πρόεδρος του νησιού, που τη συγκαλούσε μια φορά το χρόνο τακτικά, και έκτακτα, όταν υπήρχε ανάγκη. Μετά την κατάργηση της θέσης του προέδρου το δικαίωμα της σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης το ανέλαβε ο Αιγύπτιος διοικητής. Η συγκρότησή της γινόταν από τον προεστό και από ένα ή δύο αντιπροσώπους κάθε χωριού, που οι κάτοικοι τους χορηγούσαν γραπτή πληρεξουσιότητα. Από τα μέλη της εκλεγόταν ο πρόεδρος για να διευθύνει τις συζητήσεις κατά την περίοδο των εργασιών της, που διαρκούσαν ένα μήνα. Στις συνεδριάσεις της παραβρίσκονταν ο Αιγύπτιος διοικητής και ο μητροπολίτης Μαρωνείας ή οι αντιπρόσωποί τους. Οι αποφάσεις της υποβάλλονταν μέσω του διοικητή προς το χεδίβη της Αιγύπτου, αλλ' αυτές δε δέσμευαν ούτε τις αποφάσεις του διοικητή ούτε τις αποφάσεις του χεδίβη⁸⁵. Από το 1890 πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης ανέλαβε ο ίδιος ο Αιγύπτιος διοικητής. Συνερχόταν δύο φορές το χρόνο και απαρτίζονταν από 25-30 αντιπροσώπους των κοινοτήτων. Οι αποφάσεις της υποβάλλονταν πάλι διά

83. Βλ. *Κωνσταντίνου Χιόνη*, ό.π., σ. 90, υποσ. 1. Το βιβλίο φυλάγεται στην κοινότητα Θεολόγου.

84. Βλ. Παράρτημα, αριθ. εγ. 20.

85. Βλ. λεπτομέρειες για τη Γενική Συνέλευση στου *Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου*, *Ιστορία της Θάσου (1453-1912)*, σ. 100-102.

μέσου του Αιγύπτιου διοικητή προς το χεδίβη της Αιγύπτου. Η Γενική Συνέλευση εξέλεγε τα μέλη του Συμβουλίου Θάσου για την εκδίκαση των διαφορών υποθέσεων. Μπορούσε να προκαλέσει την παύση διοικητικού ή δικαστικού υπαλλήλου με την αποδοκιμασία των αυθαίρετων πράξεών του. Αποτέλούσε τούτο ένα είδος αγωγής κακοδικίας εναντίον δικαστικών υπαλλήλων, αλλ' η απόφασή της για παύση του υπαλλήλου δε δέσμευσε την αιγυπτιακή κυβέρνηση. Μπορούσε να ζητήσει την επανεκδίκαση μιας υπόθεσης από το ίδιο Συμβούλιο σε περίπτωση που δεν είχε δικασθεί σωστά. Γενικά ασκούσε τον έλεγχο του Συμβουλίου και μετέπειτα εξέλεγε τους παρέδρους του πρωτοδικείου⁸⁶.

Η Γενική Συνέλευση είχε και δικαστικές αρμοδιότητες, αφού δικάζε υποθέσεις που αφορούσαν τα όρια των Κοινοτήτων. Με συνυποσχετικό έγγραφο, που υπέγραψαν οι πληρεξούσιοι του Σωτήρος και της Καλλιράχης, ανέθεσαν την εξομάλυνση των οροθετικών διαφωνιών τους στη Γενική Συνέλευση, η οποία αποφάσισε να εξετάσει την υπόθεση επιτόπια. Την απόφαση αυτή τη δέχτηκαν και οι αντιπρόσωποι των δύο χωριών και υποσχέθηκαν έγγραφα στις 10-7-1881 ότι «μετά την επιτόπιον παρατήρησιν θα παραδεχθώσι προθύμως και ανεκκλήτως την απόφασιν της Γεν. Συνελεύσεως και ουδέν αμφοτέρων των μερών θα κάμει λόγον ή φιλονικία περί της αποφάσεως». Στην αυτοψία μαζί με τον αρχιερέα και τον πρόεδρο του Συμβουλίου Ιμπραήμ εφέντη παραβρέθηκε και όλη η Γενική Συνέλευση, που απαρτιζόταν από 40 πρόσωπα⁸⁷, η οποία, αφού παρατήρησε επιτόπια, εξέδωσε την υπ' αριθ. 26/12-7-1881 απόφασή της⁸⁸.

Η Γενική Συνέλευση λειτούργησε κανονικά μέχρι το 1898. Έκτοτε παραμελήθηκε η σύγκλησή της για τρία χρόνια. Αναγκάστηκε όμως ο διοικητής της Θάσου να τη συγκαλέσει στα τέλη του 1901 ή στις αρχές του 1902, αλλ' άσκησε μεγάλη πίεση για να επιτύχει την εκλογή των παρέδρων που ήθελε στο πρωτοδικείο Θάσου⁸⁹. Τελικά καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε το 1902 από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Γενική Συνέλευση συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στην εξέλιξη των πολιτικών πραγμάτων της Θάσου. Το σπουδαίο ρόλο της τον επισημαίνει και ο

86. Βλ. Αποστ. Ε. Βακαλοπούλου, ό.π., σ. 142-144.

87. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 10. Στο έγγραφο που κοινοποιείται από το Γεν. Διοικητή Θάσου προς την κοινότητα του Σωτήρος αναφέρεται ότι μετέβησαν στην αυτοψία 40 μέλη της Γενικής Συνελεύσεως, ενώ στην ίδια την απόφαση υπογράφουν μόνον οι 10 προστώτες των χωριών, οι 13 αντιπρόσωποι και τα 3 μέλη του Γεν. Συμβουλίου.

88. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 9.

89. Βλ. οδηγίες ιατρού Κ. Δημητριάδη στου Α. Ε. Bakalopoulos, Thasos, αριθ. εγ. 62, σ. 179.

δικηγόρος Αν. Λαμπίρης⁹⁰. Το 1901 ζητούν την ανασύγκλησή της οι Θάσιοι, γιατί σ' αυτήν «θα συζητώνται τα ωφέλιμα τη νήσω, θα κανονίζεται η εκκοπή της ξυλείας...θα εξομαλύνονται μεταξύ των χωρίων συνοριακαί και διαφοραί κομματικών εν τοις χωρίοις διαιρέσεων, θα εκλέγωνται οι πάρεδροι δικασταί, θα εκλέγωνται οι αποτελούντες την εξελεγκτικήν ορφανοεπιτροπήν, θα γίνωνται αι λογοδοσίαι της και εν γένει θα λαμβάνωσι μέτρα περί της ησυχίας, τάξεως και προόδου των κατοίκων»⁹¹. Τη σημασία του οργάνου αυτού την επισημαίνουν και οι κάτοικοι των Μαριών στην από 5/18 Μαρτίου 1902 αναφορά τους προς το γενικό διοικητή Ριφάτ βέη. Η κατάργηση της Γενικής Συνέλευσης, γράφουν, πρέπει να θεωρηθεί «ως εν των τα μάλιστα συντελεσάντων εις την δυστυχίαν της νήσου, καθ' όσον δι' αυτής, ανταλλασσομένων διαφόρων ιδεών, επεδοκιμάζετο το προσφορότερον εις την κατάστασιν της Θάσου και καθίστατο γνωστόν τη σεβαστή διοικήσει το παρακωλύον την ευημερίαν αυτής, οπότε επήρχετο και θεραπεία αυτού»⁹². Παρά τις προσπάθειες των Θασίων η Γενική Συνέλευση δε ξαναλειτούργησε.

ΑΙΡΕΤΟΚΡΙΣΙΑ

Ο θεσμός της αιρετοκρισίας, ενώ ήταν διαδεδομένος στις φραγκοκρατούμενες ελληνικές περιοχές, στη Θάσο συναντάται μόνο δύο φορές. Η πρώτη υπόθεση που λύθηκε με αιρετοκρισία διασώθηκε σε μία ενθύμηση ενός μηναιίου του μοναστηρίου του Μιχαήλ Αρχαγγέλου, που έχει εξαφανισθεί με τις εικόνες του τέμπλου. Η ενθύμηση δεν αναφέρει λεπτομέρειες, ούτε ποία ήταν η διαφορά, ούτε ποιοί ήσαν οι κριτάδες. Αναφέρει μόνο τα εξής: «έλυσαν οι εκλεγμένοι κριτάδες τη διαφορά του Μεταξά του Δημήτρη με τους καλόγερους του Φιλοθέου έτος 1782»⁹³. Ο Μεταξάς Δημητρίου είναι γόνος πατριαρχικής οικογένειας προκρίτων και πατέρας του οπλαρχηγού Χατζηγιώργη. Στην περίπτωση της αιρετοκρισίας οι αντίδικοι εξέλεξαν δύο ή τρεις κριτές τίμιους και σεβάσμιους για να λύσουν τη διαφορά τους. Αν ήταν δύο οι κριτάδες και δε συμφωνούσαν, όριζαν με κοινή απόφαση και τρίτο, που έδινε συνήθως τη λύση. Από νεότερη αιρετοκρισία του 1898 μας σώθηκε το συνυποσχητικό, αλλά δε μας σώθηκε η ίδια η απόφαση. Με το από 20-7-1898 έγγραφό τους

90. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 58, σ. 158 και 169-170.

91. Βλ. έκθεση ιατρού Γ. Μ. Χρηστίδη στου Α. Ε. Bakalopoulos, ό.π., αριθ. εγ. 57, σ. 156.

92. Βλ. σχετική αναφορά που δημοσιεύεται στο 5ο τόμο των «Θασιακών» με τίτλο: Ανέκδοτα θασιακά έγγραφα των ετών 1769-1909, αριθ. εγ. 30.

93. Βλ. Κων/νου Χιόνη, Η δικαιοσύνη στη Θάσο κατά την τουρκοκρατία, εφ. «Ταχυδρόμος» Καβάλας, αριθ. φ. 11553/18-7-1973.

τα παιδιά του μακαρίτη Γεωργίου Σταυροπούλου, επειδή φιλονίκησαν για τη διανομή της περιουσίας του πατέρα τους, όρισαν ομόφωνα «διαιτητάς τελεσιδίκους τους κυρίους Γεώργιο Γιαξή, Νικ. Βασιλείου και Κ. Τζιάτα, δίδοντες αυτοίς άπασαν την πληρεξουσιότητα εις την εξομάλυνσιν των φιλονικιών και εις την διανομήν της περιουσίας» και υποσχέθηκαν να δεχθούν τα όσα θ' αποφάσιζαν⁹⁴. Δε γνωρίζουμε αν εκδόθηκε απόφαση ή ποια ήταν η απόφαση. Πάντως και μετά την απελευθέρωση υπήρχαν σεβάσμιοι εκτιμητές, που εκτιμούσαν ακριβοδίκαια και απέτρεπαν δικαστικούς αγώνες για κληρονομικές μοιρασιές⁹⁵.

ΕΓΓΡΑΦΑ

1

1851 Αυγούστου 20⁹⁶

Τὴν λῖαν περισπούδαστόν μοι εὐγενείαν της ἀπὸ κέντρο ψυχῆς εὐχομαι. / + Ἐλαβον τὸ ἀπὸ σήμερον τῆς 20ῆς Αὐγούστου γεγραμμένον εὐγενές της καὶ ἔγνων / τὰ ἐν αὐτῷ· ἡ τοῦ ὀσπιτίου ὑπόθεσις θέλει ὁμιληθῇ καὶ ἀποφασισθῇ, ὅταν σὺν Θεῷ / λάβωμεν συνέντευξιν εἰς Ποταμίαν, τὴν Παρασκευὴν ἐσπέρας· ἐκεῖ θέ/λομεν συναθροισθῇ ὅλοι, διότι ἔχομεν πολλὰ σπουδαῖα ἀντικείμενα νὰ / λάβωμεν ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ τόπου καὶ ἀπαλλοτριώσιν / τῶν περιστοιχούντων ἡμᾶς πολυπλόκων δεινῶν καὶ ραδιουργιῶν, / δημιουργουμένων ὑπὸ ἀτόμων ἀναγῶγων καὶ ἀσυνειδήτων· ἀλλ' ἔστω· ἐὰν ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν, οὐδεὶς καθ' ἡμῶν. Τὰ βουνὰ ὑποφέρουσι πολλὰς / χιόνας· αἱ δὲ πεδιάδες δὲν ὑποφέρουν οὐδεμίαν στιγμὴν τὸν ἐλαφρότερον / παγετόν. Ὁ κύριός Ι. Λάσκαρης ἐλπίζω ὅτι ἔλαβεν ἄχρι τοῦδε τὴν συνέν/τευξίν της· ὁ ζαβὸς γινώσκω κάλλιστα ὅτι χορεύει τὸν χορὸν τῶν / αὐτοσχεδίων στοχασμῶν του, μὰ ἐβτεῖ χισὰπ παζαρά οὐῖμές· καὶ νὰ / εἴπω ὁ Θεὸς νὰ δώσει εἰς μὲν αὐτὸν γνῶσιν, εἰς ἡμᾶς δὲ ὑπομονήν, ὥστε / νὰ ἔλθωμεν εἰς ἑαυτοὺς καλῶς,

94. Βλ. στο Παράρτημα, αριθ. εγ. 28.

95. Βλ. Γιάννη Βαρδαβούλια, Χαρακτηριστικές λέξεις, παροιμίες και γλώσσα του Θεολόγου, περ. «Θασιακά», τόμ. 3 (1986), σ. 39-40.

96. Το έγγραφο προέρχεται από τ' αρχείο του Αναγνώστη Λογοθέτη και βρισκόταν στα χέρια του Γεωργίου Μαυρομάτη, από τον Πρίνο. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,357 X 0,220. Τσακίζεται δύο φορές οριζόντια και δύο κάθετα. Στην 4η σελ. αναγράφεται η διεύθυνση. Φέρει βούλα με σφραγίδα του Κυρίλλου Μαρωνείας, που χρονολογείται το 1845.

νὰ γνωρίζωμεν τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον / αὐτὸς μᾶς σκάπτει, καὶ νὰ τὸν ρί-
ψωμεν μέσα, καὶ νὰ τῷ εἴπωμεν / κατὰ τὸν Δαυὶδ: λάκκον ὥρυξε καὶ ἀνέσκα-
ψεν αὐτόν, καὶ ἐμπεσόντα / εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο, ἐπιστρέφει ὁ πόνος αὐ-
τοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, / καὶ ἡ ἀδικία αὐτοῦ ἐπὶ κορυφὴν αὐτοῦ καταβή-
σεται. Ταῦτα μὲν ἐν βίᾳ, μένω δέ. / Τῇ 20ῇ Αὐγούστου 1851: ἀπὸ Θεολόγου. /
Τῆς λίαν περισπουδάστου μοι εὐγενείας της / διάπυρος ἐν Χῷ εὐχέτης / καὶ
πρόθυμος ταῖς ἐπιταγαῖς. / Μαρωνείας Κύριλλος.

2

1861 Σεπτεμβρίου 5⁹⁷

Ὁ Μαρωνείας Κύριλλος / + Διὰ τοῦ παρόντος ἐκκλησιαστικοῦ διαζευ-
κτηρίου γράμματος δῆλον ἀποκαθίσταται ὅτι ἡ Λας/καρίνα Ἀναγνώστη
Καρκαλέμη, ἡ πρὸ ἐτῶν στεφθεῖσα νομίμως καὶ κανονικῶς τὸν / Ἀναγνώ-
στην Ἀρχοντῇ καὶ δύο τέκνα ἄρρεν καὶ θῆλυ ἐξ αὐτοῦ τεκοῦσα, ἀνεφέρθη πρὸ
τριῶν / χρόνων δι' ἀναφορᾶς της ἐκθέτουσα πρὸς τὴν ἡμῶν ταπεινότητα τοῦ
ὅτι μετὰ τοῦ ἀνδρός της / δὲν ἔξει καλῶς, δερομένη καθ' ἐκάστην ἐπὶ μικρᾷ
αἰτίᾳ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τῆς πεθερᾶς της κατα/φρονουμένη, καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ
σκληρὸς καὶ κατὰ πάντα κακότροπος καὶ φαυλόβιος ἄνθρωπος, εὐρὼν / αἰ-
τίαν τῆς ἐξ ἀγνώστου συμβάντος κατατεφρώσεως τῆς οἰκίας του, ἐν ᾗ ἐπυρ-
πολήθη καὶ ἡ προῖξ / της ὀλοσχερῆς, τὴν ἐδίωξε καὶ διάγει κακῶς ζῶσα ἐν τῇ
πατρικῇ της οἰκίᾳ διατηροῦσα / καὶ τὰ δύο τέκνα της, ἥδη μετὰ προσοχῆς
ἐγκύψαντες εἰς τὴν ἀναφορὰν της καὶ τὰ ἐν αὐτῇ / γνωρίσαντες καλῶς μετε-
καλέσαμεν ἐνώπιόν μας καὶ ἐνώπιον τῶν προκρίτων τῆς / χώρας ταύτης τὸν
κακόβουλον καὶ παράνομον καὶ σκληρὸν ἄνδρα καὶ τὸν παραινέσαμεν / νὰ πα-
ραλάβει τὴν συμβίαν του καὶ τὰ τέκνα του καὶ συζήσει καλῶς καὶ εἰρηνικῶς
ὡς ἀπαιτεῖ / τὰ κοινωνικὸν καὶ χριστιανικὸν χρέος, ἀλλ' ὁ ὡς ἄλλος παράνο-
μος Ἰούδας δὲν ἐβουλήθη / συνιέναι. Τέλος πρὸ τοῦ Πάσχα κατὰ τὰ μέσα τῆς
Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐλθόντες ἐνταῦθα / κατὰ πρόκλησιν πάλιν τῆς γυ-
ναικὸς τὸν μετεκαλέσαμεν, τὸν ἐπέισαμεν μόλις νὰ παραλάβει / τὰ τέκνα του,
τὰ ὁποῖα καὶ παρέλαβε, καὶ ἀφήσαμε διαταγὴν εἰς τὸν ἐπίτροπόν μας τό, ἂν /
δὲν παραλάβει καὶ τὴν γυναῖκάν του, νὰ δώσει αὐτῇ πέντε χιλιάδες γρό· καὶ
ἀφοῦ δοθῶσι / νὰ μᾶς γράψῃ διὰ νὰ στείλωμεν τὸ διαζυγίόν του· πλὴν οὗτος
ὁ τρόπος δυστυχῶς δὲν / ἔφερεν ἀποτέλεσμα ἄχρι τοῦδε· ἥδη δὲ περιοδικῶς

97. Το διαζευκτήριο αὐτὸ γράμμα προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο τοῦ Βασιλῆ Τζιάτα, που
βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,353 x
0,220. Τσακίζεται δύο φορές ὀριζόντια.

ήλθομεν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἡ γυνὴ καὶ ἐκ τρίτου ἀνεφέρθη δι' ἀναφορᾶς τῆς ἐκτραγωδοῦσα τὰ κατ' αὐτὴν καὶ συνεπείᾳ τῆς / ἀναφορᾶς τῆς ἐζητήσαμεν τὸν κακόβουλον καὶ ἀντικοινωνικὸν τοῦτον ἄνθρωπον, ἀλλ' αὐτὸς / ἀπέδρα, παραμένων νὰ ἀναχωρήσωμεν ἐκ τῆς χώρας ταύτης καὶ πάλιν νὰ φυτρώσει / κατὰ τὴν συνήθειάν του. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων καὶ μὴ ἐπιδεχομένων ἄλλην θεραπείαν / δὲν δυνάμεθα ἄλλως ποιῆσαι, εἰ μὴ δώσει πέρας τῇ σκηνῇ ταύτῃ, μὴ ὑποφέροντες / ἀκούειν τοὺς στεναγμοὺς τῆς γυναικὸς καὶ βλέπειν τὰ δάκρυά τῆς νέας οὔσης· διὰ καὶ // ἀποφαινόμεθα διὰ τὰ ἐκτεθέντα κατ' ἐρήμην δικαίως ὅπως ἡ νέα αὕτη Λασκαρίνα / Ἀναγνώστου Καρκαλέμη ὑπάρχη διαζευγμένη καὶ ἀπηλλοτριωμένη ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου τούτου Ἀναγνώστου / Ἀρχοντῇ καὶ δικαιομένη ὑπὸ τοῦ νόμου λαβεῖν ἀνυπερθέτως τέσσαρας χιλιάδες γρο· ὅθεν εἰς / ἐνδειξιν διηνεκῇ καὶ παράστασιν μόνιμον ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν διαζύγιον, τὸ ὁποῖον / ἐδόθη τῇ μνησθείσῃ Λασκαρίνῃ Ἀναγνώστου Καρκαλέμη, ἥτις ἔχει ἐλευθέραν / ἄνδραν μεθ' ἑτέρου στεφθῆναι καὶ συζευχθῆναι / νομίμως καὶ κανονικῶς.- / Τῇ εἰς Σεπτεμβρίου ,αὐξά'. Ἐν / χώρᾳ Θεολόγου. / Ἀποφαίνεται..-

3

1873 Δεκεμβρίου 29⁹⁸

Ἀναξίς. / Ἀναφερθεῖσα ἡ παπαδγιά παπα-Δημητρίου εἰς τὸν / σούμπαση περὶ τὸν ἀδελφόν τῆς Δημητράκης / ὅτι τὴν ἔδειρεν εἰς τοῦ Κώστα τὸ ὀσπίτιον ἐμ/προσθεν μαρτύρων, οἱ ὁποῖοι ἐπροσκαλέσθη/σαν καὶ ἐξετάσθησαν ἂν τὴν ἔδειρεν ἢ ὄχι. / Μάρτυρ. Οἱ μάρτυρες ἐμαρτύρησαν κατὰ ἀλήθειαν / ὅτι τὴν ἔδειρεν. / Προσκλ. Ὁ σούμπασης κατὰ διαταγῆς τῆς Διοικήσεως / ἐπροσκάλεσεν τὸν προεστῶτα καὶ προκρίτους / διὰ νὰ δικάσουν τὴν ὑπόθεσιν ὡς πρέπει, / καθὼς ἀντικρὺ φαίνεται ἡ ἀπόφασις. / Καζαβίτιον Παπᾶζ Μαχαλάς τῇ 29 10βρίου / 1873 //

Απόφασις

Ἀπόφ. Διὰ τὸ ξύλον τὸ ὁποῖον ἔδειρεν ὁ ἄνω Δημη/τράκης τὴν παπαδγιὰν ἐνεκρίθη εὖλογον / συμφώνως τοῦ προεστοῦ, σούμπαση καὶ προκρίτων / διὰ νὰ καθίσει φυλακὴν ἡμέρας ἕξ ἀρ. 6. / Τζιτζάς. Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βέη ἐφένδου μας ὁ τζιτζάς εἶναι μίαν / λίραν τὴν πρώτην φορὰν, τὴν δὲ δευτέραν

98. Προέρχεται ἀπὸ τον κώδικα τῆς προεστοδημογεροντίας Παπᾶζ Μαχαλά Καζαβιτίου, που βρίσκεται στα χέρια του Γεωργίου Μαυρομάτη. Ἀπὸ τον κώδικα αὐτὸ δημοσιεύουν με ἄλλες δύο αποφάσεις, που φέρουν αὐξ. ἀριθ. 4 καὶ 6.

καὶ τὴν / τρίτην ἀναλόγως, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι πρώτη φορά ἀπεφα/σίσαμεν διὰ
 νὰ δώσει ὁ ἄνω Δημητράκης εἰς τὸν / σούμπασην μόνον τὸ ἀγιακτηρίκι καὶ
 μετὰ τὴν / ἀποπλήρωσιν τῶν ἑξ ἡμερῶν φυλακῆς χρεωστεῖ / ὁ σούμπασης
 νὰ ζητήσῃ ἓναν ἀξιόπιστον ἐγγυη/τὴν μὲ ἐγγύησιν γραπτὴν ἵνα μὴ πράξῃ
 τὸ / τοιοῦτον ἄλλοτε, διὸ ἐγένεν τὸ παρὸν ὑπογεγραμ/μένον παρὰ τοῦ προε-
 στοῦ καὶ προκρίτων καὶ κρα/τεῖται αὐτὸ ἐν καιρῷ συζητήσεως. / Καζαβίτιον
 Παπαῆ Μαχαλὰς τῇ 29 10βρίου / 1873. Ἀναστάσις Ἀναγνώστου / Βαῆς
 Παναγιώτου / Α. παπαῖ Ιωάννου.

4

1874 Φεβρουαρίου 11

Ἀναξίς. / Εἰς τὰς ἐννέα τοῦ τρέχοντος ἦλθεν ὁ Ἰωάννης Δούκα / ἀπὸ
 τὸν πέρα μαχαλὰν μὲ ἐν κατσίκιον στὸ χέ/ρι καὶ ἀναφερθεὶς εἰς τὸν σούμπασην
 λέγοντες ὅτι / τό ἐπνίξεν ὁ σκύλος τοῦ Δ. Ἀναστασίου ἐκ τοῦ / χωρίου μας
 καὶ ἔφαγεν καὶ ἄλλα τέσσερα. / Καζαβίτη τῇ 11 Φεβρουαρίου 1874. //

Ἀπόφασις. / Ὁ σούμπασης ἐπροσκάλεσεν τὸν προεστὸν καὶ / δημογέ-
 ροντας διὰ νὰ ἀποφασίσουν τὰ ἀντικρυ ἀλ/λ' ἐπειδὴ ὁ Δημήτριος ἀποποιεῖται
 καὶ λέγει ὅτι ὁ σκύ/λος δὲν ἦταν ἐδικός του ἀπεφασίσσαμεν διὰ νὰ / κλεισθῇ ὁ
 σκύλος 24 ὥρες καὶ ἔπειτα νὰ τὸν ἀπο/λύσει καὶ ἂν ὁ σκύλος πηγαίνει πάλιν
 εἰς τὸ μανδρὶ / καὶ βλάψῃ κατσίκιον, διότι θὰ φυλάξῃ καὶ ὁ σούμπα/σης, νὰ
 σκοτώνεται ὁ σκύλος καὶ νὰ πληρώνει ὁ Δη/μήτριος τὰ πνιχθέντα κατσίκια
 ὅσα θὰ ἀποφα/σισθῇ [καὶ] ὄντα καὶ θὰ πληρώσει καὶ δύο μεντζίτια ὡσὰν /
 τζίτζαν εἰς τὸν σαλνάτη κατὰ διαταγὴν τοῦ Βέη ἐφέν/δου μας καὶ θὰ πληρώ-
 νει καὶ εἰς τὸν σούμπαση δυὸ πε/τάρια. Τῇ 11 Φεβρουαρίου 1874. / Ἀναστά-
 σις Ἀναγνώστου / βαίς παναγιότου / Α. παπαῖ Ιωάννου.

5

1874 Φεβρουαρίου 18⁹⁹

Ἀντίγραφον τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ Δικῶν καὶ ἀποφάσεων μὲ ἀριθ. 7 ἀποφά-
 σεως / τοῦ Συμβουλίου. /

Προσκληθέντος τοῦ Σταυροπούλου ἐπαρουσιάσθησαν μετὰ τοῦ μεγαλυ-
 τέρου ἀδελφοῦ / του Γιαξῆ Χ'' Σταμάτη καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι τὰ χωράφια

99. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο της Σουσάνας Τζιάτα, ἀπὸ το Θεολόγο. Σε μόνό χαρτί
 με διαστάσεις 0,337 X 0,212. Τσακίζεται μία οριζόντια, μία κάθετα καὶ ἄλλη μία οριζόντια.

εἰς Ἀστρίδες θέλωσι νὰ οἰκεῖ/οποιεῖθῶσιν ὡς πατρικά των· διαφοροτρόπως ὅθεν ἐξετασθείσης τῆς ὑποθέσεως ἀπεδείχθη ὅτι ὁ Νικόλαος ἔχει μὲν χουτζέτιον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ διοικητοῦ Μεχμέτ / πασᾶ ἀπὸ Αὐγούστον τοῦ 1869, ἀλλ' ἀπεδείχθη ὅτι ἐκεῖ ὑπῆρχον καλλιεργημέ/να χωράφια τοῦ Χ''/Ιωάννου καὶ ἔλαβον 5-6 στρέμματα, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνῆκεν καὶ εἰς / τὸν Χ'' Σταμάτην, πατέρα του Γιαξῆ καὶ Σταυροπούλου, ἐν μερίδιον, ἥτοι 5-6 / στρέμματα. Διότι ὅμως ὁ Σταυρόπουλος καὶ Γιαξῆς ἐστηρίζοντο ὅτι ἀπὸ ὅσα χωρά/φια καλλιεργημένα καὶ ἀκαλλιέργητα ἐκράτησεν ὁ Νικόλαος ἀνήκωσι τὰ ἡμισυ / εἰς τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ διότι ὁ Νικόλαος στηριζόμενος εἰς τὸ ἀπὸ εἴκοσι στρέμματα / χουτζέτιόν του ἤθελεν νὰ κατακρατῇ ὅλα τὰ χωράφια καὶ δώσει εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ Χ'' Σταμάτη μόνον ἀνάλογον ἓν, ὡς ἔλαβον καὶ οἱ ἄλλοι ἀδελφοί, δηλ. 5 ἢ 6 / στρέμματα. Δι' ἀποφυγὴν τῶν μέχρι τοῦδε φιλονικιῶν καὶ κατὰ συναίνεσιν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, εὐρέθη εὐλογον ἵνα ὁ μὲν Νικόλαος λάβῃ τὰ ἡμισυ τῶν παλαιῶν χωραφίων, τὰ ὁποῖα εἶχον μοιράσει μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν, λάβῃ δ' ἐπίσης / καὶ ἀπὸ τὰ νέα ἀνοιχθέντα (τὰ δυνάμει τοῦ χουτζετίου χαλὴ μπατὰλ λεγόμενα) / στρέμματα δέκα, καθὼς καὶ τὰ ἡμισυ ἀπὸ τὰ περισσεύοντα ἀνοικτὰ καὶ ἀνοικτα, / οἱ δὲ κληρονόμοι τοῦ Χ'' Σταμάτη λάβωσι τὰ ἡμισυ τῶν παλαιῶν χωραφίων, ἅπερ / μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν τοῦ πατρὸς του ἐμοιράσθησαν, ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν πατέρα / αὐτῶν Χ'' Σταμάτην, καὶ τὰ ἡμισυ ἐκ τῶν ἐκτὸς τῶν δέκα νέων στρεμμάτων ἀνοικτῶν / καὶ μὴ, ὃ ἐστὶ, ἀφοῦ ὁ Νικόλαος λάβει ἰδιαιτέρως δέκα στρέμματα ἐκ τῶν νέων ἀνοιχθέν/των χωραφίων, τὰ λοιπὰ ἅπαντα, ἀνοικτὰ καὶ ἀνοικτα, θὰ μοιράσωσιν ἐξ ἴσου με/τὰ τῶν κληρονόμων τοῦ Χ'' Σταμάτη./

Τοιοιούτῳ ὅπως λοιπὸν κατὰ συναίνεσιν ἀμφοτέρων ἀποφασισθέν, ἐδόθη ἀνὰ / ἐν ἀντίγραφον τῆς παρούσης ἀποφάσεως εἰς καθένα καὶ ὁ εἰς τὸ ἐξῆς παραβάτης / τῆς ἀποφάσεως ἢ ὁ προξενῶν ἐνόχλησιν θὰ ὑπόκειται εἰς ποινὴν ὡς παρήκοος. / Τῇ 18 Φεβρουαρίου 1874 Θεολόγος. / Σύμφωνας οὐδεὶς εἰς τὴν ἀνωτέρω / ἀπόφασιν ὑποσημειούμεθα ἀμφοτέροι / (αὐθημερόν) / Γιαξῆς Χ'' Σταματίου καὶ λοιποὶ ἀδελφοὶ / Νικόλαος Χ''' Ιωάννου / ὁ πρόεδρος καὶ τὰ μέλη / τοῦ Συμβουλίου Θάσου (τ.σ.).

6

1874 Μαρτίου 25

Ἀναξίς. / Ἀναφέρθηκαν δυὸ κοράσια εἰς ἡμᾶς καὶ ἐζητοῦσαν ἱκ/νοποίησιν παρὰ τοῦ Ἀθανάση Γεράκη, τὰ ὁποῖα κοράσι/α εἰσὶ τὸ ἐν εἶναι τοῦ Κ. Παναγιώτη προγονή, τὸ δὲ ἄλλο εἶναι / ἐν ὀρφανὸν ὀνομαζόμενον Ἐλενί-

τσα· καὶ ἐπειδὴ κατὰ συνήθειαν ἐπήγαν τὰ κοράσια διὰ νὰ συνάξουν ἀγριο-
λάχα/να μὲ τὰ καλάθια εἰς τὸ χέρι καὶ ἀπέρασαν ἀπὸ τοῦ ἄνω / Ἀθανάση τὸν
μελισσοργιὸν καὶ ἐσύναξαν λάχανα, χωρὶς / νὰ βλάψουν εἰς αὐτὸν τὰ μελίσ-
σια, ὁ δὲ Ἀθανάσιος μετὰ / τῆς γυναικὸς του ἦταν κρυμμένοι πλησίον τοῦ
μελισσοργιοῦ καὶ εὐθύς, ἅμα πλησίασαν τὰ κοράσια εἰς τὸ μέρος / τοῦ με-
λισσοργιοῦ, ἐβγήκεν ὁ Ἀθανάσιος καὶ τὰ ἐπίασεν, καὶ τὸ / μὲν ἓνα τὸ ἔδει-
ρεν, τὸ δὲ ἄλλο τὸ ἐπρόσβαλεν μὲ λόγους, ὡς καθὼς / τὸ μαρτυρεῖ καὶ ὁ ἴδιος,
καὶ ἐλθόντα πρὸς ἡμᾶς ζητώντας / ἱκανοποίησιν. Καζαβίτιον Παπαῶ Μαχαλάς /
τῇ 25 Μαρτίου 1874.//

Ἀπόφασις. / Ἐπροσκάλεσεν ὁ σούμπασης εὐθύς τὸν προεστὸν / καὶ
τοὺς δημογέροντας καὶ τὸν ἀνάγοντα Ἀθανάσιον, ὁμοῦ / μὲ τὰ κοράσια, καὶ
ἐξετάσας ἀκριβῶς πρῶτον τὸν Ἀθα/νάσιον περὶ τὰ ἀντικρυ καὶ ὁμολόγησεν
ἰδίους χεῖλεσιν ὅτι / ἐπειδὴ πρὸ δέκα πέντε ἡμέρες τὸν εἶχαν χαλάσει ἐν με-
λίσσιον, καὶ ἐπειδὴ ἤβρηκε τὰ κοράσια τότες ἐκεῖ, μὲ τὴν / αὐτὴν ὑποψίαν
ἔδειρεν καὶ ἐπρόσβαλεν αὐτὰ μὲ λόγους / ἀτίμους. Ἐξετάσαμεν δὲ καὶ τὰ κο-
ράσια, ὅτι ἂν τῷ ὄντι αὐτὰ / ἐβλάψαν μελίσσια ἢ ὄχι, καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι
τοιούτον / ἔργον δὲν ἔπραξαν καὶ ἐζητοῦσαν ἀνυπομόνως ἱκανοποιῆσιν παρ'
αὐτοῦ· πρὸς ἡσυχίαν λοιπὸν τῶν κορασίων / καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀτά-
κτου φερσίματος ἀπεφασί/σθη παρ' ἡμῶν, σούμπασης, προεστοῦ καὶ δημογέ-
ροντες συμ/φώνως τὰς διαταγὰς τῆς ἡμετέρας Ἐξοχότ. ἵνα φυλακισθῇ / ἐπὶ
ἑνδεκα ἡμέρες καὶ νὰ πληρώσει καὶ τὸν τζιτζάν μίαν / λίραν ὀθ. κατὰ τὸν κα-
νονισμὸν εἰς τὸν σούμπαση / καὶ ὑποσημειούμεθα. Καζαβίτιον Παπαῶ Μα-
χαλάς / τῇ 25 Μαρτίου 1874. / Ἀναστάσις Ἀναγνώστου / Βαγῆς Πανα-
γιώτου / Παναγιώτης Εἰωάννου / ο σούμπασις Ἰσμαῆλ ἀγα.

7

1876 Σεπτεμβρίου 1¹⁰⁰

Ἀριθ. / 288. Κύριοι, προεστῶς, δημογέροντες καὶ λοιποὶ κάτοικοι Σω-
τῆρος. / Κατὰ συνέπειαν ἀναφορᾶς σας ἀπὸ 5 Αὐγ. 1876, δι' ἧς ἐξαιτήσθω
τὴν ἐπιτόπιον παρατή/ρησιν τῶν μεταξὺ τοῦ χωρίου ὑμῶν καὶ Καζαβίτης
φιλονικουμένων συνόρων, διαταχθέντος ἀπὸ μέρους / ἡμῶν τοῦ Συμβουλίου

100. Ἀπὸ τ' ἀρχεῖο της κοινότητος Σωτῆρος, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο
Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,265 X 0,215. Στὴν 4η σελ. αναγράφεται ἡ
περίληψη: «ἀπόφασις περὶ τὰ σύνορα μεταξὺ Καζαβίτη, Μικροῦ Μαχαλά καὶ Σωτῆρος»
καὶ ἡ διεύθυνση: «Κυρίως προεστῶσι, δημογέρονσι καὶ λοιποὶ κατοικοὶς Σωτῆρος. Εἰς
Σωτῆρος».

διὰ τὴν ἐπιτόπιον παρατήρησιν, μετέβησαν τῇ 21 τοῦ παρόντος Αὐγ. εἰς τὸ φι/λονικούμενον μέρος τῶν συνόρων οἱ κύριοι πρόεδ. τοῦ Συμβουλίου Ἰβραήμ ἐφένδης, ὁ οὐρμάν / μεμουροῦ Δ. Χ' Κωνσταντίνου, οἱ ἐκ τῶν μελῶν Δ. Θω-μαῖδης, Σωτήριος Ἰωάννου καὶ Ἀντώνιος Α. Κρη/τικοῦ καὶ ἐκ τῶν μελῶν ἐκ τῶν γειτονευόντων χωρίων Βασιλάκης Δημητριάδης ἐκ Κακηράχης / καὶ Γεώργιος παπα-Δημητρίου ἐκ Καζαβίτης καὶ ὑπ' ὅψιν λαβόντες τὰ περὶ τῶν συνόρων φερμά/νια καὶ χουτζέτια ἐπαρατήρησαν καὶ ἐπιτοπίως τὰ φιλονικού-μενα μέρη ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν / ἀντιπροσώπων Καζαβίτης Παπαῆς Βαγῆ Πα-ναγιώτου, Ἀγγέλου Διαλέτους, Θεοδωρῇ Δημητρίου, / Σταμάτη Ἀναστασίου καὶ τῶν λοιπῶν, καὶ τῶν ἀντιπροσώπων Σωτήρος Θεοδώρου Κωνσταντίνου / προεστῶτος, Κωνσταντίνου Φιλίππου, Ἰωάννου Ἀγγέλου, Παναγιώτη Ἰω-άννου καὶ τῶν λοιπῶν, / καὶ συμφώνως τῶν ἐγγράφων βαδίζοντες ἵνα δι' ἀποφυγὴν πάσης φιλονικίας τὰ σύνορα χωρι/σθῶσιν κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρό-πον. /

Ἐπειδὴ ἐν τοῖς φερμανίοις καὶ χουτζετίοις ἀναφέρεται τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος σύ/νορον ἢ λεγομένη «Σκάφη» ἀπὸ τὴν ρηθεῖσαν Σκάφη τὸ σύνορον θὰ μεταβῇ κατ' εὐθεῖαν εἰς / τὴν ράχην (τῶν ἀχλαδῶν Καρατζᾶ), ὅπου ἐτέθη καὶ σημεῖον εἰς τινὰ μεγάλην πέτραν ὑπὸ τὴν / ράχην πρὸς τὸν μελισσοργὸν Ἀσλάνη· ἀπὸ τὴν πέτραν δὲ αὐτὴν διαβαίνων τὴν ράχην Ἀ/σλάνη μελισσοργοῦ, τὴν ράχην Κερασιᾶς, τὸ ραχῶνι Συκιᾶς, θὰ φθάσει κατ' εὐθεῖαν εἰς / τὴν ἐν τοῖς ἐγγράφοις ἀναφερομένην Κορακιάν, εἰς τὴν βραχῶδες κορυ-φήν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς / τὸν ἀναφερόμενον «Βαρδγιάνον», ἀπὸ δὲ τὸν «Βαρδγιάν-ον» ἐντὸς τοῦ κάμβου κατ' εὐθεῖαν / εἰς δύο κατὰ σειρὰν παλαιολινίδια, καὶ διὰ τῶν κατὰ σειρὰν ἐλαιοδένδρων, εἰς τὰ ὅποια / ἐτέθησαν σταυροί, κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν μεγάλην τροχαλιάν, ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ κτισθῇ / ἀσβεστόκτι-στον σημεῖον· ἀπὸ δὲ τῆς τρο[υ]χαλιᾶς διὰ τῶν κατὰ σειρὰν ἐλαιοδένδρων, εἰς / τὰ ὅποια ἐτέθησαν σταυροί, κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ παραθαλάσσιον, εἰς ἐν μικρὸν ἐλαιόδεν/δρον, ὅπου θὰ κτισθῇ ἀσβεστόκτιστον σημεῖον. Τοιοῦτοτρό-πως λοιπὸν χωρισθέντα τὰ μετα/ξὺ τοῦ χωρίου ὕμῶν καὶ Καζαβίτης σύνορα ὡς ἡ μὲ ἡμερ. 28 Αὐγ. 1876 καὶ ἀριθ. 49 ἀ/πόφασις τοῦ Συμβουλίου καὶ ὁ περὶ τοῦτο μὲ ἡμερ. ἰδίαν καὶ ἀριθ. 116 μασβατάς. Σᾶς / λέγομεν ὅπως τοῦ λοιποῦ συμφώνως τῆς ἀποφάσεως βαδίζοντες οὔτε ὑμεῖς προχωρήσητε / ἀπὸ τὰ σύνορα πρὸς τὸ μέρος Καζαβίτης οὔτε οἱ Καζαβιτιανοὶ εἰς τὸ μέρος ὕμῶν ἐξαι/ρουμένων τῶν ἐχόντων ἐκ κληρονομίας κτήματα, καθότι οὗτοι θεω-ροῦνται // ἰδιοκτῆται αὐτῶν, ἔστω καὶ εἰς ξένα σύνορα. Κοινοποιήσατε λοι-πὸν ταῦτα εἰς ὅλους / τοὺς ἐγχωρίους σας καὶ σεβόμενοι τὰς τῆς Σεβ. Διοι-κήσεως ἀποφάσεις καὶ διαταγὰς βαδί/ζετε συμφώνως αὐτῶν καὶ διὰ τὴν αὐ-τὴν ὑπόθεσιν ἢ Σεβ. Διοίκησις ἐπιφυλάττεται / ὅπως ἀκολούθως δώσῃ εἰς ἕκαστον τῶν ἐνδιαφερομένων χωρίων ἀνὰ ἐν (τουρκιστὶ) / (χουτναμέν). Τῇ

1 Σεπτεμβρίου 1876 / 24 Σαμπάν 1293 Λιμήν / 'Υγιαίνετε / 'Ο Γεν. Διοικητής Θάσου / 'Ιβραχήμ 'Ασσαφῆ Βεῖς (τ.σ.).

8

1876 Σεπτεμβρίου 1¹⁰¹

'Αριθ. / 121. Κύριοι σούπαση και δημογέροντες Κάστρου. / Συμφώνως τῆς μὲ ἡμερομ. 30 Αὐγούστου 1876 και ἀριθ. 52 / ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου σᾶς λέγομεν ὅτι ἐπειδὴ διὰ τὰ / μεταξὺ τοῦ Αὐγουστῆ Σωτηρίου και Σωτηρίου Μάρκου / φιλονικούμενα χωράφια ὁ μὲν Σωτήριος εἶπεν ὅτι τὰ / ἔννοεῖ ἰδικὰ του ἀπὸ πατρικὴν κληρονομίαν και τὰ / ἔσπειρεν ἐπὶ ἀρκετὰ ἔτη, ὁ δὲ Αὐγουστῆς ὅτι ἐλάμβανεν ἐνοίκιον τῶν χωραφίων αὐτῶν παρὰ τοῦ Σωτηρίου και ὁ Σωτήριος ἀρνήθη τοῦτο· ἐξετάσθησαν μάρ/τυρες παρὰ τοῦ Αὐγουστῆ και τοιούτους μὴ παρουσιάσας ἐπιφορτίσθη ὄρκος εἰς τὸν Σωτήριον, ὅστις / και ἐπαραδέχθη αὐτόν, ὁ Αὐγουστῆς ὁμῶς μὴ δώσας / τὸν ὄρκον ἀναχώρησεν χωρὶς νὰ δώσει καὶ εἰδῆσιν· ὥς ἐκ τούτου λοιπὸν ἐφάνη και ἀπεφασίσθη ὅτι τὰ / χωράφια εἶναι τοῦ Σωτηρίου και ὁ Αὐγουστῆς δίκαι/ον ἐπ' αὐτοῦ δὲν ἔχει. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν σας / και ὑγιαίνετε. / Τῇ 1 7βρίου 1876 / 24 Σαμπάν 1293 Λιμήν. / 'Ο πρόεδ. 'Ιβραχὴμ ἐφένδης / και τὰ μέλη (τ.σ.).

9

1881 Ιουλίου 12¹⁰²

'Αντίγραφον ἐκ τοῦ βιβλίου ἀποφάσεων σελὶς 23η και ἀριθ. 26. / 'Η Συνέλευσις τῆς νήσου Θάσου ἐπὶ τῇ βάσει συνυποσχετικοῦ ἐγγράφου, ὅπερ οἱ πληρεξούσιοι / Καλῆς-Ράχης και Σωτῆρος ἔδωκαν τῇ Σεβ. Διοικήσει και διὰ τοῦ ὁποίου ἀνατίθεται εἰς τὴν ἀπό/φασιν ἡμῶν ἡ ἐξομάλυνσις τῶν μεταξὺ δύο χωρίων ὀροθετικῶν διαφωνιῶν, ἐν κοινῇ συνεδριάσει ἀπε/φάσισε ταῦτα.

Α'. Λαμβάνει ὡς βάσιν μίαν ὑποθετικὴν ζώνην μεταξὺ τῶν δύο χωρίων και τὰ κυριότερα / ὅρια εἰσὶ: Στένωμα, Παραδαυνός, Καραβάς, Απολφάνα,

101. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο του δικηγόρου Αυγούστου Προέδρου. Εἶχα κρατήσῃ φωτοτυπία χωρὶς νὰ κάνω τὴν περιγραφή ἀπὸ το πρωτότυπο. Μετὰ το θάνατό του ἐψαξά για τ' ἀρχεῖο αὐτό ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ το ἐντοπίσω.

102. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο τῆς κοινότητος Σωτῆρος, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,328 X 0,207. Τσακίζεται μίᾳ ὀριζόντια και δύο κάθετα. Λεῖπει το μισό ἀπὸ το δεύτερο φύλλο.

Σελάδα, Ἀνεμόμυλος, ὁμαλιά Ποτα/μοῦ καὶ Καθάρας. Εἰς τὸ μέτρον τοῦτο προέβη ἵνα ἀμφοτέρω τὰ χωρία θεραπεύωσιν ἄνευ δια/πληκτισμῶν καὶ διαφωνιῶν τὰς ἀνάγκας των, ἃς σημειοῦμεν ὧδε καὶ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ἀνυπερβλήτους / ὅρους: 1ον Οὐδέποτε τὰ αἰγοπρόβατα τοῦ ἐνὸς ἢ ἄλλου χωρίου θὰ ὑπερβαίνωσι πρὸς νομὴν τὴν ἀ/νωτέρω ληφθεῖσαν ὑποθετικὴν ζώνην. 2. Οὐδέποτε οἱ κάτοικοι τοῦ ἐνὸς ἢ ἄλλου χωρίου θὰ ξυλύ/νητε εἰς τὸ ἕτερον μέρος τὸ ὑπὸ τῆς ὑποθετικῆς ζώνης σημειούμενον, οὔτε διὰ καυσοξυλῖαν, οὔτε διὰ ξυ/λικήν, οὔτε διὰ πέτικα καὶ ὅμοια. 3. Τὰ χονδρά ζῶα, μουλάρια καὶ βόδια, τοῦ ἐνὸς καὶ / ἄλλου χωρίου θὰ ἔχωσι τὸ ἐλεύθερον νὰ βόσκωσιν εἰς τὰ μέρη ἀμφοτέρων τῶν χωρίων καὶ θὰ ὑπό/κεινται εἰς πᾶσαν ζημίαν, ἂν τυχὸν ᾔθελον πράξει εἰς οἶονδῆποτε καλλιεργημένον κτῆμα. Εἰς / δὲ τὸν κάμπον θὰ βόσκωσιν μετὰ τοῦ σαλμᾶ, δηλ. μετὰ τοῦ θερισμοῦ, ὅστις καὶ μόνος θεωρεῖ/ται ὡς βᾶσιν τῆς εὐχῆς, καθ' ἣν παραχωρεῖται ἡ ἄδεια αὐτοδικαίως. Σαλμὰν τῶν / μουλαρίων θὰ ἔχωσι δικαίωμα οἱ Κακηραχῖται, θὰ ἔχωσι δικαίωμα νὰ ἔχουσι μόνον ἀπὸ / τὰς δέκα Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους μέχρις εἴκοσιν Αὐγούστου./

Ἡ παροῦσα ἀπόφασις ἡμῶν παραδίδεται τῇ Σεβ. Διοικήσει σὺν ταῖς εὐχαῖς ἡμῶν / καὶ παρακλήσεσιν ὅτι ἐκτελεσθῇσεται πιστῶς.

Ἐν Καζαβίτῃ Θάσου 1881 Ἰουλίου 12

Οἱ προσεστώτες των χωρίων	Τὰ μέλη τοῦ Γεν. Συμβουλίου	Οἱ ἀντιπρόσωποι
Κωνσταντῖνος Δ. Προέδρου	N. X''Κωνσταντίνου	Ἀναγνώστης Αὐγουστή
Κ. Δημητριάδης	Σταμάτιος Αναγνώστου	ΕμμανουήλΚωνσταντίνου
Κ. Ἰωάννου	Ἀναγνώστης Λεμονή	Ἀναστάσιος Νικήτα
Σ. X''Σταματίου		Κωνσταντῖνος Γεωργίου
Ι. Ἀναγνωστούδης		Νικόλαος Βασιλείου
Δ. Θωμαΐδης		Γεώργιος Σταυρόπουλος
Ι. X''Ἐανθοῦ		Σωτήριος Μάρκου
Α. Ἀναγνώστου		Κωνσταντῖνος Γεωργίου
Δ. Καραγιαννόπουλος		Ιωάνν. Καραγιαννόπουλος
Μανολάκης Γεωργίου		Ἀργυρὸς Μακαίδου
		Κωνσταντῖνος Μαδέρα
		Σωτήριος Ἰωάννου
		Φ. Βαρσαμίδης
		Γεώργιος Δρακοντίου

Π. Χ' Γιάννη
"Άγγελος Παναγιώτου

Ἐπικυροῦται ἡ γνησιότης τῆς ἀντιγραφῆς
(αὐθημερόν)

Ὁ Γεν. Διοικητῆς Θάσου
Τουσσούν Βέης
(τ.σ.)

10

1881 *Ιουλίου 13*¹⁰³

Ἀριθ. 89. / Κύριοι προεστῶτα, δημογέροντες καὶ λοιποὶ κάτοικοι Σωτῆρος. / Συμφώνως τῆς ἀπὸ 6 Μαΐου 1881 προσωρινῆς ἀποφάσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἐν / ἣ ἀναφέρετο ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποφασίσαι οὐδὲν πρὶν ἐπιτοπίως ἐξετάσει τὴν ὑπόθεσιν καὶ συγκροτηθείσης ἤδη ἐπὶ τούτου Γεν. Συνελεύσεως ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ ἀρχιερέως ἐκρίθη παρ' αὐτῆς ὅπως γενῇ ἡ ἀπαιτουμένη παρατήρησις ἐπιτοπίως καὶ μετὰ / ταῦτα γενήσεται ἡ ἀπαιτουμένη ἀπόφασις. Τὸ μέτρον δὲ τοῦτο παραδεχθέν/τες καὶ οἱ ἐν τῇ Συνελεύσει παρευρεθέντες ἀντιπρόσωποι Καληράχης καὶ Σωτῆρος / ὑπεσχέθησαν ἐγγράφως τὴν 10 Ἰουλίου 1881 ὅτι μετὰ τὴν ἐπιτόπιον παρατήρησιν θὰ παραδεχθῶσι προθύμως καὶ ἀνεκκλήτως τὴν ἀπόφασιν τῆς Γεν. Συνελεύσεως καὶ οὐδὲν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν θὰ κάμει λόγον ἢ φιλονικία περὶ / τῆς ἀποφάσεως. Κατὰ συνέπειαν λοιπόν, μεταβάσης ἀπάσης τῆς Γεν. Συνελεύσεως συγκει/μένης περὶ τῶν σαράντα προσώπων σὺν τῷ προέδρῳ τοῦ Συμ/βουλίου Ἰβραήμ ἐφένδου καὶ ἐπιτοπίως παρατηρήσασα ἐξέδωκεν / ἀπόφασιν, ἥτις καταχωρηθεῖσα ἐν τῷ βιβλίῳ ἀποφάσεων σελ. 23 μετ' ἀριθ. 26 / ἀποπέμπεται ὑμῖν ἀντίγραφον αὐτῆς καὶ ἐντελλόμεθα / ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν, πρὸς δὲ καὶ συμφώνως τῆς ἀπο/φάσεως ἐνέργειαν μετ' ἀκριβείας, καθότι ὁ ἀντιπράττων καὶ παραβάτην¹⁰⁴ θὰ θεωρεῖται ὑπεύθυνος. / Τῇ 13 Ἰουλίου 1881 / 28 Σαπτιν 1298 Καζαβίτη / Ὑγιαίνετε / Ὁ Γεν. Διοικητῆς Θάσου / Τουσσούν Βέης (τ.σ.).

103. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο τῆς κοινότητος Σωτῆρος, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,265 X 0,209. Τσακίζεται τρεῖς φορές ὀριζόντια καὶ δύο κάθετα. Στὴν 4η σελ. ἀναγράφεται: «Κυρίοις προεστῶσι, δημογέρονσι καὶ λοιποῖς κατοικοῖς. Σωτῆρος».

104. Λανθασμένα ἀναφέρεται ἀντὶ παραβαίνων.

11

1882 Φεβρουαρίου 14¹⁰⁵

Ἀριθ. 17. / Κύριοι προεστῶτα, σούπαση και δημογέροντες / Σωτήρος. / Ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὴν ἀπόφασιν τοῦ Γεν. Συμβουλίου Θάσου και τὴν ἀπ' αὐ/τῆς ἐξαχθεῖσαν διαταγὴν, ἥτις διατάζει και ὀρίζει τὰ καθέκαστα περὶ τῆς / μεταξὺ ὑμῶν τε και τοῦ μετοχίου Κοσίντσιας ἢ τοῦ οἰκονόμου αὐτοῦ Κυπρια-
νοῦ / φιλονικίας περὶ τῶν διαφόρων ὀρίων κλπ. Τούτων ἀπάντων και κατὰ
συνέ/πειαν ἰδιαιτέρων παραπόνων τῆς Κοινότητος ὑμῶν, δι' ὧν παραπονοῦ-
νται ὅτι ὁ / οἰκονόμος τοῦ ἐν λόγῳ μετοχίου τῆς μονῆς Κοσίντσιας¹⁰⁶ λησμονή-
σας και / παραμελήσας τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν ἢ τὴν διαταγὴν αὐτῆς προ-
έβη / και δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνοχλεῖ τοὺς κατοίκους καθαρίζων ἰδιωτικὰς
του / ὠφελείας και καταστρέφων δάση ἀκαταπαύστως ἄνευ οὐδεμιᾶς συνεν-
νοήσεως. /

Διότι λοιπὸν ὁ ἐν λόγῳ οἰκονόμος τοῦ μετοχίου Κυπριανὸς ἠρνήθη /
τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν προσποιούμενος και ἀδιαφορῶν εἰς τὰ διατασσό/με-
να αὐτῆς και διότι ἐφάνη ἀπειθεὶς εἰς τὰς σεβ. διαταγὰς, ὡς μὴ λείπων / ἀκα-
ταπαύστως ἀπὸ τοῦ νὰ ἐργάζεται με ἀρκετοὺς ἐργάτας μυστικῶς και / εἰς τὰ
διάφορα μέρη τοῦ ἱμιρίου ὡς μὴ ἀνήκοντα εἰς οὐδέ/ναν. Τούτου ἕνεκεν δια-
τάττω ὑμᾶς αὐστηρῶς και ἐντόνως, ἵνα δυνάμει / ταύτης μου διατάξετε τὸν
ἀνωτέρω οἰκονόμον Κυπριανὸν νὰ παύσει πλέον / ἀπὸ τὰς ἐργασίας ταύτας,
χωρὶς νὰ προφασισθῇ εἰς τί, και πρὸς τοῖς ἄλλοις / νὰ τὸν ἀπαγορεύσετε αὐ-
τὰς παντάπασι, καθότι τὰ δάση τοῦ ἱμιρίου ὄν/τα δὲν χαίρει οὐδεὶς τὸ δι-
καίωμα νὰ μεταχειρίζεται αὐτὰ ὡς βούλεται ἄνευ / τῆς συνεννοήσεως τῆς
σεβ. διοικήσεως. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν νὰ βαδίσετε / συμφώνως τῶν ἀνω-
τέρω διατασσομένων μας και ὁ ρηθεὶς οἰκονόμος ἂν ἔχει / νὰ ἀποτανθεῖ τι,
τὸ Συμβούλιον εἶναι ἱκανὸν και ἀμερόληπτα ν' ἀκούσει / τοῦ τυχόντος τὰ
παράπονα, ὅστις και αὐτὸς δύναται νὰ παρουσιασθεῖ τό/τε και ἀποτανθεῖ εἰς
ὅ,τι ἀπαιτήσεις ἔχει. / Ἐννοῶ λοιπὸν νὰ τὸν ἀπαγορεύσετε και ὑγιαίνετε. /
Τῇ 14 Φεβρουαρίου 1882. Ἐν Καβάλα / 8 Ταπία ἀχῆρ 1299 / Ὁ Γ. Διοι-
κη(τῆ)ς Θάσου / Τουσοῦν Βέης (τ.σ.).

105. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο τῆς κοινότητος Σωτήρος, που βρίσκεται στο Λαογρα-
φικὸ Μουσεῖο Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,336X0,212. Τσακίζεται δύο
οριζόντια και δύο κάθετα. Στὴν 4ῃ σελ. αναγράφεται: «Κυρίους προεστῶτι, σούπαση και
δημογέρουσι. Σωτήρος».

106. Εικοσιφοίνισσας.

12

1884 Ιουνίου 11¹⁰⁷

Κύριοι προεστέ, δημογέροντες και σούμπαση Καζαβίτης / Παπάζ. /
 'Επειδή ως ό προεστός κύριος 'Αναστάσιος 'Αναγνώστου μᾶς διακοι/νοῖ ότι
 ό 'Αγγελος Παναγιώτου τήν υπόθεσιν, ἣν εἶχε μετὰ τοῦ Παναγιώτου 'Ιω-
 άννου / και ἥτις δικασθεῖσα κατεδικάσθη δυνάμει ἀποφάσεως ὑπὸ ἡμερ.
 10ῃ τοῦ παρόντος, / θέλει τήν ἐφεσίβλησιν αὐτῆς εἰς τὸ Γεν. Συμβούλιον. /
 Σᾶς λέγομεν ό 'Αγγελος Παναγιώτου ὀφείλει πρῶτον νά δώσει ἀ/γωγὴν ἐγ-
 γραφον δι' ἀναφορᾶς του πρὸς ἡμᾶς ότι τήν υπόθεσιν του ἐφεσιβάλλει / εἰς
 τὸ Γεν. Συμβούλιον και μετὰ ταῦτα νά ὑποδείξει και ἀξιόχρεον ἐγγυητὴν /
 ότι ἂν και πάλιν καταδικασθεῖ παρὰ τοῦ Συμβουλίου δι' ἀποφάσεως νά εἶναι
 ὑπεύθυ/νος εἰς ἅπαντα τὰ ἔξοδα τοῦ τε ἐνάγοντος και δικαστικά, και κατὰ συνέ-
 πειαν / ἡ ἀγωγή του νά γίνει δεκτή. 'Εγκλείστως ὅθεν διαβιβάζομεν ἐγγυη-
 τικὸν και τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ θέσει ἀξιόχρεον ἐγγυητὴν, θά τὸ ἐπικυρώσητε και
 θά σᾶς δώσει και ἀναφο/ρὰν διὰ τῆς ὁποίας θά ἐκθέσει ότι τήν υπόθεσιν του
 ἐφεσιβάλλει εἰς τὸ Συμβούλιον, / και ἅμα τὰ δύο ταῦτα ἐγγραφα σᾶς δώσει,
 τὸν ἀποφυλακίζητε, και κατὰ συνέπει/αν τήν ἀναφορὰν και ἐγγυητικὸν μᾶς
 τὰ διαβιβάζητε, ὅπου και ἂν εἴμεθα. Οὕτως ἐνεργήσατε· ἂν ὅμως και ἀναφορὰν
 δὲν δώσει ἡ και ἐγγυητὴν, τότε ό ρηθεις / 'Αγγελος Παναγιώτου θά μένει
 εἰς τὰς φυλακὰς ὡς ἡ ἀπόφασις. / 'Υγιαίνετε. / Τῇ 11 'Ιουνίου 1884 ἐν Κα-
 ζαβιτίῳ. / 'Ο πρόεδ. τοῦ Γεν. Συμβουλίου / Θάσου / Χασάν Βέης.

13

1884 Αυγούστου 11¹⁰⁸

Αγωγή-διαμαρτυρία που κατέθεσε ο μεγαλέμπορος Θεολόγου Σωτήριος
 Ιωάννου Λαμπίρης ενώπιον του Γενικού Συμβουλίου Θάσου κατὰ του Δημη-
 τρίου Θωμαῖδου, κοτσάμπαση Μαριών. Η αγωγή είναι γραμμένη σε 4 φύλλα,
 που έχουν διαστάσεις 0,207 0, × 211. Τσακίζεται μία οριζόντια και μία κά-
 θετα. Η οκτασέλιδη αυτή αγωγή, επειδή έχει αρκετές ασυνταξίες και είναι
 μακροσκελής, κακογραμμένη και ανορθόγραφη, γι' αυτό δίνουμε μόνο περί-
 ληψή της:

Ο Σωτήριος Ιωάννου Λαμπίρης ἡγειρε αγωγή κατὰ του Δ. Θωμαῖδου

107. Από τ' αρχεῖο Αναγνώστη Λογοθέτη, που βρίσκεται στα χέρια του Γεωργίου Μαυρομάτη. Σε μονό φύλλο με διαστάσεις 0,222X0,194. Τσακίζεται μία οριζόντια και μία κά-
 θετα.

108. Προέρχεται από τ' αρχεῖο της Σουσάνας Τζιάτα, από το Θεολόγο.

ενώπιον του Γενικού Συμβουλίου της Θάσου για παράβαση εμπορικής συμφωνίας. Στην αγωγή του ισχυρίζεται ο Σωτ. Λαμπίρης ότι είχε αγοράσει στις 6-6-1884 από το Δ. Θωμαΐδη 80.000 οκάδες πετίκι με 60 γρόσια τις 100 οκάδες και με την υποχρέωση να πληρώσει ο Δ. Θωμαΐδης το τελωνείο μ' όλους τους άλλους φόρους. Μέσα σ' ένα μήνα ο Σωτήριος Ιωάννου Λαμπίρης είχε προκαταβάλλει 200 τουρκικές λίρες στο Δημήτριο Θωμαΐδη. Στις 23-7-1884 κατέφθασε στη Σκόλα Μαριών πλοίο ναυλωμένο από το Σωτ. Ιωάννου για να φορτώσει πετίκι, αλλ' ο Δημ. Θωμαΐδης αρνήθηκε να παραδώσει εμπόρευμα, γιατί στο μεταξύ η τιμή του πετικιού είχε αυξηθεί. Αναγκάστηκε ο Σωτ. Ιωάννου να υποχωρήσει και να συμφωνήσει ότι θα μοιραζόταν το κέρδος που θα απέφερε η πώληση του πετικιού πάνω από 60 γρόσια ανά φόρτωμα. Στις 29-7-1884, ενώ είχε φορτώσει το πρώτο πλοίο 27.635 οκάδες πετίκι, κατέφθασε δεύτερο πλοίο, το οποίο αρνήθηκε να φορτώσει ο αντιπρόσωπος του Δημ. Θωμαΐδη. Ο Σωτ. Λαμπίρης έσπευσε στο Λιμένα, όπου βρισκόταν ο Δημ. Θωμαΐδης, για να τον συναντήσει. Η συνάντηση δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα, γεγονός που τον ανάγκασε να καταφύγει στο Διοικητήριο. Παραπονέθηκε στον πρόεδρο του Γενικού Συμβουλίου Χασάν βέη και στα μέλη, που έτυχε να βρίσκονται εκεί, Θεόδωρο Παπαοικονόμου και Αναστάσιο Αναγνώστου. Η ενέργειά του όμως έμεινε άκαρπη και ακολούθησε το Θωμαΐδη από το Λιμένα στις Μαριές για να τον ξανασυναντήσει. Έστερα από έντονη συζήτηση υποχώρησε πάλι ο Σωτ. Ιωάννου και δέχτηκε ν' αντικαταστήσει την πρώτη απόδειξη της παραλαβής που έδωσε των 27.635 οκάδων πετικιού για τη φόρτωση του πρώτου πλοίου προς 60 γρόσια τις 100 οκάδες με δεύτερη ιδιαίτερη απόδειξη ότι πωλήθηκε το παραπάνω εμπόρευμα προς 70 γρόσια. Αλλ' ενώ το δεύτερο πλοίο είχε φορτώσει ήδη 20.160 οκάδες και απέμειναν άλλα 100 φορτώματα για τη συμπλήρωση του φορτίου του, ξαφνικά ο Δ. Θωμαΐδης σταμάτησε τη φόρτωση κι επώλησε το υπόλοιπο εμπόρευμα σ' άλλο πλοίο μ' αποτέλεσμα ο πλοίαρχος, που δεν είχε συμπληρώσει το φορτίο του, ν' αναχωρήσει και να κατακρατήσει από το Σωτ. Ιωάννου 200 λίρες ως αποζημίωσή του. Τελικά για 47.795 οκάδες πετίκι, που παρέλαβε από το Δ. Θωμαΐδη, κατέβαλε ο Σωτ. Λαμπίρης 34.461 γρόσια. Για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων του κατέθεσε τη διαμαρτυρία-αγωγή του στον πρόεδρο του Γενικού Συμβουλίου της Θάσου Χασάν βέη και ζητούσε από τα τρία αντίγραφα της αγωγής του το ένα να κοινοποιηθεί στον αντίδικό του, το άλλο να κρατηθεί από τον πρόεδρο και το τρίτο να σταλεί πίσω στον ίδιο με τη σημείωση ότι κατατέθηκε. Η αγωγή συντάχτηκε από τον ίδιο το Σωτ. Λαμπίρη στις 11-8-1884 και κατατέθηκε στις 19-11-1884. Στο τέλος της αγωγής αναγράφεται: «Ακριβές αντίγραφον καὶ ἀπαράλλακτον ἐξ ὧν τὸ ἐν ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἐνάγοντα. / Ἐν Παναγίᾳ Θάσου / τῇ 19 Αὐγούστου 1884. / Ὁ πρόεδρος τοῦ Γεν. Συμ. Θάσου / Χασάν Βέης» (τ.σ.).

1885 Αυγούστου 28¹⁰⁹

Λιμνήν 1885 Αυγούστου 28, αριθ. 36η, σελίς 2α

Συνεπεία καταμηνύσεως τοῦ ἐν Θεολόγῳ τῆς ἄνω συνοικίας Σταυρο/-
πούλου Γεωργίου ἀπὸ ἡμερ. 19ῃ ἐν. Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1885 κατὰ τοῦ ἐκ
τῆς αὐτῆς / Κωνσταντίνου Νικολάου Τζάτα πρὸς τὸν ἐξοχότατον Διοικητὴν,
δι' ἧς καταμηνύει / αὐτὸν ὅτι πρὸ δέκα περίπου μηνῶν διερχόμενος τοῦ Σχο-
λείου τῆς χώρας του ἐπετέθη / κατ' αὐτοῦ καὶ ἐξαγαγὼν μάχαιραν τὸν ἐπλή-
γωσε καιρίως ἐν τῷ μέσῳ τῶν πλευρῶν καὶ / ἔνεκα τοῦ τραύματος πεσὼν
κλινήρης προσεκάλεσε τὸν ἱατρὸν Κελαδὴν, ὅστις ἐπὶ 21 / ἡμέρας μόλις τὸν
ἐθεράπευσε, καὶ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ τραύματος ὑπέφερε κλινήρης ἐπὶ / πέντε
μῆνας καὶ ὑποφέρει εἰσέτι, καὶ ἐξαιτούμενος τὰ χασομέρια τοσοῦτων μηνῶν, /
καθὼς καὶ τὰ ἱατρικὰ ἔξοδα, ἅτινα ἀπαιτοῦσιν οἱ ἱατροὶ παρ' αὐτοῦ, καὶ τὴν
τιμω/ρίαν αὐτοῦ διὰ τὸ ἐγκλημά του, ἐγένετο ὡς κάτωθι. — Τῇ παραγγελίᾳ
τοῦ προέδρου / ἐξεφωνήθησαν τὰ ὀνόματα τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου διὰ
τοῦ δικαστικοῦ ὑ/παλλήλου εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν· ὁ ἐνάγων καὶ καταμη-
νύσας ἐξαιτήσατο τὴν / παραδοχὴν τῆς καταμηνύσεώς του καὶ ἀγωγῆς του
καὶ τὴν καταδίκην τοῦ καταμη/νουθέντος καὶ ἐναγομένου του· ὁ καταμηνυθεὶς
καὶ ἐναγόμενος λαβὼν τὸν λόγον ἤρ/νήθη ὅλως εἰπὼν ὅτι δὲν ἐκτύπησε τὸν
καταμηνύσαντα αὐτὸν καὶ ὅτι εἶναι ὅλως / ἄδικος κατηγορία· ὁ καταμηνύσας
καὶ ἐνάγων λαβὼν τὸν λόγον ἐδήλωσεν ὅτι / συμπαρακαθήμενος εἰς τὸ καφε-
νεῖον τοῦ Δαρνάκα, καθ' ἣν ἐτραυματίσθη, μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ὑψη-
λάντου, Γεωργίου Μπίνου καὶ Δούκα Ψαρογεωργίου / ἤκουσαν φωνὰς γυναι-
κῶν καὶ παιδῶν ἔξωθεν τῆς Σχολῆς καὶ μεταβάντες νὰ ἴδουν / τί γίνεται,
ἐμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ προαυλίου τῆς ἐκκλησίας ὁ καταμηνυθεὶς τὸν /
ἐτραυμάτισε. Ὁ καταμηνυθεὶς ἐδήλωσεν ἐγγράφως ὅτι τὴν αὐτὴν ἐπῆγε τὰ
παιδιά / του εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ ἐκεῖ ἐκυνηγήθη παρὰ τοῦ Σταυροπούλου
Γεωργίου καὶ / Κωνσταντίνου Ὑψηλάντου, οἵτινες καὶ προηγουμένως τὸν
ἀπείλησαν· ὁ καταμηνύ/σας ἐδήλωσεν ἐγγράφως ὅτι ὁ καταμηνυθεὶς τὸν ἐτραυ-
μάτισε· ὁ καταμηνυθεὶς καὶ / πάλιν ἀρνηθεὶς ἐδήλωσεν ὅτι δὲν τὸν ἐτραυμά-
τισε· το δικαστήριον ἐζήτησε μαρ/τύρους παρὰ τοῦ καταμηνύσαντος· ὁ κατα-
μηνύσας ἐδήλωσεν ὅτι εἶχε μάρτυρας· / οἱ μάρτυρες ἐξετασθέντες ἐνόρκως
κατέθεσαν ἐγγράφως μαρτυρίας ὅτι εἶδον τὸν / κατηγορούμενον ὅτι ἐτραυμά-

109. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο τοῦ Βασιλῆ Τζιάτα, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ
Μουσεῖο Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,368X0,242. Τσακίζεται μία ὀριζόντια
καὶ δύο κάθετα. Το κείμενο εἶναι γραμμένο στὴ 2ῃ καὶ στὴν 3ῃ σελ.

τισε τὸν καταμηνύσαντα διὰ κάμας· μετὰ // τὰς καταθέσεις τοῦ καταμηνύσαντος, τοῦ καταμηνυθέντος καὶ ἐναγομέ/νου καὶ τὰς ἐνόρκως καταθέσεις τῶν μαρτύρων τὸ δικαστήριον ἐπιφυλάχθη εἰς τὴν / ἀπόφασίν του, εἰσελθὼν εἰς τὸ σκεπτήριον καὶ σκεφθὲν κατὰ τὸν νόμον: ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐνόρκως κατάθεσιν τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων τριῶν ἀποδεικνύεται / ὅτι ἐτραυμάτισεν ὁ κατηγορούμενος βρασμὸς ψυχῆς διὰ κάμας τὸν καταμηνύσαν/τα καὶ παθόντα, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἀπὸ ἡμέρας 1ῆ Ἰανουαρίου τοῦ ἐ.ἐ. 1885 ἐκθέ/σεως (ρεπόρτου) τοῦ ἱατροῦ Ἰωάννου Κελαδῆ δηλοποιεῖται ὅτι ὁ παθὼν ἦτο / ἀσθενὴς ὑπὲρ τῶν 21 ἡμερῶν, τὸ δικαστήριον φαίνεται ἐπιεικὲς καὶ καταδικά/ζει τὸν κατηγορούμενον σύμφωνα τοῦ 178 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ κώδικος εἰς δύο / μηνῶν φυλάκισιν, τὸν ὑποχρεοῖ νὰ πληρώσει εἰς τὸν ἱατρὸν Ἰωάννην Κελαδὴν / λίρας ὀθωμανικὰς ἑξ ἀριθ. 6, εἰς τὸν ἱατρὸν Νικόλαον Βασιλικοῦ λίρας ὀθω/μανικὰς τρεῖς 3, τὸν ἐπιβάλλει νὰ πληρώσει εἰς τὸν παθόντα δι' ὅλα τὰ ἔξοδα, χασο/μέρια καὶ λοιπὰ πάντα λίρας ὀθωμανικὰς ἑνδεκα 11 καὶ πάντα διὰ προσωπι/κῆς κρατήσεως, καὶ παραχρῆμα διατάσσει τὴν σύλληψιν τοῦ κατηγορουμένου, / καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς εἰρημένης πράξεως ἰδὼν τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ποινικοῦ / κώδικος ὑποχρεοῖ τὸν κατηγορούμενον νὰ πληρώσει τοὺς μαρτύρους ἀνὰ ἓν καὶ / ἥμισυ ἀργυροῦν μετζίτιον, μετζίτια τέσσαρα ἥμισυ διὰ προσωπικῆς κρατή/σεως. Οὕτως ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἡ παροῦσα ἀπόφασις παρὰ τοῦ / δικαστηρίου εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν.

Ὁ Ἀντ. τοῦ Ἀγίου Μαρωνεῖας.

Ὁ πρόεδ. τοῦ Γεν. Συμβουλίου

Θάσου

Χασὰν Βέης

Διομήδης ἱερομόναχος

Τὰ μέλη τοῦ Γεν. Συμβουλίου Θάσου

Ν. Χ. Κωνσταντίνου

Σ. Γ. Ἀλετράς

Ἰ. Ἀναστασίου

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον τοῦ πρωτοτύπου.

Ὁ Γραμμ. τοῦ Γεν. Συμβουλίου

Κ. Μ. Θωμαΐδης

(τ.σ.)

15

1886 Ἀπριλίον 1¹¹⁰

Ἀριθ. 7. / Κλήσις ἐκ τοῦ Πρωτοδικείου Θάσου / ἀριθ. πρωτοκόλλ. / Διὰ

110. Ἀπὸ τ' ἀρχεῖο της Σουσάνας Τζιάτα. Σε μονὸ χαρτί με διαστάσεις 0,337X0,211.

τὸν ἐναγόμενον Σωτήριον Ι. Λαμπέρην. / Ἐπειδὴ ὁ Δημήτριος Οἰκονομίδης, κάτοικος τοῦ χωριοῦ Παναγίας, ὑπήκοος / Ὀθωμανός, ἰδιοκτήτης, ἤγειρεν ἀγωγὴν κατὰ σοῦ καὶ τοῦ Δημητρίου Θωμαΐδου / εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Θάσου ἐξαιτούμενος τὴν ἀπότισιν τριάκοντα λιρῶν ὀθωμανι/κῶν καὶ ἀπὸ τοῦς δούου σας, προερχόμεναι ἀπὸ συνεταιρικὸν λογαριασμὸν ξυλείας, / κλητεῦσθε ἵνα τὴν 28 τοῦ τρέχοντος μηνὸς Ἀπριλίου, ἡμέραν Δευτέραν περὶ / ὥραν 7 μ.μ. νὰ ἐμφανισθῇτε ἐν αὐτῷ ἢ δι' ἐπισήμου πληρεξουσίου σας / ν' ἀποστείλῃτε ἀντιπρόσωπόν σας. Ἐν περιπτώσει δὲ καὶ δὲν ἐμφανισθῇτε τὴν / ὀρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν, ἢ δὲν ἀποστείλῃτε ἀντίκλητον ἀντιπρόσωπόν σας, / πλέον δὲν θὰ σᾶς κοινοποιηθῇ, εἰμὴ τὸ Πρωτοδικεῖον Θάσου ἀμέσως τὴν ἰδίαν / ἡμέραν καὶ ὥραν κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ 67 ἄρθρου τῆς ἐμπορικῆς δικονομίας θέλει προβεῖ νὰ δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν κατ' ἐρήμην καὶ ἐκδώσῃ τὴν / ἀπόφασίν του σύμφωνα μὲ τὰς διακελεύσεις τοῦ ἐμπορικοῦ κώδικος, καὶ / ἐπειδὴ ἐγένετο ἀνάγκη σᾶς κοινοποιεῖται διὰ τοῦ προσωρινοῦ κλητῆρος / Κωνσταντίνου Καζάρου. Τῇ 1ῃ Ἀπριλίου 1886 Λιμὴν (τ.σ.).

16

1886 Αὐγούστου 18¹¹¹

Ἀριθ. / 76. / Τὸ Πρωτοδικεῖον Θάσου / συγκείμενον ἐκ τοῦ προέδρου Μουσταφᾶ Σαδίκ, τῶν τακτικῶν / δικαστῶν Στυλιανοῦ Γεωργίου Ἀλετρά καὶ Ἰωάννου Ἀναστασίου, / συνεδριάσαν δημοσίᾳ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ αὐτοῦ τὴν δεκάτην ὀγδόην / τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, ἡμέραν Δευτέραν περὶ ὥραν ὀγδόην, διὰ νὰ δικά/σῃ ἐπὶ τῆς ἐξῆς ὑποθέσεως μεταξὺ / τοῦ ἐνάγοντος Θεοδώρου Ἀναστασίου, ὑπηκόου Ὀθωμανοῦ, κα/τοίκου Θεολόγου, παντοπώλου, καὶ / τοῦ ἐναγομένου Ἰωάννου Σωτηρίου Βαπούρη, ὑπηκόου Ὀθωμανοῦ, κα/τοίκου τοῦ χωρίου Θεολόγου, κλητευθέντος νομίμως διὰ τὴν σήμερον / δικάσιμον. / Οἱ διάδικοι παρεστάθησαν αὐτοπροσώπως. / Προκειμένης συζητήσεως ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως κατὰ τὴν ἐν / ἀρχῇ τῆς παρουσίας συνεδριάσιν καθ' ἣν / ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἀπὸ ἡμερομηνίας ἐβδόμης τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἀναφορᾶς / του τῆς δοθείσης ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου τούτου καὶ τῆς

Τσακίζεται μία οριζόντια καὶ δύο κάθετα. Ἐπάνω ὑπάρχει κείμενο που εἶναι γραμμένο στὴν τουρκικὴ, ἐνῶ κάτω ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸ κείμενο χαρτόσημο καὶ σφραγίδα τοῦ Συμβουλίου Θάσου.

111. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο τοῦ συμβολαιογράφου Παναγιώτη Χαλδέζου. Σὲ διφύλλο χαρτί με διαστάσεις 0,370X0,241. Τσακίζεται μία οριζόντια, μία κάθετα καὶ ἄλλη μία οριζόντια. Στὸ τέλος ὑπάρχει τουρκικὸ χαρτόσημο καὶ σφραγίδα.

πρωτοκολληθείσης εις ἀρι/θμόν ὀγδοηκοστὸν τρίτον τοῦ πρωτοκόλλου, ἥς ἡ αἴτησις ὅτι ἔχει λαμβάνειν διὰ / γραμματίου ἀπὸ τὸν ἐναγόμενόν του τὸ ὑπόλοιπον γρόσια χιλία ἑκατὸν ἐξήκοντα / ἐξαιτούμενος τὴν ἐξαργύρωσιν αὐτῶν μὲ τοὺς νομίμους τῆς ὑπερμερίας τόκους / καὶ τὰ ἔξοδα καὶ λοιπὰ τέλη. / Ἐρωτηθεὶς ὁ ἐνάγων ἂν ἔχει νὰ εἴπει τι ἀναπτύσσων τὴν δίκην, ἐξέθεσεν τὰ ἴδια / τῆς ἀναφορᾶς του καταθέσας καὶ τὸ ἀπὸ ἡμερομηνίας εἰκοστῆς ἐννάτης Ἰανουαρίου / τοῦ ἔτους χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἔκτου ἐκδοθέντος γραμματίου / καὶ λήγοντος τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1886 ὑπὸ τῆς ὑπογραφῆς Ἰωάννου Σωτηρίου Βαπούρη, ὅπερ ἀνεγνώσθη, καὶ / ὁ ἐναγόμενος ὁμολόγησε τὴν ὀφειλὴν τοῦ γραμματίου ἐξαιτήσας προθεσίαν / διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ, διότι εἶναι πτωχός. / Ἐρωτήθησαν οἱ διάδικοι ἂν ἔχουν νὰ εἰπωσιν ἄλλον τι ἀναπτύσσοντες τὴν / δίκην, ἐξέθεσαν ὅτι δὲν ἔχουν νὰ εἴπουν τι ἐξ ὧσων εἶπον καὶ / τὸ Πρωτοδικεῖον τοῖς ἐκοινοποίησεν ὅτι ἐπιφυλάττεται εἰς τὴν ἀπόφασίν του, / ὅπερ εἰσελθὼν ἐν τῷ δωματίῳ τῆς συνδιασκέψεως περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως. / Σκεφθὲν. Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος ὁμολόγησε τὴν ὀφειλὴν τοῦ γραμματίου, / ζητήσας δὲ προθεσίαν διὰ τὴν ἀπότισιν αὐτοῦ, διὰ ταῦτα / δέχεται τὴν προκειμένην ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος καὶ / καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον νὰ πληρώσει τὴν ὀφειλὴν του ἀπὸ γρόσια χιλία / ἑκατὸν ἐξήκοντα τρεχούμενα, τὰ μὲν ἡμισυ πεντακόσια ὀγδοήκοντα / τὴν εἰκοστὴν ἑκτὴν τοῦ μηνὸς 8/βρίου ἐ.ἔτους, τὰ δὲ ἄλλα ἡμισυ πεν/τακόσια ὀγδοήκοντα τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ἀπριλίου τοῦ ἔτους χιλιοστοῦ / ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἐβδόμου ὁμοῦ μὲ τοὺς νομίμους τόκους / ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος μέχρις ἀποπληρω/μῆς καὶ / ὑποχρεοῖ τὸν ἐναγόμενον καὶ εἰς τὰ ἔξοδα καὶ λοιπὰ τέλη ὡς κατωτέρω σημειοῦνται / προκαταβληθέντα παρὰ τῷ ἐνάγοντι. /

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη παμψηφεί διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης πρωτοδικως / ἐπιδεικτικῆς ἀναίρέσεως τὴν δεκάτην ὀγδὸν τοῦ μηνὸς Αὐγούστου καὶ / ἐδημοσιεύθη τὴν ἰδίαν ἐνώπιον τῶν διαδίκων. / Τῇ 18ῃ Αὐγούστου 1886. Ζιλχιτζὲ 1ῃ 1303. / Οἱ Δικασταί. / "Ο,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον τοῦ πρωτοτύπου. / Μ. Σαδίκ (τ.σ. καὶ τουρκ. χαρτ.). Ἔξοδα καὶ τέλη. / Πρωτοκόλλησις 10. / Κλήσεις 40. / Ἀπόφασις 20. / Ἀντίγραφον 30. / Ἐπίδοσις 10. / Χαρτοσήματα 16. / Ἀντίγραφον 10. / Δικαίωμα Κλητήρα 48. / Γρ. 184.

17

1887 Σεπτεμβρίου 17¹¹²

*Αριθ. ἀποφάσεως 150. / Το Πρωτοδικεῖον Θάσου ὡς πλημμελοδικεῖον, /

112. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο του Αὐγούστου Προέδρου.

συγκείμενον ἐκ τοῦ προέδρου Μουσταφᾶ Σαδίκ, τῶν τακτικῶν δικαστῶν Νικολάου Χ' Κωνσταντίνου καὶ Ἰωάννου Οἰ/κονόμου καὶ τοῦ βοηθοῦ τῆς ἀντεισαγγελίας Χασάν βέη, / συνεδριάσαν δημοσίᾳ τὴν 17 7/βρίου 1887, ἡμέραν Πέμ(π)την, ὥραν / 8 μ.μ., ἵνα δικάσῃ ἐπὶ τῆς ἐξῆς ποινικῆς ὑποθέσεως τοῦ μηνύον/τος Ἀναγνώστου Παναγιώτου Μεταξᾶ, τοῦ Ἰωάννου Ἀναγνώστου καὶ / τῶν μαρτύρων Ἰωάννου Ἀναγνώσ. καὶ Γιαννάκη Βασιλικοῦ ὡσαύτως / κατοίκων Κάστρου παραστάντες αὐτοπροσώπως, ἐκτὸς τοῦ Ἰωάννου Ἀναγ/ωστούδῃ ἀσθενοῦντος. / Ἀφοῦ κατεχωρήθη εἰς τὰ πρακτικά τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ / κατηγορουμένου καὶ ἀπεμακρύνθη τῆς αἰθούσης ὁ μάρτυς, ἀνε/γνώσθη καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίας 17 7βρίου ἐ.ξ. ἐκθεσις τοῦ μηνύοντος ἔχουσα ὡς ἐξῆς: ὅτι τὸ ὁμόλογον, ὅπερ κατέθεσεν ὁ / κατηγορούμενος ἐν ἑτέρᾳ πολιτικῇ συνεδριάσει, τὸ χαρακτήρισε ὡς πλαστόν, ὁφθαλμοφανῶς φαίνεται ὅτι εἶναι ἡλλαγμένον, διότι / (τ)οῦτο συνε/τάχθη τὸ 1882 καὶ πλαστογραφηθὲν δεικνύει / ἔτος 1883, ὅπερ ἐγένετο παρὰ τοῦ κατηγορουμένου πρὸς / ὠφέλειάν του, ὄντος τοῦτο ἐξοφλημένου, ἐξαιτούμενος τὴν τιμωρί/αν αὐτοῦ, ὑποβληθεῖ δὲ καὶ εἰς τὰ δικαστικά ἔξοδα καὶ τέλη. / Ἐρωτηθεὶς ὁ κατηγορούμενος, ἐτῶν 33, κατέθεσεν ὅτι τοῦ/το τὸ ἔλαβε παρὰ τοῦ πενθεροῦ του ὡς κληρονομίαν· ὅτε / θνήσκει ὁ πενθερὸς του ἔδωκε τὸ (ν) παπὰ Οἰκονόμου Γ. / ὁμόλογα, ἵνα μετὰ τὸν θάνατον τὰ διανέμει αὐτοῖς, ὅστις / παπὰ Οἰκονόμος ἐγγείρισεν αὐτῷ τοῦτο τὸ ὁμόλογον. /

Προσελθὼν ὁ μάρτυς Γιαννάκη Βασιλικοῦ, ἐτῶν 54, πάθος καὶ συγγένειαν μὴ ἔχων, γνησίαν τὴν ὑπογραφὴν του, / χρονολογίαν ὅμως δὲν ἐνθυμεῖται. / Ὁ βοηθὸς τῆς ἀντεισαγγελίας λαβὼν τὸν λόγον ἐξαιτήσατο / τὴν ἀθώωσιν τοῦ κατηγορουμένου, διότι τὸ ὁμόλογον ὁπισθογυ/ρίσθη τὸ 1886 τῷ κατηγορουμένῳ καὶ διότι ὁ κυρίως δανειστὴς / ἀπέθανεν πρὸ καιροῦ. /

Τὸ δικαστήριον ἀκοῦσαν τίς προφορικῆς αὐτῶν ἀναπτύξεις καὶ / κηρύξας περαιωμένην τὴν συζήτησιν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ συνδιασκεπτήριον. / Διελθὼν τὴν δικογραφίαν, / σκεφθὲν κατὰ τὸν νόμον. / Ἐπειδὴ τὸ γραμμάτιον, ὅπερ κατηγορεῖται ὡς πλαστόν, φαίνεται / ἐπλαστογραφῆθη τὸ ἔτος 1882-1883. Ἐπειδὴ τὸ γραμμάτιον δὲν διελά/μβανε ὑπερμερείας τόκον διὰ νὰ ὑποθέσει τις ὅτι τοῦτο ἐγέ/νετο ἐπὶ σκοπὸν τοκογλυφίας. Ἐπειδὴ, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι διελάμβανε τόκον, νὰ εἶναι πλαστογραφία ἐπὶ σκοπὸν τοκογλυφίας, / τότε ἡ χρονολογία τοῦ γραμματίου ἔπρεπε νὰ ᾖ προτερινή, δηλ. / 1882-1881 καὶ οὐχὶ 1882-1883. Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς / γενομένης διαδικασίας δὲν ἀποδεικνύεται ὁ κατηγορούμενος ὡς πλασ/τογράφος. / Διὰ ταῦτα / κηρύττει (τὸν) κατηγορούμενον ἀθῶον. Καταδικάζει τὸν μηνύοντα Ἀναγνώστην Παναγιώτου νὰ πληρῶναι τὸ ὑπόλοιπον τοῦ / γραμματίου συνιστάμενον ἐκ γροσ. τρεχοῦμενα (1232), ἀποζη/μιώσεις τοῦ κατηγορουμένου γρ. 168, τὸ ἔλον (1400), τρέχον. / δικαστικά ἔξοδα γρ. γιρὰ 64 καὶ 3 μετσίτια διὰ τὸν Γιαν/νάκην

Βασιλικού προκαταβληθέντα προσωρινῶς παρὰ τοῦ / ἐνάγοντος καὶ κατηγορουμένου. /

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη παμψηφεί τὴν 17 7βρίου πρωτοδίκως / διὰ τῆς ὀριστικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐπιδεικτικῆς ἐφέσεως· ἀνηγ/γέλθη δημοσίως τὴν ἰδίαν ἐνώπιον τῶν διαδίκων. / Ἀκριβὲς τοῦ πρωτοτύπου ἀντίγραφον. / Ἀναγνώστης Παναγιώτου. / Μ. Σαδίκ (τ.σ. καὶ 3 τουρκ. χαρτόσ.).

Ἐλαβα ἐγὼ ὁ Ἰωάννης Ἀναγνώστου ἀπὸ τὸν Ἀναγνώστην Παναγιώτου διὰ τὰ / ἄνωθεν ἀποφασισμένα χρήματα εἰς τρεχούμενα γρόσια χίλια τετρακόσια πενήντα τέσσιρα μισὸ / ἀριθ. 1454.20. Τῇ 21 9βρίου 1887 Λιμὴν Κάστρον. / Παπαγεώργιως μάρτης / Φίλιππος Ἀ. Κριτηκοῦ μάρτυς / Γιαννακος Βασηλὶς μαρτὶς / Ανδρέας Α Κριτηκού.

18

1888 Φεβρουαρίου 20¹¹³

Ἀριθ. ἀποφάσεως 24. / Τὸ Πρωτοδικεῖον Θάσου / συγκείμενον ἐκ τοῦ ἀντιπροέδρου Ν. Χ' Κωνσταντίνου, / τοῦ τακτικοῦ δικαστοῦ Ἰ. Οἰκονόμου καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ Ἰ. Ἀναγνωστούδη συνεδρίασε δημοσίᾳ τὴν 20 Φεβρουαρίου / 1888, ἡμέραν Σάββατον, ὥραν 8 μ.μ., ἵνα δικάσῃ ἐπὶ τῆς ἐξῆς / ὑποθέσεως· τοῦ ἐνάγοντος Δ. Οἰκονομίδου, κατοίκου Λιμένος, / ἀναφορογράφου, μετὰ τοῦ ἐναγομένου Ἰ. Σ. Βαπούρη, / ὑπη. οθ., κατοίκου Θεολόγου, παραστάντων αὐτοπροσώπως. / Ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὑπὸ ἡμερ. 6 Φεβρουαρίου 1888 καὶ ἀριθ. / 43 ἀγωγῆς του καὶ ἡ ἔννοια ὅτι ὁ Ν. Χ' Ἰωάννου, ὢν / δυνάμει τοῦ ὑπὸ ἡμερ. 12 Ἰανουαρίου ἐ.ξ. καὶ ἀριθ. 126 / πληρεξουσίου ἐγγράφου ἐκπροσωπεῖ, ἔχει λαμβάνειν / παρὰ τοῦ ἐναγομένου του γρ. τρεχ. 1450 διὰ γραμ/ματίου ὑπὸ ἡμερ. 28 Μαρτίου 1887 καὶ λήξαντος τὴν 26 8/βρίου ἰδίου ἔτους, ὢν τὴν πληρωμὴν ἀποποιεῖται, ἐζητή/σατο νὰ υποχρεωθεῖ ὁ ἐναγόμενός του εἰς τὴν ἀπότισιν / αὐτῶν καὶ τὴν τῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τελῶν, καταθέσας / συνάμα καὶ τὸ γραμματίον, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν / τοῦ ὁποίου ἐρωτηθεῖς ὁ ἐνάγων ἂν ἔχει ἄλλο τι ν' ἀ/ναπτύξει κατέθεσεν ὅτι δὲν ἔχει. / Ἐρωτηθεῖς ὁ ἐναγόμενος τί ἔχει ν' ἀντεῖπει, ἀναντιρ/ρήτως τὴν ὀφειλὴν του ὁμολόγησεν καὶ / τὸ δικαστήριον ἀκοῦσαν τὰς καταθέσεις αὐτῶν / καὶ κηρύξαν περαιωμένην τὴν συζήτησιν ἐπεφυλάχθη. / Διελθὼν τὴν δικογραφίαν, / σκεφθὲν κατὰ τὸν νόμον. / Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος τὴν ἐκ 1450

113. Από τ' ἀρχεῖο του συμβολαιογράφου Παναγιώτη Χαλδέζου. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,340Χ0,212. Τσακίζεται μία οριζόντια, μία κάθετα καὶ ἄλλη μία οριζόντια. Στὸ τέλος ὑπάρχει σφραγίδα καὶ τρία τουρκικὰ χαρτόσημα.

γρ. τρεχ. όφειλὴν / του όμολόγησεν. / Διὰ ταῦτα / συμφώνως τοῦ 1587 ἄρθρου ἄστικοῦ κώδικος κατα/δικάζει αὐτὸν νὰ πληρώσει πρὸς τὸν ἐνάγοντα γρ. / τρεχ. 1450. Νὰ πληρώσει δὲ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη / γρ. γερά 20, κλήσεων 10, πρωτοκόλ. 10, κλητηρικὰ 8, δι' ἀντίγραφον ἀποφάσεως 30, κλητηρικὰ καὶ χαρ/τόσημα 24, τὸ ὅλον 102, προκαταβληθέντα προσω/ρινῶς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος. /

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη παμψηφεί τὴν 20 Φεβρ. / διὰ τῆς ὁριστικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐπιδεκτικῆς / ἀναιρέσεως καὶ ἀπηγγέλθη δημοσίως τὴν ἰδίαν ἐνώ/πιον τῶν διαδίκων. / Ἀκριβὲς τοῦ πρωτοτύπου ἀντίγραφον. / Ὁ Γραμματεὺς / Γρηγόριος Δ. Προέδρου.

19

1888 *Ιουλίου 2¹¹⁴*

Καταδικασθεὶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θάσου / νὰ πληρώσω πρὸς τὸν Ν. Ν. Χ'ΐωάννου λίρας ὀθωμανικὰς / δέκα καὶ ἡμισυ ἀνελθόντων ὁμοῦ μὲ τὰ ἔξοδα καὶ τέλη καὶ τόκους / ὑπερήμερίας· πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους μου ἐπαρέδωκα σή/μερον οἰκειοθελῶς καὶ ἀπαραβιάστως πρὸς τὸν γεν. πληρεξούσιόν του τὸ(ν) ἡμιόνόν μου, ὑπολογίσαντες αὐτὸν διὰ λίρας / ὀθωμανικὰς δέκα πέντε ἀριθ. 15, λαβὼν σήμερον καὶ τὸ ὑπόλοιπον παρὰ τοῦ πληρεξουσίου του Δ. Οἰκονομίδου λίρας / ὀθωμανικὰς τέσσαρας. Εἰς τὸ ἐξῆς ὅθεν εἶναι τέλειος / ἰδιοκτῆτης τοῦ παραδοθέντος ἡμιόνου μου δυνάμενος / νὰ διαθέσει αὐτὸν ὡς βούλεται. / Καὶ εἰς ἐνδειξιν / Λιμὴν Θάσου τῇ 2 Ἰουλίου / 1888 / Ἰωάννης Βαβούρης βεβαιῶ / τὰ ἄνωθεν καὶ ὡς ἀγράμματος / ὑπογράφομαι παρὰ τοῦ ὑπογρά/ψαντος Θεοδώρου Ἀντωνιάδου, / ὅστις καὶ μαρτυρεῖ. Ἐγὼ δὲ δα/κτυλοτυπῶ (τ. χαρτ. καὶ δακτ. αποτ.).

20

1889 *Ιουλίου 2¹¹⁵*

Μεταξὺ τῶν κων σφραγιδοφύλακος, δημογερόντων καὶ προυχόντων /

114. Από τ' ἀρχεῖο Χαλδέζου. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,370X0,241. Τσακίζεται δύο φορές οριζόντια καὶ μία κάθετα. Στὴν 4η σελ. ἀναγράφεται ἡ περίληψη: «Γιάννη Παπούρη / ξοφλητικόν. Λιμὴν».

115. Από τ' ἀρχεῖο τῆς κοινότητος Σωτήρος, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,260X0,200. Τσακίζεται μία οριζόντια καὶ μία κάθετα. Στὸ τέλος ὑπάρχει τουρκικὸ χαρτόσημο.

τῆς κοινότητος τοῦ χωρίου Σωτήρος, ἰθαγενείας ὀθωμανικῆς, ἀφ' ἐνὸς καὶ τοῦ κου Κ. Μ. Θωμαΐδου / δικηγόρου, ἰδίας ἰθαγενείας καὶ κατοικίας τοῦ χωρίου Καλλιράχης, ἐπῆλθεν ἡ ἀκλόουθος συμβολή. Ἡ κοινότης Σωτήρος ἀμέσως διὰ τῶν ὑποφαινομένων κων δίδει πρὸς τὸν μνησθέντα / κ. Κ. Μ. Θωμαΐδην πρὸς διεκδίκασιν πρωτοδικῶς ἐν Θάσῳ τὴν περὶ συνόρων ὑπόθεσιν, ἣν ἔχει / μετὰ τῆς κοινότητος τοῦ χωρίου Καζαβίτης Παπαῆ Μαχαλάν, ὡς καὶ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως / ὑπόθεσιν, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίας 4ης 8βρίου ἔτους 1884 καὶ ἀριθ. 46η ἀπόφασιν τοῦ Γεν. Συμβουλίου, ἥτις μᾶς ἐκοινοποιήθη ἐσχάτως, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἀποφάσεων / μέχρι τελεσιδικίας ἐνώπιον τῶν Πρωτοδικῶν Θάσου ὑπόσχεται ἀμοιβὴν δικηγορικὴν πρὸς τὸν / Κ. Μ. Θωμαΐδην τριῶν λιρῶν ὀθωμανικῶν, τὰ νόμιμα δὲ ἔξοδα θὰ ἐπιβαρύνωσιν αὐτὴν τὴν / Κοινότητα. Ὁ κύριος Κ. Μ. Θωμαΐδης ὑπόσχεται ἐμπείρως καὶ ἀόκνως νὰ διεξαγάγει πρωτοδίκως τὰς ὡς ἄνω εἰρηται ὑποθέσεις ἐνεργῶν ἐμπείρως δι' ὅλων τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων / μέσων χωρὶς νὰ παραμελήσει μηδαμῶς αὐτὰς καὶ συμμορφούμενος πάντοτε μὲ τὰς ἐντολὰς / τῆς ἐντολοδόχου Κοινότητος. Ἡ Κοινότης, καθ' ἣν περίστασιν εὑρεῖ ἀμέλειαν τοῦ ρηθέντος / δικηγόρου ἢ ἐννοήσῃ ὑποχώρησιν πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων αὐτῆς, δικαιούται, ἀφοῦ νομίμως ἀποδείξῃ τοὺς δεδικαιολογημένους λόγους, νὰ παύῃ τὸν ρηθέντα δικηγόρον εἰς οἵανδήποτε / ἐνοχλὴν μὴ χαίροντος δικαιώματος τοῦ δικηγόρου ἀμοιβῆς. / Δι' ὃ ἐγιναν δύο ὅμοια πρὸς ἀμοιβαίαν διατήρησιν τῶν συμβληθέντων / ὅρων. Τῇ 2α Ἰουλίου 1889 ἐν Σωτῆρι. / Θεολόγος Ἀγγέλου, Ἰωάννης Ἀγγέλου, Κ Μ Θωμαΐδης / Δημητριος Ἀγαπητὸς / Ἀνδρέας Ἀ. Κουβέλη / Γεώργιος Κωνσταντίνου / Παναγιότης Ἰωάννου / Ἰωάννης Ἀναγνώστου / Ἰωάννης Ἀ. Ἰωακεῖμ / Κωνσταντίνος γεωργίου / Παπάστηλιανὸς / Βασίλειος ἡλία / Βασήλιος Θεοδόρου / Διμήτρη κονσταντίν.

21

1889 Νοεμβρίου 14¹¹⁶

Παρὰ τοῦ κυρίου Φυλακτοῦ Βαρσαμίδη / ἔλαβα τοῦ χουτζέτιον κισλὰ διὰ νὰ τοῦ / παρουσιάσω εἰς τοῦ Δικαστήριον περὶ τὴν Ἀγωγή Κάστρου καὶ ὑπόσχουμι πάλιν νὰ τοῦ ἐπιστρέψω / καὶ ὑπουφαίνουμι / 14 9βρίου 1889 Δ. θωμαΐδης / Μαργές.

116. Ἀπὸ τ' ἀρχεῖο Φυλαχτάκη, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο Καβάλας. Σε μὲν φύλλο με διαστάσεις 0,133X0,207. Τσακίζεται μίᾳ ὀριζόντια καὶ μίᾳ κάθετα.

1890 Μαΐου 16¹¹⁷

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ / ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ / ,αωπη'. / 'Ο Μαρωνείας Χρύσανθος ἀποφαίνεται. / Παρουσιασθεῖσα ἐνώπιον ἡμῶν καὶ τοῦ συνεδριάζοντος 'Εκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ἡ Αἰκατερίνη Νικολάου, διαμένουσα προσωρινῶς ἐν Καβάλα, ἐζητήσατο τὴν παράδοσιν τῆς κληρονομίας τῆς πρὸ δύο ἐτῶν ἀποθανούσης ἑτεροθαλοῦς αὐτῆς ἀδελφῆς Χρυσολογοῦς 'Αβραάμ, τὴν ὁποίαν κληρονομίαν ἔκτοτε καταγράψασα κατέχει ἡ ἐκκλησία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας εἰς ἀπάντησιν λέγουσιν ὅτι ἡ Χρυσολογοῦς 'Αβραάμ ὑποπεσοῦσα εἰς δεινὴν ἀσθένειαν, διαρκέσασαν ἐπὶ τρεῖς μῆνας, ἐζήτησε πρῶτον περιθάλψιν παρὰ τοῦ ἐνταῦθα γνησίου αὐτῆς αὐταδέλφου Τριανταφύλλου Κυριάκου, ἀλλὰ τούτου ἀρνηθέντος, ἠναγκάσθη νὰ ζητήσει ξένον, ὅπως περιθάλψῃ μὲν αὐτὴν ζῶσαν, κληρονομήσει δὲ ἀποθανοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ποθουμένου τούτου μὴ τυχοῦσα, κατέφυγεν εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου, εἰς τοὺς ὁποίους διεκήρυξεν ὅτι ἂν ἡ ἐκκλησία ἀνελάμβανε τὴν φροντίδα πρὸς περιθάλψιν αὐτῆς, εὐχαρίστως διὰ διαθήκης θὰ καθίστα αὐτὴν κληρονόμον τῆς μικρᾶς αὐτῆς περιουσίας, ἀφοῦ ἐγκατελείφθη οὕτως ἀσπλάγχχνως ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν της, οἱ δὲ μὴ ἀνεχόμενοι νὰ ἴδωσιν αὐτὴν ἀποθνήσκουσαν ἐν παντελεῖ ἔρημίᾳ συγγενῶν καὶ γνωστῶν, ἐμίσθωσαν ἄνθρωπον πρὸς περιθάλψιν αὐτῆς μέχρι τοῦ θανάτου, ἀλλὰ δὲν ἐφρόντισαν περὶ τῆς διαθήκης αὐτῆς, διότι δὲν ἐπίστευον ὅτι συγγενεῖς, ἐγκαταλείψαντες αὐτὴν οὕτως ἀσπλάγχχνως ἔρημον πάσης περιθάλψεως ἐν καιρῷ τῆς ἀσθενείας αὐτῆς, θὰ ἐτόλμων νὰ παρουσιασθῶσιν ὡς κληρονόμοι αὐτῆς. 'Αλλ' ἀφοῦ σήμερον παρουσιάζεται ἡ ἑτεροθαλῆς αὐτῆς ἀδελφὴ ζητοῦσα κληρονομίαν, τὸ 'Εκκλησιαστικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἂν ἐγκρίνει νόμιμον καὶ δίκαιον· μόνον παρακαλοῦσιν οὗτοι νὰ πληρωθῶσι τὰ ἀγνωρισθέντα χρέη τῆς μακαρίτιδος ἀνερχόμενα εἰς γρ. 549.

Τὸ 'Εκκλησιαστικὸν Συμβούλιον σκεφθὲν κατὰ τὸν νόμον.

'Επειδὴ οἱ συγγενεῖς τῆς Χρυσολογοῦς ἐγκατέλειψαν αὐτὴν ἀποθνήσκουσαν ἄνευ μηδεμιᾶς περιποιήσεως.

'Επειδὴ ἡ ἀποθνήσκουσα οὐδένα λόγον ἐποίησε περὶ τῆς Αἰκατερίνης Νικολάου, ἐξ οὗ σαφῶς ἀποδείκνυται ὅτι ἡ μακαρίτις ἦτο δυσηρηστημένη

117. Από το Ραχώνι μας την ἔδωσε ο ιερέας για το Εκκλησιαστικὸ Μοῦσεῖο Καβάλας που ἐμελλε νὰ ἰδρύσῃ ο πρῶν μῆτροπολίτης Φιλίππων-Νεαπόλεως καὶ Θάσου Αλέξανδρος.

έναντίον αὐτῆς, εἴτε καὶ ἄλλων λόγων ἔνεκα, εἴτε καὶ διότι ἡρνήθη ἡ Αἰκατερίνη νὰ ὑπακούσει εἰς τὴν πρόσκλησίν της.

Ἐπειδὴ ἔνεκα τῆς συχνῆς ἐπιμιξίας μεταξύ Καβάλας καὶ Βουλγάρου ἡδύνατο κάλλιστα ἡ Αἰκατερίνη νὰ ἔχει πληροφορίας περὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, ἂν ἐνδιεφέρετο, καὶ νὰ τρέξει ἐπομένως πρὸς περιθάλψιν αὐτῆς κινδυνεύουσης.

Ἐπειδὴ ἡ μακαρίτις κατὰ τὴν μαρτυρίαν ἀξιοπίστων προσώπων ἐδήλωσε προφορικῶς ὅτι ἐγκαταλείπει τὴν περιουσίαν αὐτῆς εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἰδὼν τὸν νόμον νεαρ. 115, κεφ. 3 § 12.

Κηρύττει ἐκπτωτον τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος τὴν Αἰκατερίνην Νικολάου ὡς μὴ περιθάλψασαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς ἀποθνήσκουσαν.

Ἀναγνωρίζει νόμιμον κληρονόμον τῆς περιουσίας τῆς μακαρίτιδος Χρυσολογοῦς τὴν ἱερὰν ἐκκλησίαν τῆς Κοιμήσεως // τῆς Θεοτόκου.

Ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς ἐκκλησίας νὰ πληρώσωσιν ἅπαντα τὰ ἀναγνωρισμένα αὐτῆς χρέη καὶ νὰ ἐκτελέσουσιν ἅπαντα τὰ κεκανονισμένα μνημόσυνα αὐτῆς.

Ἐγένετο, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Ραχωνίῳ τῇ 16ῃ Μαΐου 1890 (τ.σ.).

23

1890 *Ιουνίου 20*¹¹⁸

Ἐνώπιον / τοῦ ἐν Θάσῳ Πρωτοδικείου ὡς Ἐμποροδικείου. /

Ἀξιότιμε κε Πρόεδρε. / Διὰ γραμματίου εἰς διαταγὴν ληξιπροθέσμου / ἔχω νὰ λάβω παρὰ τοῦ ἐκ Θεολόγου Ἰωάννου Σ. / Βαπούρη γρ. τρ. 510, τὰ ὅποια ζητήσας ἀπεποιή/θη, διὰ ταῦτα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ λαβεῖν μου / κατὰσχω συντηρητικῶς τὸ κάτω χωράφιον αὐτοῦ / εἰς Κούκλια καὶ 20 ἐλαιόδενδρα εἰς Ἀστρίς, περιφέρει/αν Θεολόγου, καὶ ἐξαιτοῦμαι ἵνα διαταχθῇ ἡ μὴ ἀπαλ/λοτρίωσις αὐτῶν μέχρι διεκπεραιώσεως τῆς προκειμέ/νης δίκης.

Ἀντίγραφον τοῦ παρόντος παρακαλῶ νὰ κοινο/ποιηθεῖ τῷ διαληφθέντι Ἰ. Σ. Βαπούρη. / Ὁ αἰτῶν / 20 Ἰουνίου 1890 Λιμὴν / Διὰ Δημήτριον Γ. Πέτκον / ἐκ Θεολόγου κτηματίαν / Δ. Οἰκονομίδης πληρεξούσιος / (τ. τουρκ. χαρτ.). Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον τοῦ πρωτοτύπου. / Τῇ 21 Ἰουνίου 1890 / Ὁ Γραμμ. Γρ. Δ. Χ' Κωνσταντινίδης (τ.σ.).

118. Από τ' ἀρχεῖο του συμβολαιογράφου Παναγιώτη Χαλδέζου.

24

1893 Φεβρουαρίου 20¹¹⁹

Ἀπόφασις. / Ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἀναστάσης Νικήτα μετὰ τοῦ Ἀναγνώστη / Φυλακτοῦ ἦλθαν εἰς ρῆξιν διὰ τὸν ἐλαιό[ν]μυλον (ποῦ) ἔχει / κάτουθεν τοῦ Φυλακτάδικου τοῦ μύλου· ἡ φιλονικία / εἶναι περὶ τοῦ νεροῦ· ἐπήγαμεν ἐκ συμφώνου / προσετὸς καὶ δημογέροντες· παρόντες οἱ ἀντίδικοι ἐπαρα/τηρήσαμεν ἐν φόβῳ θεοῦ καὶ ἐξιτάσαμεν πῶς ἦταν ἡπέρ/σι οἱ κουτρογυλῶλοι Ἀναγνώστη Φυλακτοῦ· ἐγύριζεν / χωρὶς νὰ βρίσκει εἰς τοῦ νεροῦ· καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἀναστάσης / Νικήτα ὁμολόγησεν ὅτι δὲν ἐγύριζε εἰς τοῦ νεροῦ· / λοιπὸν παμψηφεί ἀποφασίσσαμεν ὅτι οἱ κοντρ(ο)υ/γκύλοι τοῦ Ἀναγνώστη Φυλακτοῦ τοῦ μύλου νὰ εἶναι / ἔξω τοῦ νεροῦ μὲ τὴν διαφορὰν ὅπως ἦταν ἡπέρσι / τὰ μέτρα καὶ ὁ Ἀναστάσης συμφωνεῖ καὶ Ἀναγνώστης / εἰς τὴν ἀπόφασίν μας, διὰ τοῦτο γίνεται ἡ ἀπόφασις / χουρὶς κανεῖς εἰς τὸ ἐξῆς τοῦ παραμικρὸν νὰ ἀντιωθεῖ. / Ὁ προσετὸς καὶ δημογέροντες / 20 Φεβρουαρίου 1893 / Μαργᾶς / Δ. Θωμαΐδης / Ν. Ἰωαννίδης.

25

1894 Μαΐου 1¹²⁰

+ Ὁ Μαρωνεῖας Γαβριὴλ ἐπιβεβαιοῖ. / Ἐν ὀνόματι τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου / καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος. / (τ.σ.). Ὁ ὑποφαινόμενος Γ. Β. Σλάβος, κάτοικος τοῦ χωρίου Κάστρου, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ ἰε/ρὸν λόγιον τοῦ θεανθρώπου Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀγρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε / ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ἣ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχεται, καὶ δε/διὼς μήπως αἴφνης ἀποθάνω, ἀπεφάσισα, ἐν ὧσιν τὰς φρένας μου ἔχω ὑγιάς καὶ ἀβλα/βεῖς, νὰ διαθέσω τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητόν μου περιουσίαν ὡς ἔπεται. Καὶ πρῶτον / μὲν συγχωρῶ ἀπὸ καρδίας πάντας ὅσους ἡ ἀδίκησάν με ἢ καὶ μή, παρακαλῶν / συνάμα καὶ αὐτοὶ νὰ μὲ συγχωρήσωσιν· εἴτα πρὸς μὲν τὴν σύζυγόν μου Ἐλένην κλη/ροδοτῶ ὡς εἰς προγαμιαίαν δωρεάν τὴν ἡμίσειαν καλύβην μου, κειμένην εἰς Μέσην / (Κάστρον), καὶ πέντε ἢ (5) μελίσσια· πρὸς δὲ τὸν υἱόν μου Βασιλικὸν Γ. Σλάβου δια/θέτω τὴν ἐξῆς περιουσίαν μου· ὅλην τὴν οἰκίαν μου, ἅπαντα τὰ μελίσσια μου καὶ / τὸν ἡμιόνον μου· πάντα τὰ ἀναστήματα τῶν ἐλαιοδένδρων μου ὡς καὶ τὰ φυτεῦ/σιμα μικρὰ ἐλαιόδενδρα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ μου, κείμενα ἐν ταῖς περιφερείαις Σικρᾶς /

119. Από τ' ἀρχεῖο Φυλαχτάκη, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,260X0,206. Τσακίζεται μία οριζόντια καὶ δύο κάθετα.

120. Από τ' ἀρχεῖο του Νικολάου Βασιλικού. Το πρωτότυπο βρίσκεται στα χέρια μου. Σε μονό χαρτί με διαστάσεις 0,258X0,204. Τσακίζεται μία οριζόντια καὶ δύο κάθετα.

καὶ Χαρκολάκι, τὴν ἡμίσειαν καλύβην μου εἰς Μέσσην, ὅλην τὴν ἀχυροκα/λύβην μου μετὰ τῆς περιοχῆς της, κειμένη εἰς Μέσσην καὶ πλησίον τῆς προηγούμενης, ὅλον / τὸν ἀμπελῶνά μου, κείμενον εἰς Ἄρμενον, μετὰ τοῦ συνεχομένου ὑπ' αὐτοῦ χωρά/φιδόν μου καὶ μετὰ τῶν τριῶν ἐμβολαδίων μου κειμένων ἐντὸς αὐτοῦ· ἐκτὸς δὲ τῶν / ρηθέντων κτημάτων μου πάντα τὰ λοιπὰ καταλείπω κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα εἰς τὴν / σύζυγόν μου, υἱόν μου καὶ δύο θυγατέρας μου, ἵνα τα διανείμωσιν ἐξ ἴσου. Ταῦτα / πάντα οἰκειοθελῶς καὶ ἀπαρabiάστως διαθέσας, ἀπαιτῶ ἵνα τηρηθῶσιν ἀπρόσβλητα. Ἐ/κεῖνος δὲ ὅστις τῶν κληρονόμων μου τολμήσει νὰ προσβάλει ἢ παραλλάξει τὴν παροῦ/σαν διαθήκην μου, παραδίδω αὐτὸν εἰς τὰς ἀράς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν τριακοσίων δέ/κα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐκκλησίας μας. Πρὸς θεοῦ τοίνυν ἀποφασίσας // συνέταξα τὴν παροῦσαν ἱερὰν καὶ ἀπαρabiάστον διαθήκην, ἥτις, ἂν καὶ ἰδιωτική, / ἰσχύει ὅμως ὥσει ἐγένετο ἐπὶ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει· ὑποφαίνομαι εἰς ἐνδειξιν. / Ἐν Κάστρῳ τῇ α' Μαΐου 1894 ἡ τέσσερα. Ὁ διαθέσας / Γεώργιος Β. Σλάβου διαβεβαίω τὰ ἄνωθεν καὶ ὡς / ἀγράμματος ὑπογράφομαι διὰ χειρὸς τοῦ Γ. Α. / Ἀθωνίδου τοῦ γραφομαρτυροῦντος. / ὁ ἐπητρ(ο)πος τοῦ αγῆου Μαρονῆας / Γιαννάκης Βασηλίου / παπαγεώργκιως ἡκωνώμος / Ο προεστὸς Φίλιππος Α. Κρητικοῦ / Μαρία Γεοργίου βεβεῶ τ' ἄνωθεν καὶ ὡς ἀγράματι / ἱπογράφωμε παρὰ τοῦ σιζιγὸ μου Γ Κυπαρισίου ἐγὼ / δὲ δακτυλοκτιπῶ / Ἀναστασῆα Γὲ Σλάβου βεβεῶ τ' ἄνωθεν καὶ ὅς ἀγρά/ματη ἡπογράφομαι παρὰ τοῦ Γεωργίου Δ. Βλάχου / ἐγὼ δὲ δακτυλοκτιπῶ (δακτ. ἀποτ.).

26

1895 Οκτωβρίου 13¹²¹

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ / ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ / 1894. / Ὁ Μαρωνεῖας Ἰωακεῖμ ἐπιβεβαίω. / Τὸ ἐν τῷ χωρίῳ Σωτῆρος ἐδρεῦον Μικτὸν Ἐκκλησιαστικόν Δικαστήριον, συγκείμενον ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ἰωάννην Ἰωακεῖμ προεστῶτα, Ἰωάννην Ἀγαπητοῦ, Βασίλειον Πολύμερον, Ἰωάννην Μαριούδα δημογέροντας καὶ Δ. Ἀγαπητὸν ἀρχιερατικὸν ἐπίτροπον, ὑπὸ τὴν προεδρεί/αν τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Μαρωνεῖας κυρίου Ἰωακεῖμ, συνῆλθεν / ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένη αἰθούσῃ τῆς προσωρινῆς μητροπόλεως, ὅπως δικάσῃ / καὶ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς ἐξῆς ὑποθέσεως:

Οἱ κληρονόμοι τοῦ Γεωργίου Σλάβου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 66 καὶ /

121. Το πρωτότυπο βρίσκεται στα χέρια μου. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο Νικ. Βασιλικού. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,338X0,215. Τσακίζεται μία κάθετα καὶ τρεῖς ὀριζόντια.

ήμερομ. 24 Αύγουστου έ.έ. άγωγής έκτιθέντες ότι ό άδελφός αύτών Βασίλειος, / δυνάμει πλαστού διαθετηρίου γράμματος συνταγέντος μετά τόν θάνατον τοῦ / πατρός αύτών, κρατεῖ άπασαν τήν πατρικήν αύτών περιουσίαν παρα/νόμως και άύθαιρέτως και άρνεῖται εἰς αύτούς πᾶν κληρονομικόν / έπ' αύτῆς δικαίωμα, έζητήσαντο όπως κλητευθῇ ό αντίδικος ένώπιον / τοῦ Δικαστηρίου και μετά τήν κατ' άντιμωλίαν διαδικασίαν τό μὲν / έγγραφον κηρυχθεῖ άκυρον, ύποχρεωθεῖ δέ ό έναγόμενος εἰς τήν μεταξῦ / όλων τών κληρονόμων διανομήν τῆς πατρικῆς αύτών περιουσίας και εἰς / τήν καταβολήν όλων τών δικαστικῶν έξόδων και τελών. / Τῆς άγωγῆς ταύτης παραπεμφθείσης άρμοδίως ένώπιον τοῦ Μικτοῦ / Έκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου και μετά τήν νόμιμον προδικασίαν εἰσαχθεί/σης εἰς συζήτησιν κατὰ τήν αύτὴν συνεδρίασιν παρέστη μόνος ό ένάγων και / έζητήσατο τήν έρήμην καταδίκην τοῦ έναγομένου ως μῆ παραστάντος σκο/πίμως, καίπερ νομίμως κλητευθέντος./

Το Δικαστήριον όθεν άκροασάμενον τήν ένορκον κατάθεσιν τοῦ παραστάν/τος μάρτυρος Γεωργίου 'Αθανασίου, λαβόν δέ ύπ' όψη μαρτυρικόν επίσημον / τῆς κοινότητος Κάστρου, ύπό ήμερομ. 20 Αύγουστου 1895, καθ' ό ό τε προστός // 'Αναστάσιος Α. 'Ιατροῦ και έξ έτι έτεροι συνεγχώριοι μαρτυροῦντες έν βάρει / τῆς έαυτῶν συνειδήσεως ότι τοιοῦτο έγγραφον διαθήκης οὔδέποτε συνετάγη πρὸ / τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, αλλά μετά τόν θάνατον αύτοῦ ύπό τῆς τότε έγχωρίου / άρχῆς δωροδοκηθείσης, έκήρυξε διὰ τούς έν τῇ ύπό ήμερομ. 26 Αύγουστου 1895 άπο/φάσει άναφερομένους λόγους τὸ άνά χειρας τοῦ έναγομένου έγγραφον διαθή/κης έρήμην τοῦ έναγομένου άκυρον, ύπεχρέωσε τόν έναγόμενον ίνα τήν παρανόμως κα/τακρατουμένην πατρικήν περιουσίαν καταθέσῃ εἰς διανομήν έξ ίσου μεταξῦ τών / τεσσάρων κληρονόμων τοῦ άποθανόντος Γεωργίου Σλάβου και τῆς μητρός αύτῶν, / έταξε προθεσμίαν πρὸς άνακοπήν μηνιαίαν άπό τῆς ήμέρας τῆς κοινοποιή/σεως και κατεδίκασε τόν έναγόμενον εἰς άπαντα τὰ δικαστικά έξοδα και τέλη, / προκαταβαλλόμενα ύπό τοῦ έπισπεύδοντος./

Τήν άπόφασιν ταύτην ό Βασίλειος Σλάβου άνέκοψε έμπροθέσμως διὰ / τῆς ύπό ήμερομ. 30 Αύγουστου έ.έ. άνακοπῆς αύτοῦ διὰ τούς έξῆς λόγους: α) διότι / τὸ διαθετήριο έγγραφον τοῦ πατρός αύτοῦ άδίκως ήκυρώθη, καθότι συνετάγη πρὸ τοῦ θανάτου / αύτοῦ καθ' όλους τούς νενομισμένους τύπους έγκύρου διαθήκης, β) διότι οἱ έν τῇ / έρήμην άποφάσει άναφερόμενοι μάρτυρες, οἱ δι' έπισήμου μαρτυρικοῦ μαρτυρή/σαντες, έμαρτύρησαν δωροδοκηθέντες και έν άγνοίᾳ τών πραγμάτων ως μῆ γενόμενοι / αύτόπται και αύτήκοοι, τοῦ έγγράφου συνταγέντος έπὶ παρουσίᾳ μόνον τών ύπό τοῦ δια/θέτου προσκληθέντων μαρτύρων, γ) διότι ή ένορκος κατάθεσις τοῦ μάρτυρος Γε/ωργίου 'Αθανασίου ήτο ψευδής, αύτός δέ χαρακτηρίζεται ως έπίορκος, διότι ό ίδιος / συνετάξατο τὸ έγγραφον τῆς διαθήκης καθ' ό νομίζουσι και δ) διότι

ὁ ἰσχυρισμὸς / τῶν ἐναγόντων ὅτι κρατεῖ ἅπασαν τὴν περιουσίαν ἐστὶν ψευδής, καθότι ἡ διανομὴ / ἐγένετο κατὰ τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ τελευταίαν τοῦ διαθέτου θέλησιν, ὡς τοῦτο δεῖ/κνύει καὶ τὸ ἐν χερσὶ τοῦ διανεμητήριον ἔγγραφον· ἐξητήσατο δὲ ἵνα δεκτῆς γενομέ/νης τῆς ἀνακοπῆς αὐτοῦ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐρήμην κατ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσα ἀπό/φασις καὶ κηρυττομένου τοῦ διαθετηρίου ἔγγραφου ἐγκύρου ἀπορριφθῇ ἡ ἀ/γωγὴ τῶν προτέρων ἐναγόντων, τῶν δὲ ἀνακοπτομένων καταδικαζομένων καὶ εἰς ἅ/παντα τὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς τε ἐρήμην καὶ κατ' ἀνακοπὴν ἀποφάσεως./

Τῆς ὑποθέσεως εἰσαχθείσης αὖθις εἰς συζήτησιν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς / 10ης 7βρίου ἐ.ἔ. παρέστησαν ἀμφοτέρω οἱ διάδικοι αὐτοπροσώπως· καὶ ὁ μὲν ἀνα/κόπτων πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λόγων τῆς ἀνακοπῆς αὐτοῦ προσήγαγε τοὺς ἐξῆς μάρτυρας: / τὸν αἰδεσιμότατον οἰκονόμον παπα-Γεώργιον καὶ τὸν Γιαννάκην Βασιλικοῦ, ἀρχιε/ρατικὸν ἐπίτροπον, οἵτινες καὶ ὀρκισθέντες κατὰ νόμον κατέθεντο· ὁ μὲν οἰκονόμος / παπα-Γεώργιος ὅτι δέκα ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ὁ Σλάβος προσεκάλεσεν αὐτὸν / εἰς ἐξομολόγησιν καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν τὰ ἐξῆς: ὅτι ἀφήνει εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασίλειον, τὸν / ὁποῖον εἶχεν ἀδικήσει, τὰ φυτάνια εἰς τὰς Σικρὲς καὶ εἰς τὸ Χαρκολάκι καὶ τὸ ἀμπέλι / εἰς τὰ Ἄρμενα καὶ τὸ ἡμισυ τῆς καλύβης, τῆς ἐτέρας ἡμισείας ἀνηκούσης εἰς τὴν σύζυ/γον αὐτοῦ, καὶ ὅλα τὰ μελίσσια εἰς τὸν Βασίλειον, πλὴν πέντε, ἅτινα ἀφήνει εἰς τὴν σύζυ/γον αὐτοῦ· ἐρωτηθεὶς δὲ ἀκολούθως πότε συνετάγη ἡ διαθήκη καὶ πότε οὗτος ὑπέγραψε, / εἰς μὲν τὸ πρῶτον ἀπήντησεν ἀρνητικῶς, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ὅτι ὁ Γιαννάκης Βασι/λικοῦ τὴν ἔφερε εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὴν ὑπέγραψε· ὁ δὲ ἕτερος μάρτυς κα/τέθηκε ὅτι μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ προσεκάλεσεν αὐτὸν καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν / κάμει τὴν διαθήκην του, ἣν καὶ ἐξελθὼν συνέταξε λαβὼν προχείρους σημειώσεις τῶν / διατιθεμένων. Κατὰ ταύτας ὁ Σλάβος διαθέτει εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασίλειον φυ/τάνια εἰς Σικρὲς καὶ εἰς Χαρκολάκιοι ἕτερα πέντε, μισὴ καλύβη, μία ἀχυρο/καλύβη, πέντε μελίσσια νὰ δώσει ὁ Βασίλειος εἰς τὴν γραία, πέντε γίδια, / τὸ ἀμπέλι εἰς τὰ Ἄρμενα μὲ δύο φυτάνια καὶ τὸ χωράφι, ὡς καὶ τὸ σπίτι εἰς τὸ χωρίον· ἐρωτηθεὶς δὲ ὁ μάρτυς ἐὰν κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς διαθήκης παρῇ ἕτερος ἐκ / τῶν ἄλλων ὑπογραψάντων, ἀπήντησεν ὅτι οὐδεὶς ὑπῆρχε πλὴν αὐτοῦ καὶ μόνου. / Τὸ δικαστήριον ὅθεν συζητήσαν καὶ διασκεψάμενον κατὰ νόμον./

Ἐπειδὴ αἱ καταθέσεις τῶν ἐξονομασθέντων μαρτύρων δὲν συμπίπτουσι / κατ' οὐσίαν πρὸς τε ἑαυτὰς καὶ πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς λεγομένης διαθήκης./

Ἐπειδὴ ἡ μαρτυρία ἐνός, ἔστω καὶ συγκλητικοῦ, οὐδόλως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, / τοῦ ἐτέρου μάρτυρος δηλώσαντος ὅτι πρὸ δέκα ἡμερῶν ἤκουσε προφορικῶς παρὰ / τοῦ ἐξομολογουμένου ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπιδιορθώσει τὴν προσγενομένην ἀδικίαν τῷ / υἱῷ αὐτοῦ Βασιλείῳ δωρούμενος τὰ ἐν τοῖς καταθέ-

σεσιν ἀναφερόμενα πράγμα/τα, τὴν δὲ διαθήκην ὑπέγραψε, ὅχι ἐνώπιον τοῦ διαθέτου ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, κατ' / αἵτησιν τοῦ Γιαννάκη Βασιλικοῦ. /

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἔνστασις τοῦ ἀνακόπτοντος ὅτι ὁ μάρτυς Γεώργιος Ἀθανασίου ἐξαγορασθεὶς ψευδῶς ἐμαρτύρησε, γενόμενος ἐπίορκος, καθότι αὐτὸς ὑπέγραψε / καὶ τὸν διαθέτην, ψευδῆς καὶ ἀνυπόστατος ἐξελέγχεται ὑπὸ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυ/ρος Γιαννάκη Βασιλικοῦ δηλώσαντος ὅτι ἐν τῇ ὑπογραφῇ τῆς διαθήκης οὐδεὶς ἔτε/ρος πλην αὐτοῦ παρίστατο τῷ διαθέτῃ. /

Ἐπειδὴ αἱ προσαχθεῖσαι μαρτυρίαι καὶ ἀπολύτως καὶ ἐν σχέσει πρὸς / τὴν διαθήκην ἀνεπαρκῶς ἐθεωρήθησαν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ δισχυρισμοῦ τοῦ ἀνα/κόπτοντος. /

Ἐπειδὴ ὁ δισχυρισμὸς τοῦ ἀνακόπτοντος ὅτι τὸ μαρτυρικὸν συνετάγη / κατὰ δωροδοκίαν, ψευδῆς ἀπεδείχθη, τοῦ ἱατροῦ μάλιστα Ἀναστασίου ὡς ἐκ τοῦ ἐ/παγγέλματος αὐτοῦ δυναμένου εἰλικρινῶς νὰ ὁμολογήσει ἀλήθειαν. /

Ἐπειδὴ ἡ αἵτησις τῶν ἀνακοπτομένων νόμιμος καὶ δικαία τυγχάνει / περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἐπικυρώσεως τῆς ἐρήμην ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. /

Ἐπειδὴ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα ἀμφοτέρων τῶν δικῶν ἐπιβαρύνουσιν τὸν / ἡττώμενον τῶν διαδίκων. /

Διὰ ταῦτα/

ἀποφασίζει παμψηφεὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀνακοπῆς ὡς ἀναποδείκτου, τὴν ἐ-/πικύρωσιν τῆς ὑπὸ ἡμερομ. 26 Αὐγούστου 1895 ἐκδοθείσης ἐρήμην ἀποφά-/σεως τοῦ Μ. / Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, τὴν ἐπιστροφὴν τῆς κατεχο-/μένης πατρικῆς περιουσίας, πλην / τῆς ἀμπέλου εἰς τὰ Ἄρμενα, ἥτις ἐξαι-/ρετικῶς διὰ τὰς ὑπηρεσίας του δωρεῖται κα/τὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατρὸς αὐ-/τοῦ τῷ Βασιλείῳ, ὅπως διανεμηθῇ ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν νομίμων / κληρονόμων καὶ τὴν καταδίκην τοῦ ἀνακόπτοντος εἰς ἅπαντα τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέ/λη τῶν δύο ἀποφάσεων τῆς τε ἐρήμην καὶ τῆς κατ' ἀνακοπὴν ἀνιόντα κα-/τὰ συγκατάβασιν / εἰς γρόσια τριακόσια (300) χρυσὰ προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος. /

Ἐγένετο, ἐκρίθη καὶ ἐδημοσιεύθη. / Ἐν Λιμένι τῇ 13ῃ 8/βρίου 1895 / ὁ πρόεδρος / ὁ Μαρωνείας Ἰωακείμ / (τ.σ. χαρτ.) ὁ Γραμματεὺς / Γεώργιος Ὡρολογᾶς.

Ἐξοφληστικόν. / Ἡ ὑποφαινομένη Ἀναστασία Ἰωάννου καὶ Μαρία

122. Το πρωτότυπο βρίσκεται στα χέρια μου. Από τ' αρχεῖο Νικ. Βασιλικού. Σε μονό

Γεωρ/γίου σήμερον ἐξοφλήομε παρὰ τοῦ Βασιλείου Γεωργίου / ἐκ τὰ πατρι-
κά μας κτήματα, ἅτινα ἐμπεριέχονται εἰς τὴν / διαθήκην τοῦ μακαρίτου πα-
τρὸς μας καὶ ἐν τῇ ἀποφά/σει τοῦ Ἱεροῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δι[α]καστηρίου. /
Δι' ὃ δεδώκαμε τὸ παρόν μας ἐξοφληστικὸν ὑπο/γεγραμμένον παρ' ἡμῶν καὶ
τῶν εὐρηθέντων ἀξιοπίστων / μαρτύρων καὶ εἰς τὸ ἐξῆς κύριος τῶν μνημο-
νευθέντων / κτημάτων θεωρεῖται, ἡμεῖς δὲ οὐδεμίαν ἀπαίτησιν / ἔχομε ἐξ
αὐτῶν διὰ τοῦ λοιποῦ καὶ ὑποφαινόμεθα. / Τῇ 26 Ἰουνίου 1896. Λιμὴν Θά-
σου. / Μαρία Γεωργίου καὶ Ἀναστασία Γεωργί/ου ὑποφαινόμεθα καὶ ὑπο-
γραφόμεθα διὰ / χειρὸς Σωτηρίου Α. Καστρινοῦ, ἡμεῖς δὲ θέ/τομε τὸ σημεῖον
τοῦ σταυροῦ ++ (τ. τουρκ. χαρτ.).

28

1898 *Ιουλίου 20*¹²³

Οἱ ὑποφαινόμενοι παῖδες τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Σταυροπούλου, /
ἐπειδὴ ἤλθαμεν εἰς τὴν διανομὴν τῆς περιουσίας τοῦ πατρὸς μας, / καὶ ἐπειδὴ
ὑπῆρξε φιλονικία μετὰξὺ Σταυροπούλου, Ἀθανασίου, / Μαρούδας καὶ Ἀν-
νούδας, ὥς καὶ εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς Κωνσταντίνου, ὥς ἐκ τούτου ἐν συμ-
φωνίᾳ καὶ ὁμοφωνίᾳ ἐδιορίσαμεν διαιτη/τὰς τελοσοδίκους τοὺς κυρίους Γε-
ώργιον Δ. Γιαξή, Νικόλαον / Βασιλείου καὶ Κωνσταντῖνον Τζάταν, δίδοντες
αὐτοῖς ἅπασαν / τὴν πληρεξουσιότητα εἰς τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν φιλονικιῶν
καὶ εἰς / τὴν διανομὴν τῆς περιουσίας καὶ θὰ εἴμεθα σύμφωνοι εἰς ὅσα / ἤθε-
λον ἀποφασίσαι καὶ εἰς ἐνδειξιν. / Τῇ 20 Ἰουλίου 1898 Θεολόγῳ. / Σ. Γε-
ωργήου ἱπόσχομ(αι) / Ἀθανάσιος Γεωργίου ὑπόσχομαι / Παναγιότα Γε-
ωργίου ὑπογράφομαι δια χειρὰς τοῦ σιζηγο μου Ν. Μαθ. / Ιω. Σ. Μαραγκιά-
νης ὑπόσχομε / (τουρκ. χαρτ.) Ἐλησάβετ Γ Σταυροπούλου ὑπόσχομε διὰ /
χειρὸς τοῦ Συζύγου μου Κωνστ. Νικήτα / Ἀννούδα Γεωργίου ὑπόσχομαι
καὶ διὰ τὸ ἀγράμματον ὑπο/γράφω διὰ χειρὸς τοῦ Παπᾶ Οἰκονόμου / Π. Γ.
Οἰκονόμος μάρτυς / Κ. Νικήτας μάρτυς / θεόδωρος Μ. Δέμπα.

29

1901 *Φεβρουαρίου 10*¹²⁴

Ἐνώπιον / τῶν ἐν Θάσῳ Πρωτοδικῶν. [Πρω]/ Κύριε πρόεδρε. / Κα-

χαρτί με διαστάσεις 0,337X0,209. Τσακίζεται μία οριζόντια, μία κάθετα καὶ ἄλλη μία ορι-
ζόντια.

123. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο Γιαξή, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο Κα-
βάλας.

124. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο Φυλαχτάκη, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο

τὰ Μάϊον τοῦ ἔτους 1898 ἐπώλησα τῷ ἐν Μαριαῖς Ἀναγνώ/στη Φ. Βαρσαμί-
δη μίαν οἰκίαν ιδιόκτητόν μου ἀντὶ λιρῶν ὀθω/μανικῶν τριάκοντα, συνέταξα
δὲ τὸ σχετικὸν πωλητήριο, ἐν τῷ ὁποί/ῳ δηλοῦνται τὰ σύνορα, ἀναφέρεται
συνάμα ὅτι τὰ ισότιμον τῶν 30 λι/ρῶν ἔλαβον παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἐκτοτε
ἔπεμψε τὸ πωλητήριο καὶ κη/ρύξας τὸν ἀγοραστήν ιδιοκτῆτην παρεδόθη ἡ
οἰκία, ἥτις εὑρίσκετο / ὑπὸ τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν τοῦ ρηθέντος ἀγορα-
στοῦ. / Τελευταίως ὥς μοι ἐπληροφόρησεν ὁ ἀγοραστής, ἀγνοῶ ὑπὸ ποίων /
λόγων, ὁ ἀδελφός μου Ἰ. Θεοδωρόπουλος αὐθαιρέτως εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκί/αν
ἐγείρων ἀξιώσεις κυριότητος ἢ μᾶλλον κληρονομικάς./

Ἐπειδὴ ἡ οἰκία εἶναι ἀδιαφιλονίκητον κτῆμά μου, καὶ ἐπειδὴ / μετὰ τὴν
σύνταξιν τοῦ πωλητηρίου μόνος ιδιοκτῆτης θεωρεῖται καὶ / εἶναι ὁ κύριος
Ἀναγνώστης Φ. Βαρσαμίδης, ὁ δὲ ἀδελφός μου Ἰωάννης / οὐδὲν κέκτηται
δικαίωμα κυριότητος ἐπ' αὐτῆς, διὰ ταῦτα ὑποβάλ/λω τὴν παροῦσάν μου πρὸς
ἐνίσχυσιν τοῦ πωλητηρίου, ὅπερ κατὰ / Μάϊον ἐξέδωκα καὶ διὰ νὰ πεισθεῖ
ἔτι καλύτερον τὸ σεβαστὸν / Δικαστήριο καὶ διατάξει τὴν ἔξωσιν αὐτοῦ καὶ
τὴν / ἐγκατάστασιν τοῦ κυρίου Ἀναγνώστου Φ. Βαρσαμίδου, / τοῦ μόνου
ιδιοκτῆτου τῆς πωληθείσης πρὸς αὐτὸν / οἰκίας μου. /

Στηριζόμενος εἰς τὰ φιλοδίκαια αἰσθήματά σας, ἐπί/σης καὶ εἰς τὰς δια-
τάξεις τῆς νομοθεσίας, ἥτις θεωρεῖ ἀπαρασά/λευτα τὰ δικαιώματα ἐνὸς ἐκά-
στου, καὶ ἕκαστον ἀφήνει / ἐλεύθερον νὰ διαχειρίζεται τὰ κτήματά του, καθ'
ὃν τρόπον / βούλεται, πιστεύω ὅτι θὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν τὴν παροῦσάν μου. /
Τῇ 10 Φεβρουαρίου 1901 εἰς Γαλάτσιον / Ἀριστείδης Γ. Θεοδωρόπουλος /
καὶ υπόσχωμαι (τουρκ. χαρτ.).

30

1903 Αυγούστου 5¹²⁵

Ἀριθ. 17. / Τὸ ἐν Ἀνω Θεολόγῳ προσωρινῶς ἐδρεῦον Μ. Ε. Δικαστή-
ριον, ἀποτελούμενον ἐκ / τῶν αἰδ. παπα-Γεωργίου Οἰκονόμου, παπα-Εὐστρα-
τίου καὶ τῶν κ. Ἰωάννου Οἰκονομίδου, Γιαξῆ Χ' Σταματίου, Σωτηρίου Ἀνα-
γνώστου καὶ Γεωργ. Γεωργιάδου ὥς με/λῶν αὐτοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ
πανιερ. μητροπολίτου Μαρωνείας κ. Νικολάου ἐδίκασεν ἐπὶ τῆς ἐξῆς ὑπο-
θέσεως:

Καβάλας. Σε δίφυλλο χαρτί με διαστάσεις 0,348X0,209. Τσακίζεται μία οριζόντια, μία
κάθετα καὶ ἄλλη μία οριζόντια.

125. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο Κυριάκου Παρασχοῦδη. Σε μονό χαρτί με διαστάσεις
0,271X0,210. Τσακίζεται μία οριζόντια καὶ δύο κάθετα. Ἡ σφραγίδα που φέρει στο μέσο
το δικέφαλο αετὸ ἀναγράφει: **ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ 1902.**

Σφραγίδα της
Ιεράς Μητρόπολης Μαρωνείας.

Σφραγίδα της Ιεράς Μητρόπολης
Μαρωνείας και Θάσου.

Ἡ Μαρία Κ. Παρασχούδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 42 καὶ ἀπὸ 4 / Αὐγούστου 1903 ἀγωγῆς αὐτῆς ἐκτεθεῖσα ὅτι πρὸ δύο ἐτῶν συνεζεύχθη / μετὰ τοῦ Γεωργίου Παπαναστασίου, ὅτι μετὰ τέσσερας μῆνας ἀπὸ / τῆς στέψεως τῆς ἤρξατο ὁ σύζυγός της νὰ παραπονῆται κατ' αὐτῆς ὡς / ἀνικάνου πρὸς συζυγικὴν ὁμιλίαν, καὶ ὅτι μολονότι ὁ τῇ συγκαταθέσει / αὐτοῦ προσκληθεὶς ἰατρός ἐξετάσας αὐτὴν ἀπεφάνετο ὅτι αὕτη οὐδὲν ἔχει / ἐλάττωμα, ἐν τούτοις ὁ σύζυγός της ἀφορμὴν ζητῶν ἵνα ἐγκαταλίπη αὐτήν, / ἤρξατο ν' ἀπαιτεῖ παρ' αὐτῆς χρήματα λόγῳ δωρεᾶς, καὶ μὴ λαβὼν ἐγ/κατέλιπεν αὐτήν εἰς τὴν τύχην της, ἀπελθὼν εἰς Ἀμερικὴν, ὅπου καὶ / διαμένει μέχρι τοῦδε, ἀδιαφορῶν παντάπασι περὶ αὐτῆς, ἐξαίτε/ται αὕτη ἵνα, ἀπόντος τοῦ συζύγου της, κλητευθῇ ἡ μήτηρ του, ἥτις / νέμεται τὴν περιουσίαν τοῦ υἱοῦ της, καὶ ὑποχρεωθῇ νὰ χορηγεῖ αὐτῇ / μηνιαῖόν τι ἐπίδομα πρὸς διατροφὴν αὐτῆς. / Τὸ Δικαστήριον λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀγωγὴν ταύτην ὡς νόμιμον / καὶ βάσιμον, / Ἐπειδὴ ὁ σύζυγός τῆς ἐναγούσης οὐδεμίαν μέχρι τοῦδε ἐποίησεν / ἀγωγὴν κατ' αὐτῆς ὡς ἀνικάνου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν συζυγικῶν κα/θηκόντων καὶ οὐδεμίαν ἐπομένως ἐξεδόθη δικαστικὴ ἀπόφασις περὶ / τῆς πρὸς ἀλλήλους συζυγικῆς διαφορᾶς αὐτῶν, /

Ἐπειδὴ συνεπῶς ὁ εἰρημένος Γεώργιος Παπαναστασίου / νόμιμον σύζυγον ἔχων τὴν ἐνάγουσαν ὑποχρεοῦται κατὰ / νόμον νὰ διατρέφει αὐτήν, /

Ἐπειδὴ ἡ κλήτευσις τοῦ συζύγου τῆς ἐναγούσης, ὡς / διαμένοντος ἐν Ἀμερικῇ, εἶναι δυσχερεστάτη καὶ ἡ ἐνταῦθα / προσέλευσις αὐτοῦ λίαν ἀβέβαιος, /

Ἐπειδὴ ἡ διατροφή τῆς ἐναγούσης εἶναι δι' αὐτὴν ζήτη/μα λίαν σπουδαῖον καὶ κατεπεῖγον, ὅπερ μὴ λυόμενον / ταχέως ὀλεθριωτάτας ἐπάγεται ἡθικᾶς συνεπείας, καὶ /

Ἐπειδὴ ὑφίστανται ἐνταῦθα κτήματά τινα τοῦ ἐ/ναγομένου, /

Διὰ ταῦτα, σκεψάμενον κατὰ τὸν νόμον, / ἀπεφάσισε παμψηφεί ἵνα ἐκ

τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἐν/ταῦθα κτημάτων τοῦ ἐναγομένου Γ. Παπαναστασίου / λαμβάνονται κατὰ μῆνα δυὸ μετζίτια καὶ χορηγῶνται / τῇ ἐναγούσῃ Μαρίας πρὸς διατροφήν αὐτῆς μέχρις οὗ / ὁ ἐναγόμενος ἐπανελθὼν παραλάβει αὐτὴν ὡς νόμιμον / ἑαυτοῦ σύζυγον./

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη. / Ἐν Ἀνω Θεολόγῳ Θάσου τῇ 5 Αὐγούστου 1903. / Ὁ πρόεδρος / Ὁ Μαρωνεὶας Νικόλαος / (τ.σ. καὶ τουρκ. χαρτ.). Ὁ Γραμματεὺς / Δ. Παπαδόπουλος.

31

1903 Δεκεμβρίου 10¹²⁶

Σήμερον 10ην τοῦ μηνὸς Δ/βρ. 1903 ὁ ὑποφαινόμενος Ἰωάννης Οἰκονομίδης, ἀρχι/ερατικὸς ἐπίτροπος, λαβὼν ἐντολὴν παρὰ / τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Μαρωνεὶας κ. Νικολάου, ὅπως κοινοποιή/σω ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 17 καὶ / ἡμερομ. 5 Αὐγούστου 1903 ἀποφάσεως / τοῦ ἐν Λιμένι ἐδρ. Μ.Ε. Δικαστηρίου / εἰς τὴν Μαρίαν Παπαναστασίου, μητέ/ρα τοῦ ἐναγομένου καὶ καθ' οὗ ἡ ἀπόφασις Γεωργίου Παπαανα/στασίου, εὐρὼν δὲ αὐτὴν, ἐπέδωκα αὐτῇ / τὸ ρηθὲν ἀντίγραφον, ὅπερ δεχθεῖσα / ὑπέγραψε μετ' ἐμοῦ τὸ παρὸν ἐπι/δοτήριο. / Ὁ ἐπιδοὺς / Ἰωάννης Οἰκονομίδης / Ἡ λαβοῦσα / Παπαευστράτιος (τ. τουρκ. χαρτ.).

32

1905 Μαρτίου 13¹²⁷

Συμβιβαστικὸν ἔγγραφο. / Διὰ τοῦ παρόντος ἐπισήμου ἔγγράφου δηλῶ ἡ ὑποφαι/νομένη Σωτήρῳ Κων/τῇ Μαθεοῦ ὅτι τὴν μεταξὺ ἐμοῦ / καὶ τοῦ Λάμπρου Ρήγα ἀγωγῆς γενομένης εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν / Δικαστήριον, τοῦ λοιποῦ συμβιβαζόμεθα καὶ ἀπέχω τῶν / ἐλαιοδένδρων καὶ κήπου, ὡς διαλαμβάνει ἡ ἀπόφασις. Πρὸς / τούτοις διὰ τὸ ἐξῆς δὲν δικαιούμαι νὰ διεκδικῶ τὴν ἀγω/γὴν ταύτην οὔτε πολιτικῶς οὔτε ἐκκλησιαστικῶς, καὶ / κηρύττω ὡς τέλειον κληρονόμον τὸν ἐν λόγῳ Λάμπρον / Ρήγα διὰ τὰ (2) δύο ταῦτα ἐν Καγγέλῳ ἐλαιόδενδρα καὶ / τὸν εἰς Σκόρδα κήπον. / Δι' ὃ ἐγένετο τὸ παρὸν ἔγγραφο δι' / ἀσφάλειαν τοῦ ἐν λόγῳ Λάμπρου Ρήγα, ἵνα τοῦ χρη/σι-

126. Από τ' ἀρχεῖο Κυριάκου Παρασχούδη. Σε μονὸ φύλλο με διαστάσεις 0,210X 0,136X2. Τσακίζεται μία ὀριζόντια καὶ μία κάθετα.

127. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο Νικήτα Ἰωάννου.

μεύση ἔνθα δεῖ. / Ἐν Μαριαῖς τὴν 13ῃ Μαρτίου 1905 / (τουρκ. χαρτ.) Οἱ μάρτυρες.

33

1915 Δεκεμβρίου 2¹²⁸

Ἀγωγή / τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τῶν ἐπι/τρόπων αὐτῆς Ἱερεμία Γιουβαρίδου καὶ Συνεσίου Ψίχου, κατοίκων ἐν τῇ ἰδίᾳ μονῇ.

ΚΑΤΑ

1) τῆς κοινότητος Μαριῶν, ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τῶν: 2) Ἀναστασίου Φυλακτοῦ, 3) Γεωργίου Κορδέλη, 4) Γεωργίου / Διαμαντάρη, 5) Θωμᾶ Θωμαΐδου, 6) Ἀναστασίου Κουμζέλη καὶ 7) Νικήτα Δρακόντου / ὡς ἐκπροσωποῦντας τὸ νομικὸν πρόσωπον τῆς Κοινότητος, διότι ὁ μὲν / πρῶτος αὐτῶν Ἀναστ. Φυλακτὸς τυγχάνει προεστός, οἱ δὲ ἕτεροι ὡς δημογέροντες αὐτῆς. /

Ἐνώπιον τῶν ἐν Καβάλα Πρωτοδικῶν

Ἐν Καβάλα τῇ 2 Δ/βρίου 1915

Εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Μαριῶν τῆς νήσου Θάσου καὶ εἰς τὴν θέσιν / «Χαμουξάρα» ἡ ἱερὰ μονὴ Σταυρονικήτα ἔχει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κυρι/ότητα καὶ κατοχὴν τῆς πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, καλῇ τῇ πίστει, δυνάμει ἐπισήμου τίτλου / ἰδιοκτησίας ἀγρόκτημα, ὅπερ κοινῶς ὀνομάζεται «μετόχιον Σταυρονικητιανόν», / εἶναι περιστοιχισμένον κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ πεζούλας καὶ εἰς μικρὰ τμήματα / διὰ φράκτου, καὶ τὸ ὅποιον ἀποτελεῖται ἐξ οἰκοδομῶν καὶ ἐλαιοπεριβόλου περι/έχοντος 2000 περίπου ἐλαιόδενδρα. Εἰς ἀπόστασιν δὲ 200 βημάτων περίπου / ἀπὸ τοῦ ἀγροκτήματος τούτου ὑπάρχει πηγὴ ἀναβλύζοντος καὶ διηνεκῶς ρέοντος / ὕδατος, ἥτις κοινῶς ὀνομάζεται «βρύσις», ἐκ τῆς ὁποίας ἐξ ἀμνημονεύτων / χρόνων κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν ἀνέκαθεν καὶ διαρκῶς καὶ ὁμοιομόρφως κρατοῦσαν διὰ φυσικοῦ ὑδραγωγείου ρέει καὶ διοχετεύ/εται τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ἐν λόγῳ μετόχιόν μας, χρησιμοποιούμενον ἀνενοχλήτως / πρὸς ἄρδευσιν τῶν ἐλαιοδένδρων, πρὸς ὕδρευσιν τῶν ἐν τῷ μετοχίῳ κατοικούν/των καὶ ἐργαζομένων καὶ πρὸς λειτουργίαν τοῦ μηχανικοῦ ἐλαιοτρι/βείου μας· ἄνευ δὲ τοῦ ὕδατος τούτου κινδυνεύουσι νὰ ἀποξηρανθῶσι τὰ / ἐλαιόδενδρα καὶ νὰ ἀδρανῇσι τὸ ἐλαιοτρι-

128. Προέρχεται ἀπὸ τ' ἀρχεῖο Φυλαχτάκη, που βρίσκεται στο Λαογραφικὸ Μουσεῖο Καβάλας. Ἐχει διαστάσεις 0,300X0,205 καὶ τσακίζεται δύο ὀριζόντια καὶ μία κάθετα.

βεῖον, διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλο / ὕδωρ πρὸς ἄρδουσιν καὶ ὕδρευσιν τοῦ μετοχίου. /

Καὶ μέχρι μὲν τοῦ ἔτους 1893 διοχετεύομεν δικαιοματικῶς ὁλόκληρον τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς ταύτης πρὸς ἄρδουσιν καὶ ὕδρευσιν τοῦ ἡμετέρου μετοχίου, // ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἔτους 1893 ἐγερθείσης μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ γειτονικοῦ μετοχίου / τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου περὶ τοῦ ὕδατος τούτου ἔριδος, ἀνεγνωρίσα/μεν συμβιβαστικῶς εἰς ἐκείνην τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνει ἐκ τῆς ἀνωτέρω / πηγῆς τὸ $1/3$ τοῦ ὕδατος δι' ἄλλου αὐλακος, καὶ τοιουτοτρόπως ἀπὸ τοῦ ἔτους / 1893 τὸ ἀγροτικὸν ἡμῶν κτῆμα (μετόχιον) ἐκρησιμοποιεῖ δικαιο/ματικῶς, ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιαλείπτως τὰ $2/3$ τοῦ ρέοντος διὰ τοῦ εἰρημέ/νου αὐλακος ὕδατος πρὸς ἄρδουσιν τῶν ἐλαιοδένδρων καὶ ὕδρευσιν τῶν ἐν / τῷ κτήματι ἐργαζομένων. /

Ἀπὸ δὲ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐλληνικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς νέας / χώρας συνεχίσαμεν τὴν τοιαύτην διοχέτευσιν τοῦ ὕδατος πρὸς ἄρδουσιν / καὶ ὕδρευσιν διανοίᾳ κυρίου καὶ ἀνενοχλήτως, καλῇ τῇ πίστει καὶ νομίμῳ τίτλῳ, / ἀποκτήσαντες οὕτω ἐκτὸς / τοῦ κατὰ τὸν τουρκικὸν νόμον κεκτημένου ἐπὶ τῆς κυριότητος καὶ / τῆς χρήσεως τοῦ ὕδατος δικαίωματος, καὶ τὴν νομὴν δουλείας ὕδραγωγ/γείου ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἐδάφους, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς πηγῆς διοχετεύ/εται εἰς τὸ ἀγρόκτημα ἡμῶν. /

Κατὰ τὰς ἀρχὰς ὅμως Αὐγούστου ἐ.ξ. οἱ ἀντίδικοι αὐθαιρέτως / καὶ ἄνευ δικαίωματος, διενεργοῦντες δι' ἑαυτοὺς καὶ ὡς ἀντιπρόσωποι / τῆς κοινότητος Μαριῶν, ἐκ συστάσεως διετάραξαν τὴν ἐπὶ τοῦ ὕδατος τούτου / ἀνενόητον νομὴν μας, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐνήργησαν πράξεις, εἰς ἃς δὲν / εἶχον δικαίωμα, ἤτοι ἔφραξαν τὸν πρὸς τὸ ἀγροτικὸν μας κτῆμα ροῦν / τοῦ ὕδατος τούτου καὶ διοχέτευσαν ὁλόκληρον τὸ ὕδωρ πρὸς τὸ γειτο/νικὸν μετόχιον τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, ἀφ' ἑτέρου παρεκώλυσαν βίᾳ / ἡμᾶς νὰ μεταγάγωμεν καὶ διοχετεύσωμεν διὰ τοῦ ἐξ ἀρχαιοτάτων χρό/νων αὐλακος τὸ ὕδωρ πρὸς ἄρδουσιν καὶ ὕδρευσιν τοῦ μετοχίου μας, ὅπερ διὰ / τῆς ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων διανοίᾳ κυρίου νομῆς καὶ διὰ τῆς πολυ/χρονίου ἀπὸ τεσσαρακονταετίας συνεχοῦς καὶ ἀδιαλείπτου χρήσεως καὶ διοχε/τεύσεως κέκτηται νομὴν δουλείας ἐπὶ τοῦ ὕδατος τούτου καὶ ἐπὶ τοῦ κτή/ματος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ ὕδωρ ἀναβλύζει καὶ ὅπερ ἔδαφος οἱ ἀντί/δικοι ἀξιοῦσιν ὅτι εἶναι κοινοτικόν. /

Πρὸς ἐπισφράγισιν δὲ τῆς διαταράξεως καὶ δι' ἀναφορᾶς τῶν πρὸς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Θάσου ἐζήτησαν κατὰ τῆς ἡμετέρας μονῆς προσωρινὰ μέτρα, τὸ δὲ Εἰρηνοδικεῖον Θάσου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 124 ἐ.ξ. ἀποφάσεώς του ἐπ/εδίκασεν προσωρινῶς τὴν νομὴν τοῦ ὕδατος εἰς αὐτοὺς καὶ ἀπηγόρευ/σε ἡμῖν πᾶσαν πρᾶξιν διακατοχῆς. /

Ἐπειδὴ διὰ τῶν πράξεων τούτων διαταράσσεται ἡ νομὴ δουλείας ὕδραγωγείου, / ἣν τὸ ἀγροτικὸν ἡμῶν κτῆμα ἔχει ἐπὶ τοῦ ἐριζομένου ὕδατος καὶ

του ἑδάφους, / ἐξ οὗ ἀναβλύζει καὶ ῥέει μέχρι τοῦ μετοχίου μας, κατὰ συνέ-
πειαν δέον / ν' ἀπαγορευθεῖ εἰς τὴν ἀντίδικον καὶ τοὺς ἐναγομένους ἀφ' ἐνὸς
πᾶσα πρᾶξις / διαταράξεως καὶ ν' ἀπειληθεῖ κατ' αὐτῶν χρηματικὴ ποινὴ
δραχμῶν / 5000 ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς καὶ ἀφ' ἐτέρου νὰ μεταρρυθμισθεῖ
ἡ / προσωρινὴ διάταξις τοῦ κ. Εἰρηνοδίκου, ἥτις ἀποδεικνύεται ἄδικος καὶ /
ἔκνομος ἐξ αὐτοῦ τοῦ σκεπτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, τῶν καταθέσεων τῶν / ἐξε-
τασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων, ἐπὶ τῷ τέλει / τοῦ
νὰ διατηρηθεῖ ἡ μέχρι τοῦδε πραγματικὴ κατάστασις εἰς τὸν ροῦν / τοῦ ὕδα-
τος καὶ νὰ παραπεμφθῶμεν ἡμεῖς εἰς τὴν προσωρινὴν νομὴν / τοῦ ὕδατος,
ἄνευ τοῦ ὁποίου κινδυνεύουσι ν' ἀποξηρανθῶσι τὰ ἐλαιόδεν/δρα καὶ καταδι-
κάζεται εἰς ἀνυδρίαν τὸ μετόχιόν μας. /

Ἐπειδὴ διὰ τῆς διαταράξεως καὶ παρακωλύσεως τῆς διοχετεύσεως τοῦ /
ὕδατος ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου ἐζημιώ-
θη/μεν δραχμὰς 2000, διότι ἐκ τῆς παρακωλύσεως τῆς ἀρδεύσεως τῶν 2000 /
ἐλαιοδένδρων ἡλαττώθη ἡ παραγωγὴ τῶν ἐλαίων κατὰ 8000 ὀκάδες, μὴ /
ὑπάρχοντος ὡς εἴρηται ἄλλου ὕδατος πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἀρδεύσεως, καὶ /
πρέπει οἱ ἀντίδικοι νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἐν λόγῳ ζημίας, /
ἐχούσης ἀξίαν 2000 δραχμῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ ὕδατος εἶναι δραχμὰς 300 / ἢ ἄλλως ἡ
ἀξία τοῦ ἐπιδίκου ὕδατος ἡ τῆς δουλείας εἶναι δραχμὰς / 10000. /

Τούτων ἕνεκα

Καλῶ τοὺς ἀντιδίκους εἰς ἐμπρόθεσμον συζήτησιν τῆς παρούσης καὶ /

Αἰτοῦμαι

Ν' ἀπαγορευθεῖ πᾶσα πρᾶξις διαταράξεως τῆς νομῆς μας ἐπὶ τοῦ / ἐν
τῷ ἱστορικῷ τῆς παρούσης περιγραφομένου ὕδατος, ὡς καὶ πᾶσα / πρᾶξις
παρακωλύσεως τῆς μεταγωγῆς καὶ διοχετεύσεως τοῦ ὕδατος τούτου / εἰς τὸ
ἀγροτικόν μας κτῆμα (μετόχιον Σταυρονικητιανόν) ἀπει/λουμένης κατὰ
τῶν ἀντιδίκων χρηματικῆς ποινῆς δραχμ. 5000 / καὶ διὰ προσωπικῆς των
κρατήσεως. /

Νὰ μεταρρυθμισθεῖ ἡ ὑπ' ἀριθ. 124 ἐ.ἐ. ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου /
Θάσου, παραπεμπομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσωρινὴν κατοχὴν. /

Νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι νὰ μοι πληρώσωσι δραχμὰς / 2000 ἐν-
τόκως πρὸς 8% ἐτησίως καὶ νὰ καταδικασθῶσιν εἰς τὰ ἔξοδα. /

Ἀρμόδιος δικαστικὸς κλητὴρ ἐπιδότω νομίμως εἰς ἓνα ἔ/καστον δι'
ἑαυτὸν καὶ ὡς ἐκπροσωποῦντα τὴν κοινότητα Μαριῶν. /

Ὁ τῆς ἐναγούσης πληρεξούσιος δικηγόρος
Michel Tsutsanis

